

زندگی با آیه‌ها (جزء ۱)

وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ

از صبر و نماز، یاری بجوید.

(بقره/۴۵)

راه پیروزی بر مشکلات

برای پیشرفت و پیروزی بر مشکلات دو رکن اساسی لازم است، یکی پایگاه نیرومند درونی و دیگر تکیه گاه محکم برونی، در آیه فوق به این دو رکن اساسی با تعبیر صبر و صلاة اشاره شده است.

صبر آن حالت استقامت و شکیبایی و ایستادگی در جبهه مشکلات است، و نماز پیوندی است با خدا و وسیله ارتباطی است با این تکیه گاه محکم.

گرچه کلمه صبر در روایات فراوانی به روزه تفسیر شده است، ولی مسلماً منحصر به روزه نیست، بلکه ذکر روزه به عنوان يك مصداق بارز و روشن آن است، زیرا انسان در پرتو این عبادت بزرگ اراده ای نیرومند و ایمانی استوار پیدا می کند و حاکمیت عقلش بر هوس هایش مسلم می گردد.

مفسران بزرگ در تفسیر این آیه نقل کرده اند که رسول گرامی اسلام هر گاه با مشکلی روبرو می شد که او را ناراحت می کرد از نماز و روزه مدد می گرفت.

و نیز از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود: هنگامی که با غمی از غمهای دنیا روبرو می شوید وضو گرفته، به مسجد بروید، نماز بخوانید و دعا کنید، زیرا خداوند دستور داده: «وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ».

توجه به نماز و راز و نیاز با پروردگار نیروی تازه ای در انسان ایجاد می کند و او را برای رویارویی با مشکلات

نیرو می بخشد.

در کتاب کافی از امام صادق علیه السلام می خوانیم: «كان علی علیه السلام اذا امله امر فزع قام الى الصلاة ثم تلا هذه الآية: واستعينوا بالصبر والصلاة»

«هنگامی که مشکل مهمی برای علی علیه السلام پیش می آمد به نماز بر می خاست سپس این آیه را تلاوت می فرمود: «وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ».

آری نماز انسان را به قدرت لایزالی پیوند می دهد که همه مشکلات برای او سهل و آسان است و همین احساس سبب می شود که انسان در برابر حوادث نیرومند و خونسرد باشد.^۱

کمک گرفتن از خداوند

در سوره حمد می خوانیم: «إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ؛ [خداوند!] تنها از تو کمک می خواهیم». (الفاتحه/۵)

کمک خواستن از خداوند، دستورالعملی است که پیامبران به پیروانشان می آموختند.

در سوره اعراف چنین ذکر شده است: «قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَ اضْبِرُّوا ؛ موسی به قوم خود گفت: از خداوند یاری بجوید و صبر و مقاومت کنید». (اعراف/۱۲۸)

و یکی از اوصاف پروردگار در قرآن، «المستعان» است، یعنی کسی که از او کمک خواسته می شود.

وَ اللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ (یوسف/۱۸)

رَبَّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ (انبیاء/۱۱۲)

اما چگونه باید از خداوند کمک خواست؟

یکی از بهترین راه های کمک گرفتن از خداوند، نماز خواندن، و صبر کردن در مشکلات و ناگواری هاست.

تعبیر «اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ» دوبار در قرآن کریم ذکر شده است.

^۱ تفسیر نمونه، ج ۱ ص ۲۱۸

وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ (بقره/۴۵)
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (بقره/۱۵۳)

دعای روز اول ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيامي فِيهِ صِيامَ الصَّائِمِينَ، وَ قِيامي فِيهِ قِيامَ الْقَائِمِينَ، وَ نَبْهَنِي فِيهِ عَنْ نَوْمَةِ الْغَافِلِينَ، وَ هَبْ لِي جُزْمي فِيهِ يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ، وَ اغْفُ عَنِّي يَا عَافِيًا عَنِ الْمُجْرِمِينَ.

خداوند! در این روز (یا در این ماه) روزه ام را در زمزمه‌ی روزه‌داران (واقعی) قرار ده، و شب زنده داری ام را (مانند) شب زنده داری شب زنده داران قرار ده، و مرا از خواب غفلت بیدار کن، و گناهم را ببخش ای معبود جهانیان، و از من در گذر ای در گذرنده از گنهکاران!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

إِلَهِي لَا تُؤَدِّبْنِي بِعُقُوبَتِكَ وَ لَا تَمَكِّرْ بِي فِي حِيلَتِكَ

ای معبود من! مرا با مجازاتت ادب مکن، و مرا به تدبیر خویش دچار منما.

حکمت‌های نهج البلاغه

معاشرت با مردم

خَالِطُوا النَّاسَ مُخَالَطَةً إِنْ مَثُمَ مَعَهَا بَكُوا عَلَيْكُمْ وَ إِنْ عِشْتُمْ حَتُّوا إِلَيْكُمْ

با مردم به گونه‌ای معاشرت کنید، که اگر در آن حال از دنیا رفتید بر شما اشک بریزند، و اگر زنده ماندید، با اشتیاق به سوی شما بیایند.^۱

در محضر رهبر انقلاب

بسیج و شهادت

مکتب بسیج، مکتب مجاهدت معنوی و مخلصانه است. این مجاهدت، برای ملت و کشور و بالاتر از همه

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۱۰

برای دین خدا و سرافرازی پرچم آزادی اسلامی در همه‌ی دنیاست. این مجاهدت خطرانی دارد. بالاترین خطر برای انسان، جان باختن است. در مکتب بسیج، نام این جان باختن «شهادت» است.

شهادت بالاترین ارزش عاشورایی انسان و بالاترین ارزش در معیار ارزش‌های معنوی است.^۲

احکام شرعی

روزه زنان باردار

سؤال: زن بارداری هستم که ماه دوم بارداری‌ام مصادف با ماه رمضان شد، وظیفه من چیست؟

جواب: اگر می‌ترسید که روزه برای جنین یا خودتان ضرر داشته باشد، روزه واجب نیست ولی باید روزه‌هایی را که نگرفته‌اید، قضا نمایید و بنابر احتیاط فدیة نیز بدهید.^۳

شهادی فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید شاهین دهقانی

یکی از شهدای فتنه آمریکایی اسرائیلی دیماه ۱۴۰۴ سرهنگ دوم «شهید شاهین دهقانی» است.

اغتشاشگران در ۱۷ دیماه در میدان ارغوان شهرستان ملارد، با انواع سلاح سرد و سنگ به او حمله ور شده و مظلومانه او را به شهادت رساندند.

یادش گرامی و راهش پر رهرو باد.

رباعی

در ماه خدا به آسمان نزدیکم
من ذره‌ام و به بی‌کران نزدیکم
با برکت روزه از گناهان دورم
اما به خدای مهربان نزدیکم

«معصومه توگلی»

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۸۴/۶/۲)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی باآیه ها (جزء ۲)

رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَ ثَبِّثْ أَقْدَامَنَا
وَ انْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

پروردگارا صبر و شکیبایی بر ما فرو ریز، و قدمهای ما را ثابت و استوار بدار، و ما را بر گروه کافران پیروز فرما. (بقره/۲۵۰)

جنگ طالوت و جالوت

هنگامی که آنها (لشکر طالوت و بنی اسرائیل) در برابر جالوت و سپاهیان او قرار گرفتند گفتند: پروردگارا! صبر و استقامت را بر ما فرو ریز و گامهای ما را استوار بدار، و ما را بر جمعیت کافران پیروز گردان (وَ لَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَ جُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَ ثَبِّثْ أَقْدَامَنَا وَ انْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ).

"برزوا" از ماده "بروز"، به معنی ظهور است، و از آنجا که وقتی انسان در میدان جنگ، آماده و ظاهر می شود، ظهور و بروز دارد به این کار، مبارزه یا "براز" می گویند.

این آیه می گوید: هنگامی که طالوت و سپاه او، به جایی رسیدند که لشکر نیرومند جالوت، نمایان و ظاهر شد، و در برابر آن قدرت عظیم صف کشیدند، دست به دعا برداشتند و از خداوند سه چیز طلب کردند، نخست صبر و شکیبایی و استقامت، در آخرین حد آن، لذا تعبیر به "أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا" کردند که از ماده "افراغ" به معنی ریختن آب یا ماده سیال دیگر از ظرف، به طوری که ظرف کاملاً خالی شود، نکره بودن "صبر" نیز تأکیدی به این مطلب است.

تکیه بر ربوبیت پروردگار "ربنا" و تعبیر به افراغ که به معنی خالی کردن پیمانه است، و تعبیر به "علی" که بیانگر

نزول از طرف بالا است و تعبیر به "صبرا" که در این گونه موارد دلالت بر عظمت دارد، هر کدام نکته ای در بر دارد که مفهوم این دعا را کاملاً عمیق و پر مایه می کند.

دومین تقاضای آنها از خدا این بود که گامهای ما را استوار بدار تا از جا کنده نشود و فرار نکنیم، در حقیقت دعای اول جنبه باطنی و درونی داشت و این دعا جنبه ظاهری و برونی دارد و مسلماً ثبات قدم از نتایج روح استقامت و صبر است.

سومین تقاضای آنها این بود که "ما را بر این قوم کافر یاری فرما و پیروز کن" که در واقع هدف اصلی را تشکیل می دهد و نتیجه نهایی صبر و استقامت و ثبات قدم است.^۱

ثبات قدم

اینکه انسان در صراط مستقیم الهی قدم بگذارد، به تنهایی ضامن سعادت او نخواهد بود، بلکه باید مداومت و مقاومت هم داشته باشد و مراقبت کند که در این مسیر، ثابت قدم باشد و دچار لغزش و سستی یا عقب گرد نشود. ثابت قدم بودن در مسیر حق، مساله ای است که بارها در قرآن کریم بیان شده است.

ثَبِّثْ أَقْدَامَنَا (بقره/۲۵۰) و (آل عمران/۱۴۷)

وَ لِيُثَبِّطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَ يُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ (انفال/۱۱)

إِنَّ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ (محمد/۷)

وَ لَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَرِلَ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَ تَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (نحل/۹۴)

دعای روز دوم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ قَرِّبْنِي فِيهِ إِلَى مَرْضَاتِكَ وَ جَنِّبْنِي فِيهِ مِنْ سَخَطِكَ وَ نَقَمَاتِكَ وَ وَفِّقْنِي فِيهِ لِقِرَاءَةِ آيَاتِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

خداوندا! مرا در این روز به خشنودی ات نزدیک کن،

^۱ تفسیر نمونه، ج ۲ ص ۲۴۵

و از خشم و انتقامت برکنار دار، و به قرائت آیات موفق کن، ای مهربان‌ترین مهربانان!

فرای از دعای ابو حمزه ثمالی

مِنْ أَيْنَ لِي الْخَيْرُ يَا رَبِّ وَ لَا يَوْجَدُ إِلَّا مِنْ عِنْدِكَ
وَ مِنْ أَيْنَ لِي النَّجَاةُ وَ لَا تُسْتَطَاعُ إِلَّا بِكَ
پروردگارا! از کجا خیری بیام؟ در حالی که جز در
پیشگاه تو یافت نشود، و از کجا راه نجاتی برای خود
بجویم؟ در حالی که جز با کمک تو میسر نشود!

حکمت‌های نهج البلاغه

آقا زادگی!

مَنْ أَبْطَأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ حَسَبُهُ
کسی که کردارش او را به جایی نرساند، افتخارات
خاندانش او را به جایی نخواهد رساند.^۱

در محضر رهبر انقلاب

جنگ دوازده روزه

ملت ایران در جنگ دوازده روزه، هم آمریکا را
شکست داد، هم صهیونیست‌ها را شکست داد؛ بدون
تردید. آمدند شرارت کردند، کتک خوردند و دست
خالی برگشتند؛ شکست به معنای واقعی کلمه این است.
بله، شرارت کردند اما دست خالی برگشتند؛ یعنی به هیچ
کدام از هدفهای خودشان نرسیدند.

بنا به قولی، رژیم صهیونی بیست سال برای این جنگ
برنامه‌ریزی و آماده‌سازی کرده بود؛ بعضی این جور نقل
کردند. بیست سال برنامه‌ریزی برای اینکه یک جنگی در
ایران رخ بدهد و مردم تحریک بشوند و با آنها همراهی
کنند و با نظام بجنگند؛ برای این برنامه‌ریزی شده بود.
[اما] دست خالی برگشتند؛ قضیه بعکس شد و ناکام شدند
و حتی کسانی هم که با نظام زاویه داشتند، در کنار نظام
قرار گرفتند؛ یک اتحاد عمومی در کشور به وجود آمد

که باید این را قدر دانست و نگه داشت.

بله ما خسارت‌هایی دیدیم، جان‌های عزیزی از دست
ما رفتند، در این تردیدی نیست؛ خب این طبیعت جنگ
است؛ در آیه‌ی شریفه‌ی قرآن [می فرماید]: «فَيَقْتُلُونَ وَ
يُقْتَلُونَ»؛ در طبیعت جنگ همین هست لکن جمهوری
اسلامی نشان داد که کانون «اراده» و «قدرت» است؛ می
تواند تصمیم بگیرد، می تواند قدرتمندانه بایستد و از
های‌وهوی این و آن واهمه نکند.^۲

احکام شرعی

روزه نوجوانان

**سؤال: دخترم تازه به سن بلوغ رسیده و روزه
گرفتن برای او ممکن نیست، وظیفه او چیست؟**
جواب: واجب است که روزه بگیرد و ترک آن به
صرف دشواری، ضعف جسمانی و مانند آن، جایز نیست،
مگر آنکه روزه برای او ضرر داشته یا تحمل آن با مشقت
زیادی همراه باشد.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید امیرحسین صادق

«شهید امیرحسین صادق» فرمانده کلانتری وحدت
فردیس بود که در ۱۸ دیماه در راه برقراری امنیت در
جریان درگیری با اغتشاشگران با ضربات چاقو به ناحیه
گرددن به درجه رفیع شهادت نائل آمد.

رباعی

ماه رمضان دیده به ما دوخته است
ماهی که چراغ رحمت افروخته است
یک شب، شب قدر است در این ماه، ولی
جبرانِ هزار فرصتِ سوخته است
«محمدجواد غفورزاده»

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۹/۶)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۲۳

زندگی باآیه‌ها (جزء ۳)

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ
وَ اللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِنْهُ وَ فَضْلاً

شیطان (به هنگام انفاق)، شما را از فقر و تهیدستی بیم می‌دهد، و شما را به فحشا و زشتی‌ها فرا می‌خواند، ولی خداوند از جانب خود به شما وعده‌ی آمرزش و فزونی می‌دهد.

(بقره/۲۶۸)

ترجمه‌ی منظوم

پس ابلیس بی پایه و بی اساس
شما را در اندازد اندر هراس
بترساند از فقرتان اهرمن
نشاید نیوشیدن از او سخن
کند امر، آن دشمن بد سرشت
به فحشا و بخل و به اعمال زشت
خداوند از روی فضل و سخا
دهد وعده‌ی مغفرت بر شما
که دانا است ایزد به کار جهان
به هر گونه کاری که باشد در آن^۱

القائات شیطانی

به هنگام انفاق، شیطان به سراغ انسان می‌آید و القاء می‌کند که اگر امروز انفاق کنی فردا خودت فقیر خواهی شد، بهتر است اموالت را ذخیره کنی تا به هنگام پیری و بیماری و ... خرج نمایی. اینها القائات و وعده‌های شیطانی است.

نیاز ما در فردای قیامت به مغفرت الهی، به مراتب بیشتر از نیاز ما در فردای دنیا است. مبدا مغفرت الهی را با خیال رفاه در زندگی مبادله کنیم. زیرا:
اولاً: شاید پیر نشدم و نیازمند نشدم، ولی در قیامت نیاز من قطعی است.

ثانیاً: شاید مالی که امروز برای فردا نگه می‌دارم، باقی نماند، ولی انفاق امروز حتماً برای فردای قیامت باقی است.

ثالثاً: شاید از مال اندوخته‌ی امروز در فردای پیری نتوانم بهره‌مند شوم، ولی از انفاق امروز بهره‌مندی در قیامت قطعی است.

رابعاً: بهره‌مندی انسان از اندوخته خود در دوران پیری، موقتی است، ولی بهره‌گیری انسان از انفاق در قیامت ابدی است.^۲

پیام‌های قرآنی در این آیه شریفه

- ۱- شیطان، انسان را از انفاق اموال مرغوب باز می‌دارد.
«أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ» «الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ».
- ۲- بخل شما، فقرا را به فساد و فحشا می‌کشانند.
«يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ»
- ۳- انسان در انتخاب راه خدا یا شیطان، آزاد است.
«الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ» «وَ اللَّهُ يَعِدُكُمُ»
- ۴- اطرافیانی که انسان را از انفاق باز می‌دارند و از آینده می‌ترسانند، ولی نسبت به گناهان تشویق می‌نمایند، شیطانند. «الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ»
- ۵- میان فقر و فحشا، رابطه است. بسیاری از گناهان به خاطر ترس از فقر است. «يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ»
- ۶- انفاق نکردن و یا انفاق از اموال نامرغوب، از نمونه‌های زشتی و فحشا می‌باشد. «لَا تَتَّبِعُوا الْهَيْبَةَ»

^۲ تفسیر نور، ج ۱ ص ۴۳۱

^۱ ترجمه قرآن (مجد)، ص ۴۵

«الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ»

۷- اتفاق، مال را زیاد می کند و سبب آمرزش گناهان است. «أَنْفِقُوا» «اللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا»^۱

دعای روز سوم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ الذَّهْنَ وَالتَّنْبِيَةَ، وَبَاعِدْنِي فِيهِ مِنَ السَّفَاهَةِ وَالتَّمْوِيهِ، وَاجْعَلْ لِي نَصِيباً مِنْ كُلِّ خَيْرٍ تُنْزِلُ فِيهِ، بِجُودِكَ يَا أَجُودَ الْأَجُودِينَ.

خداوندا! در این روز به من تیزهوشی و بیداری عنایت فرما، و از بی خردی و اشتباه دورم ساز، و از هر خیری که در آن نازل می کنی برایم بهره ای قرار ده، به حق جود و کرم، ای بخشنده ترین بخشنده گان!

فرازی از دعای ابوحمزه ثمالی

لَا الَّذِي أَحْسَنَ اسْتَعْنَى عَنْ عَوْنِكَ وَرَحْمَتِكَ وَلَا الَّذِي أَسَاءَ وَاجْتَرَأَ عَلَيْكَ وَلَمْ يُرْضِكَ خَرْجَ عَنْ قُدْرَتِكَ

(خداوندا!) نه آن کسی که نیکی می کند بی نیاز از کمک و بخشش توست، و نه آن کسی که بدی کرده و بر تو جرئت نموده و تو را خشنود نساخته از قدرتت بیرون است.

حکمت های نهج البلاغه

برترین ثروت

أَشْرَفُ الْغِنَى تَرْكُ الْمُنَى

بهترین بی نیازی، ترک آرزوهاست.^۲

در محضر رهبر انقلاب

فتح الفتوح

انسان در نوع رفتار شهید رئیسی و بسیاری از همکاران جوان او، همان روحیه و نورانیتی را مشاهده می کرد که در همکاران شهید رجائی، مثل کلانتری، مثل عباسپور، مثل قندی، مثل نیلی و امثال اینها می دید؛ همان نورانیت،

همان روحیه، همان انگیزه، همان احساس مسئولیت؛ [آن هم] بعد از چهل سال! این خیلی باارزش است؛ این همان قدرت انقلاب است. این نشان دهندهی آن است که این انقلاب، انقلاب قدرتمندی است؛ این همان «فتح الفتوح» امام بزرگوار است. امام، فتح الفتوح را تربیت و تولید مردان از خود گذشته و کارآمد، به وسیلهی انقلاب معرفی کردند؛ این، اتفاق افتاد.^۳

احکام شرعی

روزه در سفر

سؤال: در چه صورتی می توانم هنگام سفر در ماه مبارک رمضان، از فیض روزه محروم نشوم؟

جواب: در صورتی که در وطن، روزه مستحبی را نذر کنید می توانید در سفر به آن نذر عمل کنید و روزه بگیرید اما روزه رمضان محسوب نشده و بعداً باید آن روز را قضا کنید.^۴

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید میلاد دهقانی

ستوان سوم «شهید میلاد دهقانی» از نیروهای جمعی کلانتری ۱۵ بندرعباس شامگاه ۱۸ دیماه در جریان کنترل اقدامات خرابکارانه اغتشاشگران، با گلوله یکی از تروریست‌های مسلح به مقام شهادت نائل آمد.

ریایی

تا چند، اسیر رنگ و بو خواهی شد؟
چند از پی هر زشت و نکو خواهی شد؟
گر چشمه‌ی زمزمی و گر آب حیات
آخر به دل خاک فرو خواهی شد!

«خیام نیشابوری»

^۳ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۲/۳۰)
^۴ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ تفسیر نور، ج ۱ ص ۴۳۲

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۳۴

زندگی باآیه‌ها (جزء ۴)

وَ قَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ

(مؤمنان حقیقی، کسانی هستند که وقتی به آنها گفته شد: از لشکر دشمن که آماده جنگ با شما هستند بترسید) گفتند: خداوند ما را کفایت می‌کند و او چه خوب نگهبان و یآوری است.

(آل عمران/۱۷۳)

غزوه‌ی حمراء الاسد

در پایان جنگ احد، لشکر فاتح ابوسفیان، پس از پیروزی به سرعت راه مکه را پیش گرفتند، هنگامی که به سرزمین "روحاء" رسیدند از کار خود سخت پشیمان شدند و تصمیم به مراجعت به مدینه و نابود کردن باقیمانده مسلمانان گرفتند، این خبر به پیامبر صلی الله علیه و آله رسید فوراً دستور داد که لشکر احد خود را برای شرکت در جنگ دیگری آماده کنند، مخصوصاً فرمان داد که مجروحان جنگ احد به صفوف لشکر پیوندند... پیامبر صلی الله علیه و آله و ارتش اسلام در محلی به نام "حمراء الاسد" که از آنجا به مدینه هشت میل فاصله بود رسیدند و اردو زدند.

این خبر به لشکر قریش رسید و مخصوصاً از این مقاومت عجیب و شرکت مجروحان در میدان نبرد وحشت کردند و شاید فکر می‌کردند ارتش تازه نفسی نیز از مدینه به آنها پیوسته.

در این موقع جریانی پیش آمد که روحیه آنها را ضعیف‌تر ساخت و مقاومت آنها را درهم کوبید، و آن این که یکی از مشرکان به نام "معبد الخزاعی" از مدینه به سوی مکه می‌رفت و مشاهده وضع پیامبر و یارانش او را

به سختی تکان داد، عواطف انسانی او تحریک شد و به پیامبر گفت: مشاهده وضع شما برای ما بسیار ناگوار است، اگر استراحت می‌کردید برای ما بهتر بود. این سخن را گفت و از آنجا گذشت و در سرزمین "روحاء" به لشکر ابوسفیان رسید، ابوسفیان از او درباره پیامبر اسلام سؤال کرد، او در جواب گفت: محمد را دیدم با لشکری انبوه که تا کنون همانند آن را ندیده بودم، در تعقیب شما هستند و به سرعت پیش می‌آیند!

ابوسفیان با نگرانی و اضطراب گفت: چه می‌گوی؟ ما آنها را کشتیم و مجروح ساختیم و پراکنده نمودیم، معبد الخزاعی گفت: من نمی‌دانم شما چه کردید؟ همین می‌دانم که لشکری عظیم و انبوه، هم اکنون در تعقیب شما است!

ابوسفیان و یاران او تصمیم قطعی گرفتند که به سرعت، عقب‌نشینی کرده و به مکه بازگردند و برای اینکه مسلمانان آنها را تعقیب نکنند، و آنها فرصت کافی برای عقب‌نشینی داشته باشند از جمعی از قبیله عبد القیس که از آنجا می‌گذشتند و قصد رفتن به مدینه برای خرید گندم داشتند خواهش کردند که به پیامبر اسلام و مسلمانان این خبر را برسانند که ابوسفیان و بت‌پرستان قریش با لشکر انبوهی به سرعت به سوی مدینه می‌آیند تا بقیه یاران پیامبر را از پای در آورند.

هنگامی که این خبر، به پیامبر و مسلمانان رسید، گفتند: حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ: خدا ما را کافی است و او بهترین مدافع ما است" اما هر چه انتظار کشیدند خبری از لشکر دشمن نشد، لذا پس از سه روز توقف، به مدینه بازگشتند.^۱

دعای روز چهارم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ قَوِّنِي فِيهِ عَلَى إِقَامَةِ أَمْرِكَ وَ أَذِقْنِي فِيهِ

^۱ تفسیر نمونه، ج ۳ ص ۱۷۵

و ان شاء الله ثواب ببرید.^۲

احکام شرعی

تزریق آمپول در مال روزه

سؤال: حکم روزه نسبت به استفاده از موارد زیر چیست: سرم خوراکی، سرم تقویتی، آمپولی که در رگ تزریق می شود، آمپول عضلانی، آمپول تقویتی، آمپول آنتی بیوتیک، آمپول بی حسی، آمپول مسکن؟

جواب: احتیاط واجب آن است که روزه دار از استعمال آمپول های تقویتی و آمپول هایی که به رگ تزریق می شود و همچنین انواع سرم ها خودداری کند ولی تزریق آمپول های غیر تقویتی در عضله مانند آنتی بیوتیک یا مسکن یا آمپول بی حسی و نیز دارویی که روی زخم ها و جراحات ها گذاشته می شود، اشکال ندارد.^۳

شهادی فتنه دیماه ۱۴۰۴

شهید عباس اسدی

سرگرد «شهید عباس اسدی» از مدافعان امنیت در روز ۱۸ دیماه قم در حالی که با زبان روزه مشغول صحبت با اغتشاشگران و نصیحت آنان بود مورد حمله ناگهانی آشوبگران قرار گرفت. اغتشاشگران دو دست او را از بدن قطع کردند و فرقه را شکافتند و در نهایت او را با ضربات متعدد چاقو به شهادت رساندند.

ریاضی

تا چند ز دست خویش فریاد کنم؟
از کرده ی خود کجا روم داد کنم؟
طاعات مرا گناه باید شمری
پس از گنه خویش چه سان یاد کنم؟
«امام خمینی رحمه الله علیه»

حَلَاوَةً ذِكْرِكَ وَ أَوْزَعْنِي فِيهِ لِأَدَاءِ شُكْرِكَ بِكَرَمِكَ وَ أَحْفَظْنِي فِيهِ بِحِفْظِكَ وَ سِتْرِكَ يَا أَبْصَرَ النَّاطِرِينَ.

خداوندا! در این روز برای برپاداشتن امرت نیرومندم ساز، و شیرینی یادت را به من بچشان، و به لطف و کرمت مرا برای ادای شکرمت موفق کن، و به نگهداری و پوششت نگاهم دار، ای بینا ترین بینندگان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

بِكَ عَرَفْتُكَ وَ أَنْتَ دَلَلْتَنِي عَلَيْكَ وَ دَعَوْتَنِي إِلَيْكَ وَ لَوْ لَا أَنْتَ لَمْ أَدْرِ مَا أَنْتَ.

(خداوندا!) تو را به کمک خودت شناختم، و تو مرا به سوی خویش راهنمایی کرده و دعوت نمودی، و اگر تو نبودی نمی دانستم که کیستی.

حکمت های نهج البلاغه

واجب یا مستحب؟

لَا قُرْبَةَ بِاللَّوْافِلِ إِذَا أَصْرَتْ بِالْفَرَائِضِ

مستجاباتی که به واجبات ضرر بزنند، انسان را به خدا نزدیک نمی کنند.^۱

در محضر رهبر انقلاب

مفهور مسئولان در آئین های دینی

مسئولین بالا باید جداً متشرع باشند، از محرّمات الهی اجتناب کنند، به آئینهای دینی اقبال کنند و این تشرع را مردم هم ببینند؛ این ریا نیست. اینکه شما در نماز جماعت فلان مسجد شرکت کنید [ریا نیست]. بعضی ها میگویند: «ما نمیخواهیم ریا کنیم!» خب ریا نکنید، برای خدا شرکت کنید؛ واقعاً برای خدا. برای خدا است؛ اینکه شما به عنوان استاندار، در هیئت یا در نماز جماعت یا فرض کنید در راهپیمایی و مانند اینها شرکت بکنید، مردم تشویق میشوند؛ این کار خوبی است، این حسنه است؛ این یک حسنه ی بزرگی است؛ این را برای خدا انجام بدهید

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۳/۷)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۳۹

زندگی با آیه‌ها (جزء ۵)

أَيُّبَتُّونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً
آیا عزّت و آبرو را نزد کافران می‌جویند؟ با اینکه همه عزّت‌ها برای خداست.

(نساء/۱۳۹)

عذاب دردناک برای منافقان

بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَاباً أَلِيماً * الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أ يَبْتَغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً (نساء/۱۳۸ و ۱۳۹)

منافقان را بشارت ده که برایشان عذابی دردناک است. * آنانکه کافران را به جای مؤمنان، سرپرست و دوست خود می‌گیرند آیا عزّت را نزد آنان می‌جویند؟ همانا عزّت به تمامی از آن خداست. نکته‌ها:

مضمون این آیه که انتقاد شدید از دوست و سرپرست گرفتن کفار است، در آیه‌ی ۲۸ آل عمران نیز بیان شده است.

در صدر اسلام، منافقان با یهود مدینه و مشرکان مکه رابطه داشتند تا اگر مسلمانان شکست خوردند، آنها ضرری نبینند و جایگاه خود را از دست ندهند.

عزّت تنها به دست خداست. چون سرچشمه‌ی عزّت یا علم است یا قدرت، و دیگران از علم و قدرت بی‌بهره‌اند. در مناجات شعبانیه می‌خوانیم: «الهی بیدک لا یبد غیرک زیادتی و نقصی» خداوند! زیادی و یا کاستی من تنها در دست توست، نه در دست دیگری.

پیام‌ها:

۱- عزّت را در وابستگی به کفار جستن، خصلتی

منافقانه است. «الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ...».

۲- کفار، حق سرپرستی مؤمنان را ندارند و مؤمنان نیز نباید ننگ سلطه‌ی کفار را بپذیرند. «يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ».

۳- در سیاست خارجی، به جای گسترش روابط با کشورهای کفر، در فکر برقراری روابط با کشورهای اسلامی باشیم. «يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ»^۱.

به دشمن دل نبندیم!

این آیه به همه مسلمانان هشدار می‌دهد که عزت خود را در همه شئون زندگی اعم از شئون اقتصادی و فرهنگی و سیاسی و مانند آن، در دوستی با دشمنان اسلام نجویند، بلکه تکیه گاه خود را ذات پاک خداوندی قرار دهند که سرچشمه همه عزتها است، و غیر خدا از دشمنان اسلام نه عزتی دارند که به کسی ببخشند و نه اگر می‌داشتند قابل اعتماد بودند، زیرا هر روز که منافع آنها اقتضا کند فوراً صمیمی‌ترین متحدان خود را رها کرده و به سراغ کار خویش می‌روند که گویی هرگز با هم آشنایی نداشتند، چنان که تاریخ معاصر شاهد بسیار گویای این واقعیت است!^۲

عزت نزد خداوند است

علاوه بر آیه ۱۳۹ سوره نساء، در آیات دیگر قرآن کریم همچون: (یونس/۶۵)، (فاطر/۱۰)، (منافقون/۸) نیز به این حقیقت اشاره شده است که عزت تنها در نزد پروردگار است. و هرکس دنبال عزت باشد باید آنرا از خداوند طلب نماید.

دعای روز پنجم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ، وَ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ الْقَانِتِينَ، وَ اجْعَلْنِي مِنْ

^۱ تفسیر نور، ج ۲، ص ۴۱۰

^۲ تفسیر نمونه، ج ۴ ص ۱۷۰

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبِينَ، بِرَأْفَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

خداوند! در این روز مرا از آمرزش خواهان قرار ده، و در زمره بندگان شایسته و شب زنده‌دارت داخل کن، و مرا از دوستان نزدیکت قرار ده، به مهربانی ات ای مهربان‌ترین مهربانان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي تَحَبَّبَ إِلَيَّ وَ هُوَ غَنِيٌّ عَنِّي

سپاس مخصوص خداوندی است که به من مهر ورزید، در حالی که از من بی نیاز است.

حکمت های نهج البلاغه

عُجِبَ وَ فُودِپَسْنَدِي

سَبِيئَةُ تَسْوِءِكَ خَيْرٌ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ حَسَنَةِ تَعْجِبُكَ

گناهی که تو را پشیمان کند، در نزد خداوند بهتر از کار نیکی است که تو را به خودپسندی وا دارد.^۱

در محضر رهبر انقلاب

چرا آمریکا با ما دشمنی می کند؟!

آمریکا از اسلام سیلی خورده است، از اسلام کینه در دل دارد. آمریکا از انقلاب اسلامی سیلی خورده است، از انقلاب اسلامی کینه در دل دارد. اینها در ایران همه کاره بودند، همه چیز در اختیار خودشان بود، مسئولین کشور فرمانبر مطیع آنها بودند، منابع کشور در اختیارشان بود، سرمایه‌های کشور با میل آنها جابه‌جا میشد، سیاستهای اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی کشور به میل آنها برنامه‌ریزی میشد، دستشان از همه‌ی اینها کوتاه شد. چه کسی کوتاه کرد؟ اسلام کوتاه کرد، انقلاب اسلامی کوتاه کرد؛ لذا دشمنند. بعضی‌ها از جمله‌ی نقزن‌ها میگویند بدگویی از آمریکا نکنید که با شما دشمن نشوند؛ دشمنی آنها فقط به‌خاطر این بدگویی و گفتن و مرگ بر آمریکایی که شما میگویید نیست؛ اینها از اصل

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۴۶

انقلاب، از اصل حرکت عظیم ملت ایران کینه در دل دارند، کید و مکر آنها به‌خاطر این است؛ این اولین عرصه‌ی جنگ است. لذا اینها می ترسند یک قدرت اسلامی بزرگی در این منطقه سر بلند کند و جلوی مطامع آنها را به کلی در این منطقه بگیرد؛ می خواهند این اتفاق نیفتد؛ از این می ترسند.^۲

احکام شرعی

دستورالعمل برای طلب حاجت

سؤال: برای برآورده شدن حوائج مهم چه عملی را سفارش می‌فرمایید؟

جواب: توصیه می‌شود به خواندن نماز جناب جعفر طیار (علیه السلام) که سندی معتبر دارد و مجرب است و همچنین خواندن نماز امام زمان (علیه الصلاه و السلام) با کیفیتی که در مفاتیح الجنان محدث قمی (رحمه الله) در بخش نمازهای ائمه معصومین (علیهم السلام) آمده است.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید محمد قاسمی هماپور

«شهید محمد قاسمی هماپور» از نیروهای یگان ویژه فراجای استان قم در ۱۸ دیماه در حالی که فقط ۷ ماه از ازدواجش گذشته بود، با ۲۸ ضربه چاقو به دست اغتشاشگران به شهادت رسید.

رباعی

اینجا، دل سفره‌ها پر از نان و زراست

آنجا، جگر گرسنه‌ها شعله‌ور است

ای وای بر این شهر که در غربت آن

همسایه ز همسایه‌ی خود بی خبر است

«میلاد عرفان پور»

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۹۷/۷/۱۲)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۶)

يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ
همواره در راه خدا جهاد می کنند و از سرزنش هیچ
سرزنش کننده ای نمی ترسند.

(مائده/۵۴)

خطرات دلد!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَزِدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي
اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى
الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ
ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (مائده/۵۴)
ای کسانی که ایمان آورده اید! هر کس از شما که از
دین خود برگردد (به خدا ضرری نمی زند، چون) خداوند
در آینده قومی را خواهد آورد که آنان را دوست دارد و
آنان نیز خدا را دوست دارند. آنان نسبت به مؤمنان نرم و
فروتن و در برابر کافران سرسخت و قاطعند، در راه خدا
جهاد می کنند و از ملامت هیچ ملامت کننده ای
نمی هراسند. این فضل خداست که به هر که بخواهد (و
شایسته ببیند) می دهد و خداوند وسعت بخش بسیار
داناست.

نکته‌ها:

در روایت است: چون این آیه نازل شد، پیامبر اکرم
صلی الله علیه و آله دست به شانه سلمان فارسی زد و
فرمود: هموطنان تو مصداق این آیه اند.

در آیات قبل، خطر سلطه کفار و منافقان مطرح بود،
اینجا سخن از ارتداد است. شاید اشاره به این باشد که
نفاق و دوستی و رابطه با کفار و پذیرش سلطه آنان، به
ارتداد می انجامد.

امام باقر علیه السلام درباره ی «يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ» فرمود:
مراد علی علیه السلام و شیعیان اویند.

در روایات شیعه و سنّی آمده است که پیامبر اسلام
صلی الله علیه و آله در جنگ خیبر، پس از ناکامی
فرماندهان در فتح قلعه های دشمن فرمود: به خدا سوگند
فردا پرچم را به دست کسی می دهم که خدا و رسول او
را دوست دارند، او هم، خدا و رسول را دوست دارد و
پیروزی را به ارمغان می آورد. آنگاه پرچم را به دست
علی علیه السلام داد.

پیام‌ها:

- ۱- مؤمن باید به فکر عاقبت خود باشد، چه بسا
مؤمنانی که مرتد شوند. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَزِدَّ...»
- ۲- رهبر روشن ضمیر، باید احتمال ارتداد و برگشت
پیروان خود را بدهد. «مَنْ يَزِدَّ مِنْكُمْ...»
- ۳- کفر یا ارتداد گروهی از مؤمنان، ضربه به راه خدا
نمی زند. «فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ...»
- ۴- ارتداد، ثمره ی نداشتن معرفت و محبت نسبت به
دین و خداست. «يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ».
- ۵- خداوند، نیازی به ایمان ما ندارد. «فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ».
- ۶- در راه ایمان و شکستن سنّت‌ها و عادات جاهلی
نباید از سرزنش‌ها و هوچی گری‌ها و تبلیغات سوء دشمن
ترسی داشت و تسلیم جوّ و محیط شد. «لَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ
لَائِمٍ».
- ۷- رفتار مسلمان، نرمش با برادران دینی و سرسختی
در برابر دشمن است و هیچیک از خشونت و نرمش،
مطلق نیست. «أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ».
- ۸- فضل خدا تنها مال و مقام نیست، محبت خدا و
جهاد در راه او و قاطعیت در دین هم از مظاهر لطف و
فضل الهی است. «ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ»
- ۹- دوستی متقابل میان بنده و خدا، از کمالات بشر
است. «يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ».

۱۰- با نوید جایگزینی دیگران، جلو یأس و ترس را بگیرید. «مَنْ يَزِدَّ...» «فَسَوْفَ يَأْتِي» ... «وَلَا يَخَافُونَ»^۱

دعای روز ششم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ لَا تَخْذُلْنِي فِيهِ لِتَعَرُّضِ مَعْصِيَتِكَ وَ لَا تَضْرِبْنِي بِسِيَاطِ نِقْمَتِكَ وَ زَحْزَحْنِي فِيهِ مِنْ مُوْجِبَاتِ سَخَطِكَ بِمَنْكَ وَ أَيَادِيكَ يَا مُنْتَهَى رَغْبَةِ الرَّاغِبِينَ.

خداوندا! در این روز مرا به خاطر نافرمانی ات خوار مگردان، و با تازیانه‌ی انتقامت عذاب مکن، و از موجبات خشم دور فرما، به حق نعمت‌های ظاهری و باطنی ات، ای نهایت میل مشتاقان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يَحْلُمُ عَنِّي حَتَّى كَأَنِّي لَا ذَنْبَ لِي حمد و سپاس مخصوص خداوندی است که طوری مرا تحمل می کند که گویا هیچ گناهی ندارم!

حکمت‌های نهج البلاغه

صبر و بردباری

الصَّبْرُ صَبْرَانِ: صَبْرٌ عَلَى مَا تَكْرَهُ، وَ صَبْرٌ عَمَّا تُحِبُّ

صبر دو گونه است: صبر بر آنچه نمی پسندی [تحمل ناگواری‌ها]، و صبر از آنچه دوست داری [ترک لذت‌ها].^۲

در محضر رهبر انقلاب

انتظار فرج

انتظار، به معنای نشستن و دست روی دست گذاشتن و چشم به در دوختن هم نیست؛ انتظار به معنای آماده شدن است، به معنای اقدام کردن است؛ به معنای این است که انسان احساس کند عاقبتی وجود دارد که می شود به آن دست یافت که برای رسیدن به آن عاقبت

بایستی تلاش کند.

ما که انتظار فرج داریم، انتظار ظهور حضرت بقیه‌الله (ارواحنا فداه) را داریم، باید در این راه تلاش کنیم؛ باید تلاش کنیم در راه ایجاد جامعه‌ی مهدوی؛ هم خودسازی کنیم، هم به قدر توانمان، به قدر امکانمان، دگرسازی کنیم و بتوانیم محیط پیرامونی خود را به هر اندازه‌ای که در وسع و قدرت ما است، به جامعه‌ی مهدوی نزدیک کنیم که جامعه‌ی مهدوی، جامعه‌ی قسط است، جامعه‌ی معنویت است، جامعه‌ی معرفت است.^۳

احکام شرعی

مبران فسارت

سؤال: اگر بچه‌ای نابالغ ضربه‌ای جزئی (در حد سرخ شدن بدن) به بچه‌ی دیگر وارد کند؛ آیا ولی کودک، ضامن است یا خیر؟

جواب: در فرض سؤال ضامن بر عهده خود کودک است که باید پس از بلوغ آن را بپردازد؛ البته ولی کودک می‌تواند از مال خود یا از مال کودک (در صورتی که مال داشته باشد) خسارت را جبران کند.^۴

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید مهدی علی آبادی

«شهید مهدی علی آبادی» دانش آموز ۱۷ ساله بسیجی مدافع امنیت در ۱۸ دیماه در نیشابور به دست اغتشاشگران با سلاح گرم به شهادت رسید.

رباعی

هنگام اذان است؛ چراغانی شو
نیت کن و آماده‌ی مهمانی شو
در ظلمت نفس خویش، تنها منشین
برخیز و وضو بگیر و نورانی شو

«عزیز مهدی»

^۳ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۹۹/۱/۲۱)

^۴ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ تفسیر نور، ج ۳ ص ۱۰۷

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۵۵

زندگی با آیه‌ها (جزء ۷)

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ

همانا شیطان می‌خواهد بین شما دشمنی و کینه ایجاد کند.

(مائده/۹۱)

شراب و قمار

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي
الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ
أَنْتُمْ مُنتَهُونَ (مائده/۹۱)

همانا شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، میان شما دشمنی و کینه بیفکند و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد. پس (با این همه مفساد) آیا دست برمی‌دارید؟ نکته‌ها:

با آن که طبق آماری که ارائه می‌شود، بسیاری از قتل‌ها، جرائم، تصادفات، طلاق‌ها، امراض روانی، کلیوی و ... ناشی از شراب است، اما قرآن در این آیه بیان فلسفه‌ی تحریم، روی دو نکته تأکید دارد: یکی ضرر اجتماعی یعنی کینه و عداوت، و دیگری ضرر معنوی یعنی غفلت از نماز و یاد خدا.

این آیه برجسته‌ترین اثر شراب و قمار را بازداشتن از یاد خدا و نماز دانسته است، اکنون جای این سؤال است که اگر کارهای عادی مثل تجارت، ورزش، تحصیل و مطالعه و امثال آن نیز ما را سرگرم کرده و از یاد خدا و نماز بازدارد، آیا مانند شراب و قمار است؟ آری، هر چه ما را از خدا غافل کند، مانند شراب و قمار ناپسند است، گرچه اسلام به خاطر لطف و آسان گرفتن، آن را حرام

نکرده باشد.^۱

دعای روز هفتم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى صِيَامِهِ وَ قِيَامِهِ، وَ جَنِّبْنِي فِيهِ
مِنْ هَفَوَاتِهِ وَ آثَامِهِ، وَ ارْزُقْنِي فِيهِ ذِكْرَكَ بِدَوَامِهِ،
بِتَوْفِيقِكَ يَا هَادِيَ الْمَضِلِّينَ.

خداوندا! در این روز مرا بر روزه و شب زنده‌داری یاری کن، و از لغزش‌ها و گناهان دور بدار، و همیشه به یادت بودن را روزی ام کن، به توفیق ای هدایت کننده گمراهان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

أَنَّ الزَّاحِلَ إِلَيْكَ قَرِيبُ الْمَسَافَةِ، وَ أَنَّكَ لَا تَحْتَجِبُ
عَنْ خَلْقِكَ إِلَّا أَنْ تَحْجِبَهُمُ الْأَعْمَالُ دُونَكَ
(خداوندا!) به یقین، مسیر کسی که به سویت می‌آید کوتاه است. و به یقین، تو از مخلوقات دور نیستی مگر اینکه اعمال (بد) ایشان میان تو و آنها جدایی اندازد.

حکمت‌های نهج البلاغه

ثروتی تمام نشدنی

الْقَنَاعَةُ مَالٌ لَا يَنْفَدُ

قناعت، ثروتی پایان ناپذیر است.^۲

در محضر رهبر انقلاب

ما می‌توانیم!

من یک وقت اینجا یک ماجرای را نقل کردم که بعد از جنگ جهانی [اول]، از کشورهای دنیا دعوت کردند که بیایند در کنفرانس پاریس راجع به مسائل بین‌المللی تصمیم‌گیری کنند؛ از ایران یک هیئت بزرگی بلند شدند رفتند پاریس که در آن کنفرانس شرکت کنند؛ راهشان ندادند! هیئت ایرانی رفت پشت در منتظر [ماند]، روزهای متعدّد گذشت، اجازه ندادند که وارد این جلسه بشوند. ایرانِ باعظمت را، ایرانِ متمدّن را، ایرانی که یک روزی

^۱ تفسیر نور، ج ۳ ص ۱۶۱

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۵۷

کسی میرسید؟ اما این شد، این اتفاق افتاد. امام این روح اعتماد به نفس را در مردم دمید.^۱

احکام شرعی

اموال دیگران

سؤال: در سفر اربعین کوله پستی من با کوله پستی مسافر دیگری عوض شده و مال او جا مانده است، اکنون نسبت به کیف و وسایل او چه وظیفه ای دارم؟

جواب: اگر می دانید که کوله پستی جا مانده، متعلق به همان کسی است که کوله پستی شما را برده است و ارزش کوله پستی اش به همراه وسایل داخل آن، کمتر از کوله پستی شما و وسایل داخل آن است، می توانید از آنها استفاده کنید و اگر ارزش آن بیشتر باشد، مقدار اضافه را از طرف مالک، به فقیر صدقه بدهید.^۲

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید محمدمهدی سبمانی فر

«شهید محمدمهدی سبمانی فر» دانش آموز بسیجی ۱۵ ساله نیشابوری در ۱۸ دیماه در محاصره اغتشاشگران واقع شده و ضرباتی به او وارد می شود ولی می تواند خود را از معرکه دور کند، اما وقتی بر می گردد و می بیند که هم‌رزمش اسیر دست اغتشاشگران است برای کمک به او به آشوبگران هجوم می آورد و در حال تلاش برای نجات هم‌رزم مجروح خود به شهادت می رسد.

ریاضی

خوشوقت کسی که عبرت‌اندیش شود
آگاهی او بیشتر از پیش شود
در ظاهر دیگران اگر عیبی دید
یادآور عیب باطن خویش شود

«محمدجواد غفور زاده»

منشأ علم و فلسفه و همه چیز در دنیا بوده و همه از او استفاده میکردند، به اینجا رسانده بودند؛ این جور تحقیر شده، این جور کوچک! در علم، در فناوری، در سیاست، در سبک زندگی، در اعتبار بین‌المللی، در تصمیم‌های منطقه‌ای، در همه‌ی اینها ملت ایران در دوران پهلوی و دوران قاجار عقب‌افتاده و تحقیر شده بود؛ نه یک اختراعی، نه یک کار مهمی، نه یک حرکت برجسته‌ای.

«امام» ملت را نسبت به این عقب‌افتادگی حساس کرد تا ملت احساس کند که «چرا باید ما عقب‌افتاده باشیم؟ چرا باید ما خودمان تولید نکنیم، خودمان نسازیم، خودمان ارائه ندهیم، خودمان در دنیا حرف نداشته باشیم؟ چرا؟».

امام حساس کرد ملت را؛ حس توانایی را در ملت ایران زنده کرد؛ امام بزرگوار اعتماد به نفس را در ملت دمید؛ ملت ایران اعتماد به نفس دارد. الان شما دیگر مثلاً در قبال فلان ملت اروپایی، حتی ملت آمریکا احساس ضعف نمیکنید، احساس کوچک‌تر بودن نمیکنید. میگویید میتوانیم، میکنیم؛ و کرده‌اید!

در این چهل و چند سال، کارهای بزرگی در این کشور انجام گرفته که قبلاً حتی فکرش را هم نمیشد کرد اما انجام گرفت. همین الان هم همین جور است. البته پنهان میکنند؛ ما هم تبلیغاتمان ضعیف است. الان هزاران شرکت مربوط به این جوانها هست که مشغول کار شده‌اند و خودشان دارند کار میکنند؛ دستگاه‌های مهم، کارهای بزرگ. این دانشجویانی را که بعضی از دستگاه‌ها برداشتند بردند و بعضی از این کارهای صنعتی را در گوشه و کنار کشور - نه فقط در تهران - نشانشان دادند، تعجب کردند، باورشان نمی‌آمد! چه کسی باور میکرد که یک روزی برسد که ایران یک سلاحی درست کند که آمریکا از روی آن تقلید کند؟ به عقل

^۱ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۱۱/۱۲)

^۲ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی باآیه‌ها (جزء ۸)

كُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید، همانا خداوند اسرافکاران را دوست ندارد.

(اعراف ۳۱)

پرهیز از اسراف

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: اموال، ودیعه و امانت الهی در دست انسان است و مصرف باید دور از اسراف باشد.

گرچه استفاده از زینت و طعام، امری فطری و طبیعی است، ولی در شرایط خاص مانند وجود نیازمندان و محرومان، باید با آنان همدردی کرد. لذا در تاریخ می‌خوانیم که نوع لباس امام صادق علیه السلام که مردم در رفاه نسبی به سر می‌بردند با لباس امام علی علیه السلام که مردم فقیر و ندار بودند، متفاوت بود، چون شرایط اجتماعی هر کدام فرق داشت.

امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که رزق یک روز خود را داشته باشد، ولی قانع نباشد و از مردم سؤال و تکدی کند، از مسرفان است.

اسراف در غذا و پرخوری، منشأ بسیاری از بیماری‌های جسمی و روحی و مایه‌ی سنگدلی و محروم شدن از چشیدن مزه‌ی عبادت است. چنان که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «المعدة بيت كل داء» معده، کانون هر بیماری است.

پزشکی مسیحی پس از شنیدن این آیه و حدیث گفت: تمام علم طب، در این آیه و این سخن پیامبر شما

نهفته است.^۱

معنای اسراف

باید توجه داشت که اسراف معنی گسترده‌ای دارد، گاه در مسائل ساده‌ای مانند خوردن و آشامیدن است (چنان که در آیه ۳۱ سوره اعراف آمده).

و گاه در انتقام‌گیری و قصاص بیش از حد (چنان که در آیه ۳۳ سوره اسراء آمده است).

و گاه در انفاق و بذل و بخشش بیش از اندازه (چنان که در آیه ۶۷ سوره فرقان آمده).

و گاه در داوری کردن و قضاوت نمودنی که منجر به کذب و دروغ می‌شود، (چنان که در آیه ۲۸ سوره غافر، "مسرف و کذاب" در ردیف هم قرار گرفته).

و گاه در اعتقادات است که منتهی به شک و تردید می‌شود (همانگونه که در آیه ۳۴ سوره غافر "مسرف و مرتاب" با هم آمده است).

و گاه به معنی برتری جویی و استکبار و استعمار آمده (چنان که درباره فرعون در آیه ۳۱ سوره دخان می‌خوانیم: إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ: او برتری جوی و مسرف بود).

و بالاخره گاه به معنی هر گونه گناه می‌آید (چنان که در آیه ۵۳ زمر می‌خوانیم: قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا: بگو ای بندگان من که بر خود اسراف کردید از رحمت خدا مایوس نشوید که خداوند همه گناهان را می‌بخشد).^۲

دعای روز هشتم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ رَحْمَةً الْأَيْتَامِ، وَ إِطْعَامَ الطَّعَامِ،
وَ إِفْشَاءَ السَّلَامِ، وَ صُحْبَةَ الْكِرَامِ، بِطَوْلِكَ يَا مَلَجًا
الْأَمَلِينَ.

^۱ تفسیر نور، ج ۴ ص ۵۳

^۲ تفسیر نمونه، ج ۱۵ ص ۳۰۷

خداوند! در این روز مهربانی بر یتیمان، و طعام دادن به دیگران، و آشکارا سلام گفتن به همه، و همنشینی بزرگان را روزی ام کن، به قدرتت ای پناه آرزومندان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

أَدْعُوكَ يَا سَيِّدِي بِلِسَانٍ قَدْ أَخْرَسَهُ ذَنْبُهُ
سرورم! تو را با زبانی می‌خوانم که گناه آنرا لال کرده است.

حکمت‌های نهج البلاغه

زینت فقر و ثروت

الْعَفَافُ زِينَةُ الْفَقْرِ وَالشُّكْرُ زِينَةُ الْغِنَى

خوشتنداری، زیور فقر است، و شکرگزاری، زیور توانگری.^۱

در محضر رهبر انقلاب

جوان ایرانی

جوان ایرانی در جنگ سلحشور است؛ در سیاست، روشن‌بین است، دشمن‌شناس است، آمریکا را می‌شناسد؛ یک روزی بود که این جور نبود. در امور دینی دارای تقید است؛ اعتکاف مال جوانها است، راهپیمایی‌های بیست‌ودوم بهمن و روز قدس، در ماه رمضان با دهان روزه مال جوانها است؛ عمده اینها هستند، اینها هستند که برنامه‌ریزی میکنند. جشنهای خیابانی برای نیمه‌ی شعبان، برای ولادت امیرالمؤمنین و امام حسین (علیه السلام) که این چند سال اخیر باب شده، مال جوانها است، جوانها این کارها را میکنند. جشنها و عزاهای مذهبی سرشار از جوانها است. تشییع شهدا با دست‌اندرکاری جوانها است؛ آنها هستند که از شهدا تجلیل میکنند، تمجید میکنند، آنها را بزرگ میدانند. جوانهای ما این [گونه] هستند. ماهواره‌هایی که آن روز گفتم در یک روز سه ماهواره میفرستیم، این را جوانها میفرستند. تحقیقات دقیق علمی

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۶۸

را در زمینه‌ی هسته‌ای، در زمینه‌ی سلول‌های بنیادی، در زمینه‌ی نانو، در زمینه‌ی دارو و غیر اینها، جوانها انجام میدهند؛ جوانهای ما اینها هستند.

جوان مؤمن ما، چه در دانشگاه، چه در حوزه‌ی علمیّه، چه در غیر اینها، این خصوصیات را دارد، واقعاً این جوری است.^۲

احکام شرعی

قرض الحسنه

سؤال: در صندوق قرض الحسنه، حسابی باز کردم برای اینکه بتوانم بعد از مدتی، وام قرض الحسنه بگیرم، افتتاح حساب با این نیت چه حکمی دارد؟

جواب: اگر هنگام افتتاح حساب، از طرف صاحب حساب، شرط دریافت وام یا از طرف بانک، تعهدی بر پرداخت وام نشود و بنای دو طرف بر شرط و تعهد یاد شده نیز نباشد، اشکال ندارد، هر چند صاحب حساب بداند که بانک طبق برنامه‌ای که دارد به او وام خواهد داد.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید امیرعلی میدری

«شهید امیرعلی حیدری» دانش آموز بسیجی ۱۶ ساله اهل نیشابور بود که در ۱۸ دیماه به دست آشوبگران و اغتشاشگران به شهادت رسید.

ریاضی

با این دل مرده و کویری چه کنم؟
با این همه جرم و سر به زیری چه کنم؟
مِنْ أَيْنَ لِيَ النِّجَاةِ يَا رَبِّ، یا رب
تو دست مرا اگر نگیری چه کنم؟

«یوسف رحیمی»

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۱۰/۱۹)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه ها (جزء ۹)

وَمَا رَمَيْتْ إِذْ رَمَيْتْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ

(ای پیامبر!) آنگاه که (به سوی دشمنان) تیر افکندی، تو نیفکندی، بلکه خدا افکند.

(انفال/۱۷)

ترجمه منظوم

شما، کافران را به روز قتال

نکشید بل کشتشان ذوالجلال

نینداختی ریگ بر دشمنان

که افکند آن را خدای جهان

که تا مومنان را کند امتحان

به پیشامدی خوش به دور زمان

همانا سمیع است پروردگار

علیم است و دانا بود کردگار^۱

امداد غیبی

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتْ إِذْ رَمَيْتْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِئِيلِي الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (انفال/۱۷)

شما (با نیروی خود)، آنان (کفار) را نکشید، بلکه خداوند (با امدادهای غیبی) آنها را به قتل رساند. (ای پیامبر!) آن گاه که تیر افکندی، تو نیفکندی، بلکه خدا افکند (تا کافران را مرعوب کند) و تا مؤمنان را از سوی خویش به آزمونی نیکو بیازماید، زیرا خداوند، بسیار شنوا و داناست.

در روز جنگ بدر، پیامبر صلی الله علیه و آله به علی

علیه السلام فرمود: مِثْی خَاک و سنگریزه از زمین بردار و به من بده. علی علیه السلام چنین کرد و پیامبر با خواندن دعایی آنها را به سوی دشمن پرتاب کرد و این کار اثر معجزه آسایی داشت، طوفانی به پا کرد و باعث وحشتی عجیب در دل دشمن شد.

آری، عامل مهم پیروزی در جنگ بدر، اراده و امداد الهی بود، نه نیروی مادی و قواعد و تاکتیک‌های نظامی و گر نه لشگری اندک و تنها با یک یا دو اسب‌سوار، چگونه بر سپاهی انبوه و کاملاً مجهز و دارای یکصد اسب‌سوار، پیروز می‌شد؟

... انسان اگر با اعتقاد صحیح و در مسیر حق حرکت کرده و به فرمان الهی تلاش و کوشش کند، امدادهای خداوند را در پی خود دارد، «لِيُثْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنًا» و وجود او وجودی خدایی می‌گردد، چنان که در روایتی خداوند می‌فرماید:

بنده با نافله و کارهای مستحب به مقام قرب رسیده و دست او دست من، گوش او گوش من و تمام اعضا و جوارح او خدایی می‌شود و آنچه بخواهد، همان می‌شود. «انه ليتقرب الى بالنافلة حتى احبه فاذا احبته كنت سمعه الذى يسمع به و بصره الذى يبصر به و لسانه الذى ينطق به و يده الذى يبطش بها ان دعائى أجبتة و ان سألتنى أعطيتة ...» پس اگر حرکتی نیز انجام می‌دهد، در واقع آن حرکت از خداوند است. «وَمَا رَمَيْتْ إِذْ رَمَيْتْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ» اما در مقابل اگر در مسیر غیر الهی و به فرمان دیگران حرکت کند، در حقیقت وجودی شیطانی پیدا نموده است، چنانکه عایشه در رویارویی با سپاه امیر المؤمنین علی علیه السلام در جنگ جمل، به تأسی از پیامبر صلی الله علیه و آله مِثْی خَاک به سوی آنان پرتاب کرد و دعا نمود، پس از آن حضرت علی علیه السلام به او فرمودند:

این شیطان بود که چنین کرد. «وَمَا رَمَيْتْ إِذْ رَمَيْتْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ»

^۱ ترجمه قرآن (مجد)، ص ۱۷۹

دعای روز نهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِيهِ نَصِيباً مِنْ رَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةِ، وَ اهْدِنِي فِيهِ لِبَرَاهِينِكَ السَّاطِعَةِ، وَ خُذْ بِنَاصِيَّتِي إِلَى مَرْضَاتِكَ الْجَامِعَةِ، بِمَحَبَّتِكَ يَا أَمَلَ الْمُشْتَاقِينَ.

خداوندا! در این روز بهره‌ای از رحمت وسعت برایم قرار ده، و با دلایل روشنت هدایتم کن، و مهارم را گرفته و به سوی خشنودی فراگیر خود ببر، به محبت‌ای آرزوی مشتاقان!

فرازی از دعای ابوحمزه ثمالی

إِذَا رَأَيْتُ مَوْلَايَ دُنُوبِي فَرَعْتُ، وَ إِذَا رَأَيْتُ كَرَمَكَ طَمِعْتُ

مولای من! زمانی که گناهانم را می بینم وحشت می کنم، و زمانی که لطف و کرم تو را می بینم طمع می کنم.

حکمت‌های نهج البلاغه

حکمت‌های ناب

إِنَّ هَذِهِ الْقُلُوبَ تَمَلُّ كَمَا تَمَلُّ الْأَبْدَانُ فَابْتَغُوا لَهَا طَرَائِفَ الْحِكَمِ

همانا این دل‌ها نیز مانند بدن‌ها افسرده می شوند، پس برای شادابی دل‌ها، به دنبال سخنان زیبای حکمت آمیز باشید.^۲

در محضر رهبر انقلاب

حضرت خدیجه

جناب خدیجه (سلام الله علیها) حقیقتاً مظلوم است؛ به خاطر اینکه شرف همسری پیغمبر در مورد ایشان دارای یک ارزش مضاعف است؛ دیگران مشرف به شرف همسری پیغمبر شدند لکن این رنجهایی را که پیغمبر در

احکام شرعی

فمّس

سؤال: پولی را به عنوان هدیه برای دخترم کنار گذاشتم و به اطلاع او رساندم که این مبلغ برای شماست و او با اینکه می‌توانست آن را برداشت کند (مثلاً در حساب مشترک بود)؛ اما آن را برداشت تا اینکه سال خمسی من فرا رسید، آیا به آن، خمس تعلق می‌گیرد؟

جواب: با توجه به اینکه قبضی صورت نگرفته، هدیه تحقق نیافته است؛ لذا به آن خمس تعلق می‌گیرد.^۴

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهیده بهار سیفی

«شهیده بهار سیفی» دختری دو ساله بود که گلوله اغتشاشگران در نیشابور به سرش اصابت کرد و در آغوش برادر شانزده ساله‌اش به شهادت رسید.

ساعت ۱۰ و نیم شامگاه جمعه ۱۹ دیماه بود که مادر می‌خواست برای بیرون گذاشتن کیسه زباله، از خانه خارج شود. بهار هم بی‌تابی کرد و خواست که با مادر به کوچه برود. برادر بهار، او را در آغوش گرفت و به همراه مادر از خانه بیرون رفتند. بهار در آغوش برادر بود که ناگهان گلوله‌ای از سمت اغتشاشگران شلیک شد و به سر بهار اصابت کرد و او را مظلومانه به شهادت رساند.

رباعی

من معتقدم حضرت زهرا اکنون
با قلب شکسته و دلی از غم خون
با حضرت صاحب الزمان می‌آید
در روضه‌ی مادرش «خدیجه خاتون»
«سید مجتبی شجاع»

^۳ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۹۵/۲/۲۰)

^۴ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ تفسیر نور، ج ۴ ص ۲۹۱

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۹۱

زندگی با آیه ها (جزء ۱۰)

وَاعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

(برای مقابله با دشمن) هرچقدر می توانید نیرو آماده

کنید.

(انفال/۶۰)

آمادگی در برابر دشمن

در روایات اسلامی برای کلمه "قوة" تفسیرهای گوناگونی شده که از وسعت مفهوم این کلمه حکایت می کند، مثلاً در بعضی از روایات می خوانیم که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: منظور از قوة "تیر" است.

و در روایت دیگری که در تفسیر "علی بن ابراهیم" آمده می خوانیم که منظور از آن هر گونه اسلحه است. و باز در روایتی که در تفسیر عیاشی آمده می خوانیم که منظور از آن شمشیر و سپر است.

و بالاخره در روایت دیگر که در کتاب "من لا یحضر" آمده می خوانیم:

"منه الخضاب السواد": "یکی از مصداق های قوة در آیه موهای سفید را به وسیله رنگ سیاه کردن است!" یعنی اسلام حتی رنگ موها را که به سرباز بزرگسال چهره جوان تری می دهد تا دشمن مرعوب گردد از نظر دور نداشته است، و این نشان می دهد که چه اندازه مفهوم "قوة" در آیه فوق وسیع است.

بنابراین آنها که تنها پاره ای از روایات را دیده اند و کلمه "قوة" را به يك مصداق، محدود ساخته اند گرفتار اشتباه عجیبی شده اند.

ولی افسوس که مسلمانان با داشتن يك چنین دستور صریح و روشنی گویا همه چیز را به دست فراموشی

سپرده اند، نه از فراهم ساختن نیروهای معنوی و روانی برای مقابله دشمن در میان آنها خبری هست، و نه از نیروهای اقتصادی و فرهنگی و سیاسی و نظامی، و عجب این است که با این فراموشکاری بزرگ و پشت سر انداختن چنین دستور صریح باز خود را مسلمان می دانیم، و گناه عقب افتادگی خود را به گردن اسلام می افکنیم و می گوئیم اگر اسلام آئین پیشرفت و پیروزی است پس چرا ما مسلمانها عقب افتاده ایم؟!

به عقیده ما اگر این دستور بزرگ اسلامی (وَاعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ) به عنوان يك شعار همگانی در همه جا تبلیغ شود و مسلمانان از كوچك و بزرگ، عالم و غیر عالم، نویسند و گوینده، سرباز و افسر، کشاورز و بازرگان، در زندگی خود آن را بکار بندند، برای جبران عقب ماندگی شان کافی است.

سیره عملی پیامبر صلی الله علیه و آله و پیشوایان بزرگ اسلام نیز نشان می دهد که آنها برای مقابله با دشمن از هیچ فرصتی غفلت نمی کردند، در تهیه سلاح و نفرات، تقویت روحیه سربازان، انتخاب محل اردوگاه، و انتخاب زمان مناسب برای حمله به دشمن و به کار بستن هر گونه تاکتیک جنگی، هیچ مطلب كوچك و بزرگی را از نظر دور نمی داشتند.

معروف است که در ایام جنگ "حنین" به پیامبر صلی الله علیه و آله خبر دادند که سلاح تازه مؤثری در "یمن" اختراع شده است، پیامبر صلی الله علیه و آله فوراً کسانی را به یمن فرستاد تا آن سلاح را برای ارتش اسلام تهیه کنند!

در حوادث جنگ احد می خوانیم که پیامبر صلی الله علیه و آله در مقابل شعار بت پرستان: "اعل هبل، اعل هبل"؛ "سربلند باد بت بزرگ هبل"، شعار کوبنده تر و نافذتری به مسلمانان تعلیم داد تا بگویند: "الله اعلی و اجل"؛ "خدا برتر و بالاتر از همه چیز است"، و در برابر

در محضر رهبر انقلاب

مضرت خدیجه

خدیجه‌ی کبری (علیها الصلاة والسلام) اول مؤمن به اسلام بود و همه‌ی ثروت خود را در راه دعوت و ترویج اسلام خرج کرد که اگر کمک‌های خدیجه (علیها السلام) نبود شاید در حرکت و پیشرفت اسلام یک اختلال و وقفه‌ی عمده‌ای به وجود می‌آمد.^۳

احکام شرعی

نشستن بین دو سجده

سؤال: گاهی مشاهده می‌شود که برخی مؤمنین در نمازهای مستحبی، بین دو سجده فقط سرشان را از روی زمین بلند می‌کنند، بدون آنکه بنشینند؛ آیا این کار صحیح است؟ آیا در نمازهای مستحبی نشستن بین دو سجده لازم است؟

جواب: در همه نمازها اعم از فرائض و نوافل، نشستن بین دو سجده لازم است.^۴

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهیده ملینا اسدی

شامگاه ۱۸ دیماه بود که «شهیده ملینا اسدی» دختر سه ساله کرمانشاهی همراه پدرش برای خرید شیر خشک و داروی سرماخوردگی به داروخانه رفت. و در مسیر بازگشت، از پشت سر مورد اصابت گلوله اغتشاشگران قرار گرفت و به شهادت رسید.

رباعی

او سجده به پیش غیر معبود نکرد
در راه خدا کسی چو او جود نکرد
در راه نبی گذشت از دنیایش
مانند خدیجه هیچکس سود نکرد

«علی مقدم (عاصی)»

شعار "ان لنا العزى و لا عزى لكم"؛ "بت بزرگ عزى برای ماست و شما عزى ندارید" بگویند: "الله مولانا و لا مولانا لكم"؛ "خداوند ولى و سرپرست و تکیه گاه ماست و شما تکیه گاهی ندارید".

این نشان می‌دهد که پیامبر و مسلمانان حتی از تاثیر يك شعار قوى در برابر دشمن غافل نبودند، و بهترین آن را برای خود انتخاب می‌کردند.

دستور مهم فقهی اسلام در زمینه "مسابقه تیراندازی و اسب سواری" که حتى برد و باخت مالی را در زمینه آن تجویز کرده، و مسلمانان را به این مسابقه دعوت نموده است، نمونه دیگری از بینش عمیق اسلام در زمینه آمادگی در برابر دشمن است.^۱

دعای روز دهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُتَوَكِّلِينَ عَلَيْكَ وَ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْفَائِزِينَ لَدَيْكَ وَ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ إِلَيْكَ بِإِحْسَانِكَ يَا غَايَةَ الطَّالِبِينَ.
خداوند! در این روز مرا از توکل کنندگان بر خودت، و از رستگاران در نزدت، و از مقربان در گاهت قرار ده، به احسانت ای نهایت آرزوی طلب کنندگان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

حُجَّتِي يَا اللَّهُ فِي جُرْأَتِي عَلَى مَسْأَلَتِكَ مَعَ إِيْتْيَانِي مَا تَكْرَهُ: جُودُكَ وَ كَرَمُكَ
ای خدا! دلیل بر گستاخی ام برای خواستن از تو - با اینکه مخالف میل تو رفتار کرده‌ام - بخشش و احسان توست.

حکمت‌های نهج البلاغه

غمه‌ی واقعی

إِصَاعَةُ الْفُرْصَةِ غُصَّةٌ

از دست دادن فرصت، غم انگیز است.^۲

^۳ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۶۵/۳/۲)

^۴ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ تفسیر نمونه، ج ۷ ص ۲۲۲

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۱۱۸

زندگی با آیه ها (جزء ۱۱)

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَنْ لَّهُمُ الْجَنَّةَ

همانا خداوند از مؤمنان، جانها و اموالشان را به بهای
اینکه بهشت برای آنان باشد، خریداری کرده است.

(توبه/۱۱۱)

پرسودترین تجارت

دنیا، بازار است و مردم در آن معامله‌گر. فروشنده،
مردم‌اند و خریدار خداوند. متاع معامله، مال و جان است
و بهای معامله بهشت. اگر به خدا بفروشند، سراسر سود و
اگر به دیگری بفروشند، یکسره خسارت است.

معامله با خدا چند امتیاز دارد:

۱- خود ما و توان و دارایی ما از اوست، سزاوار نیست
که به جز او بدهیم.

۲- خداوند، اندك را هم می‌خرد. «مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ».

۳- عیوب جنس را اصلاح می‌کند و رسوا نمی‌سازد.

۴- به بهای بهشت می‌خرد. خداوند در خریدن وارد
مزایده می‌شود و نرخ را پیشنهاد می‌کند که فروختن به
غیر او احمقانه و خسارت است.

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: برای بدنهای شما جز
بهشت، بهایی نیست، پس خود را به کمتر از بهشت
نفروشید.^۱

پیام‌های این آیه شریفه

۱- با داشتن خریداری همچون خدا، چرا به سراغ
دیگران برویم؟ «إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى».

۲- خداوند، تنها از مؤمن خریدار است، نه منافق و
کافر. «مِنَ الْمُؤْمِنِينَ».

۳- در پذیرش الهی، جهاد با جان بر جهاد مالی مقدم
است. «أَنْفُسُهُمْ وَ أَمْوَالُهُمْ» (جان را همه دارند، ولی همه
مال و ثروت ندارند).

۴- بهشت، در سایه‌ی جهاد و شمشیر و تقدیم جان و
مال به خداوند است. «لَهُمُ الْجَنَّةُ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ».

۵- اگر هدف از جهاد، خدا باشد، کشته شدن یا
نشدن، تفاوتی نمی‌کند. «يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَ
يُقْتَلُونَ».

۶- مؤمن همواره آماده‌ی رفتن به جبهه است.
«يُقَاتِلُونَ» (فعل مضارع، نشانه‌ی استمرار و تداوم است).

۷- هدف مؤمن از جنگ، ابتدا نابود کردن باطل و اهل
آن و سرانجام شهادت است. «فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ».

۸- در معامله با خدا، سود یقینی و قطعی است. «وَعْدًا
عَلَيْهِ حَقًّا» در مزایده با خداوند هر چه هست حق و به سود
انسان است، بر خلاف دیگران که یا قصد جدی نیست یا
بی‌انگیزه و دروغ است، یا غلو، یا از روی هوس و یا برای
طرد کردن رقیب است.

۹- ارزش جهاد، مجاهدان و شهیدان، مخصوص اسلام
نیست، در تورات و انجیل هم مطرح است. و اگر امروزه
در آن کتاب‌ها نیست، نشان تحریف آنهاست. «فِي التَّوْرَةِ
وَ الْإِنْجِيلِ».

۱۰- گرچه ما بر خدا حقی نداریم، اما خداوند برای ما
بر عهده‌ی خودش حقوقی قرار داده است. «وَعْدًا عَلَيْهِ
حَقًّا».

۱۱- معامله يك عقد لازم است که وفا به آن واجب
است. «وَعْدًا»، «حَقًّا»، «أَوْفَى».

۱۲- خداوند مجاهدان مخلص را طرف معامله‌ی خود
قرار داده است. «بَايَعْتُمْ» و نفرمود: «بعتم».

۱۳- بهترین بشارت، تبدیل فانی به باقی و دنیا به

^۱ تفسیر نور، ج ۵ ص ۱۴۸

آخرت است و غیر آن خسارت و حسرت است.
«فَاشْتَبِشُوا».

۱۴- در کنار انتقاد از منافقان جهادگریز، باید از مؤمنان مجاهد تقدیر و تشکر شود. «فَاشْتَبِشُوا».

۱۵- بالاترین رستگاری تنها در سایه‌ی معامله با خداست. «ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ»^۱.

دعای روز یازدهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيَّ فِيهِ الْإِحْسَانَ، وَ كَرِّهْ إِلَيَّ فِيهِ
الْفُسُوقَ وَ الْعِصْيَانَ، وَ حَرِّمْ عَلَيَّ فِيهِ السَّخَطَ وَ
النِّيرَانَ، بِعَوْنِكَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ.

خداوند! در این روز شوق احسان (به دیگران) را در دلم قرار ده، و میل به فسق و نافرمانی را از من دور کن، و خشم و دوزخت را بر من حرام گردان، به یاری ات ای فریادرس دادخواهان!

فرای از دعای ابو حمزه ثمالی

أَنْتَ الْمُحْسِنُ وَ نَحْنُ الْمُسِيءُونَ، فَتَجَاوِزْ يَا رَبُّ عَنْ قَبِيحِ مَا عِنْدَنَا بِجَمِيلِ مَا عِنْدَكَ
(خداوند! تو نیکوکار هستی و ما گنهکار، پس ای پروردگار من! به واسطه زیبایی آنچه نزد توست از زشتی آنچه نزد ماست در گذر.

حکمت های نهج البلاغه

عظمت پروردگار

عَظَمُ الْخَالِقِ عِنْدَكَ يُصَغِّرُ الْمَخْلُوقَ فِي عَيْنِكَ
عظمت پروردگار در نزد تو، مخلوقات را در نظرت کوچک می کند.^۲

در محضر رهبر انقلاب

تلاوت روزانه

بارها گفته‌ام؛ قرآن را هر روز بخوانید، ولو نیم صفحه از هر جای قرآن؛ قرآن را باز کنید، نیم صفحه قرآن

بخوانید، یک صفحه قرآن بخوانید، هر چقدر رغبت و میل دارید بخوانید. ارتباطتان با معنویات را حفظ کنید.^۳

احکام شرعی

مهر نماز

سؤال: اگر لایه تیره رنگی روی مهر نماز را در حدی پوشانده باشد که واقعاً شک کنیم آیا از تماس پیشانی با خاک مانع می‌شود یا خیر؛ وظیفه چیست؟

جواب: تحقق سجده صحیح باید احراز شود لذا باید مانع رفع شود.^۴

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهیده آنیلا ابوطالبیان

یکی از شهدای خردسال فتنه‌ی دیماه، دختر هشت ساله‌ی اصفهانی «شهیده آنیلا ابوطالبیان» است.

عصر جمعه ۱۹ دیماه بود که آنیلا به همراه مادر، پدر بزرگ و مادر بزرگش برای بنزین زدن به جایگاه سوخت مراجعه کردند.

آنها هنگام بازگشت از پمپ بنزین، در شلوغی های خیابان و راهبندانی که فتنه گران ایجاد کرده بودند گرفتار شده و مورد هجوم اغتشاشگران مسلح قرار گرفتند.

آنیلا روی صندلی عقب و در آغوش مادر بزرگش بود که با تیراندازی تروریست های مسلح به شهادت رسید.

ریاضی

با عطر حضور یار، ان شاء الله

آید به دلم قرار، ان شاء الله

با بانگِ انا المهدی او از کعبه

پایان رسد انتظار، ان شاء الله

«مجتبی باقی»

^۳ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۸/۱۲)

^۴ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ تفسیر نور، ج ۵ ص ۱۴۹

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۱۲۹

زندگی با آیه ها (جزء ۱۲)

إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ

به درستی که کارهای خوب، بدی ها را از بین می برد.
(هود/۱۱۴)

امیدبخش ترین آیه ی قرآن

حضرت علی علیه السلام بر جمعی وارد شده و از آنها سؤال فرمودند: آیا می دانید امیدبخش ترین آیه ی قرآن کدام است؟!

هر کس به فراخور حال خویش آیه ای را عنوان کرد. بعضی گفتند: آیه ی «إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ» یعنی خداوند جز شرک، گناهان دیگر را می بخشد. (نساء/۴۸)

بعض دیگر بر آن بودند که این آیه است: «وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا» یعنی هر کس خلافکار و ظالم باشد ولی استغفار کند، خداوند را بخشنده و مهربان خواهد یافت. (نساء/۱۱۰)

عده ای اظهار داشتند آیه ی: «يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ، لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا» یعنی ای بندگان من که در حق خود اسراف کرده اید! از رحمت خدا مأیوس نشوید، زیرا او همه ی گناهان را می بخشد. (زمر/۵۳)

تعدادی هم نظر به این آیه داشتند «وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ، ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ اللَّهُ لَهُ» یعنی کسانی که اگر کار زشتی انجام دادند و به خودشان ظلم کردند، یاد خداوند می کنند و برای گناهان خویش استغفار می نمایند، و کیست جز خداوند که گناهان را ببخشد. (آل

عمران/۱۳۵)

بعد از اینکه حضرت نظرات آنان را شنید، فرمودند: از حبیبم رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم که فرمود: امیدبخش ترین آیه در قرآن این آیه است: «أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيْ النَّهَارِ وَ رُكُفًا مِنَ اللَّيْلِ، إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ» (هود/۱۱۴)

سپس پیامبر صلی الله علیه و آله ادامه دادند: یا علی! سوگند به خداوندی که مرا بشیر و نذیر به سوی مردم مبعوث کرد، وقتی که انسان برای نماز وضو بگیرد، گناهانش ریخته می شود، و زمانی که رو به قبله کند، پاک می شود. یا علی! مثال اقامه کننده ی نمازهای روزانه، مثل کسی است که هر روز پنج مرتبه در نهر آبی که جلوی منزل اوست خود را شستشو کند.^۱

نماز شب

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ» قَالَ: «صَلَاةُ الْمُؤْمِنِ بِاللَّيْلِ تَذْهَبُ بِمَا عَمِلَ مِنْ ذَنْبٍ بِالنَّهَارِ».^۲

امام صادق علیه السلام در مورد آیه شریفه: «إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ» فرمودند: نماز شب مؤمن، گناهی را که در روز مرتکب شده است از بین می برد.

دعای روز دوازدهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ رَيِّئِي فِيهِ بِالسَّيِّئِ وَالْعَفَافِ، وَ اسْتُرْنِي فِيهِ بِبِلَاسِ الصَّبْرِ وَالْقُنُوعِ وَالْكَفَافِ، وَ احْمِلْنِي فِيهِ عَلَى الْعَدْلِ وَالْإِنْصَافِ، وَ آمِنِّي فِيهِ مِنْ كُلِّ مَا أَخَافُ، بِعِصْمَةِ الْحَائِفِينَ.

خداوندا! در این روز مرا با پوشش و پاکدامنی زینت کن، و لباس قناعت و کفاف بر من بپوشان، و بر رعایت عدالت و انصاف وادار کن، و از هر چه می ترسم ایمن گردان، به نگهداری ات ای نگهدارنده ی هراسناکان!

^۱ تفسیر نور، ج ۵ ص ۳۹۲

^۲ کافی، ج ۳ ص ۲۶۶

فرازی از دعای ابوحزمه ثمالی

فَوْ عِزَّتِكَ يَا سَيِّدِي لَوْ نَهَرْتُني مَا بَرِحْتُ مِنْ بَابِكَ
و لَا كَفَفْتُ عَنْ تَمَلُّقِكَ

ای آقای من! به عزت قسم که اگر مرا برای، از درگاهت دور نخواهم شد، و از چاپلوسی و تملق نسبت به تو دست نخواهم کشید.

حکمت های نهج البلاغه

بدترین (ه) توشه

بُئْسَ الزَّادُ إِلَى الْمَعَادِ الْعُدْوَانُ عَلَى الْعِبَادِ

بدترین توشه برای قیامت، ستم بر بندگان است.^۱

در محضر رهبر انقلاب

تولید

مسئله‌ی تولید را بنده چند سال است تکرار می‌کنم؛ جهش تولید، مشارکت مردم در تولید و مانند اینها؛ همه مربوط به تولید؛ چرا؟ چون تولید یکی از کلیدهای اصلی بهبود اقتصاد کشور و معیشت مردم است.

تولید داخلی خیلی اهمیت دارد. منتها تولید احتیاج پیدا می‌کند به سرمایه‌گذاری؛ سرمایه‌گذاری هم تا می‌گوییم، ذهن بعضی‌ها می‌رود به سرمایه‌گذاری خارجی‌ها؛ نه، سرمایه‌گذاری مردم خودمان؛ همین نقدینگی‌ای که در اختیار مردم است، همین که بعضی‌ها صرف می‌کنند نقدینگی‌های خودشان را در راه سگه، در راه زمین، در راه مسکن، در راه ارز و مشکلات درست می‌کنند برای کشور - علاوه بر اینکه سودی نمی‌رسانند، مشکل هم ایجاد می‌کنند - همین نقدینگی اگر صرف سرمایه‌گذاری بشود برای تولید، کشور پیشرفت خواهد کرد. سرمایه‌های کوچک تا سرمایه‌های بزرگ؛ از یک مرغداری کوچک محدود شما بگیرید تا یک کارخانه‌ی عظیم؛ همه‌ی اینها سرمایه‌گذاری است؛ می

توان این کارها را انجام داد.^۲

احکام شرعی

آسیب در ورزش

سؤال: آیا در ورزش‌های رزمی، کشتی، فوتبال و مانند آن که احتمال مصدومیت وجود دارد؛ ایجاد جراحات، آسیب یا کبودی موجب دیه می‌گردد؟

جواب: در انواع ورزش‌ها با توجه به اینکه ورزشکاران با آگاهی و توافق بر پیامدهای عادی و طبیعی آنها در مسابقات شرکت می‌کنند، در حدی که اقتضای طبیعت این ورزشهاست دیه ندارد و در همان فرض مذکور تفاوتی بین خطای عمدی و غیر عمدی نیست.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهیده مرضیه نبوی نیا

۱۸ دیماه بود که درمانگاه عمومی امام سجاد علیه السلام رشت توسط اغتشاشگران مورد حمله قرار گرفت. تروریست‌های آشوبگر با حمله به این درمانگاه جنایت هولناکی را مرتکب شده و خانم مرضیه نبوی نیا پرستاری که مادر یک فرزند پنج ساله بود را زنده زنده در آتش سوزانده و به شهادت رساندند. «شهیده مرضیه نبوی نیا» مظلومانه به شهادت رسید و همه پیکرش در آتش سوخت، به نحوی که تابوتش بسیار کوچک و به اندازه تابوت یک کودک خردسال بود.

ریایی

ای دوست! به حنجر شهیدان صلوات
بر قامت بی سر شهیدان صلوات
از دامن زن مرد به معراج رود
بر دامن مادر شهیدان صلوات
«محمدرضا آقاسی»

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۱/۱)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۲۲۱

زندگی با آیه‌ها (جزء ۱۳)

أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

آگاه باشید که دلها فقط با یاد خداوند آرام می‌گیرند.
(رعد/۲۸)

یاد خدا

یاد خداوند برکات بسیار دارد، از جمله:
الف: یاد نعمت‌های او، عامل شکر اوست.
ب: یاد قدرت او، سبب توکل بر اوست.
ج: یاد الطاف او، مایه محبت اوست.
د: یاد قهر و خشم او، عامل خوف از اوست.
ه: یاد عظمت و بزرگی او، سبب خشیت در مقابل اوست.
و: یاد علم او به پنهان و آشکار، مایه حیا و پاکدامنی ماست.

ز: یاد عفو و کرم او، مایه امید و توبه است.
ح: یاد عدل او، عامل تقوا و پرهیزکاری است.^۱

عوامل اضطراب و نگرانی

یکی از شایع‌ترین بیماری‌های قرن حاضر، اضطراب و افسردگی است. برای این بیماری که دارای علائمی همچون انزوای طلبی، در خود فرو رفتن، خودکامی و بیهوده انگاری است، دلایل بسیاری را ذکر کرده‌اند، از جمله:

شخص افسرده از اینکه همه چیز را مطابق میل خود نمی‌بیند دارای افسردگی شده است، در حالی که ما نباید به خاطر اینکه چون به همه آنچه می‌خواهیم نرسیدیم، از

مقدار ممکن آن هم دست برداریم و تسلیم شویم.
شخص افسرده با خود فکر می‌کند که چرا همه مردم مرا دوست ندارند، و حال آنکه این امر غیر ممکن است و حتی خدا و جبرئیل هم دشمن دارند. لذا انسان نباید توقع داشته باشد که همه او را دوست بدارند.

شخص افسرده گمان می‌کند که همه مردم بد هستند، در صورتی که چنین نیست و خداوند به فرشتگانی که این توهم را داشتند پاسخ داد.

شخص افسرده گمان می‌کند که همه ناگواری‌ها از بیرون وجود اوست، در حالی که عمده تلخی‌ها عکس العمل و پاسخ خصلت‌ها و کردارهای خود ماست.

شخص مضطرب از شروع در کارها نگران است و احساس ترس و تنهایی می‌کند. حضرت علی علیه السلام برای رفع این حالت می‌فرماید: «إذا خفت من شيء فقع فيه» از هر چه می‌ترسی خود را در آن بینداز، که ترس هر چیز بیش از خود آن است.

شخص مضطرب نگران آن است که آینده چه خواهد شد. این حالت را می‌توان با توکل بر خدا و پشتکار درمان کرد.

چون در بعضی کارها ناکام شده است، نگران است که شاید در تمام امور به این سرنوشت مبتلا شود.

چون بر افراد و قدرت‌های ناپایدار تکیه دارد، با تزلزل آنها دچار اضطراب می‌شود.

و خلاصه اموری همچون عدم قدردانی مردم از زحمات آنها، گناه، ترس از مرگ، تلقین‌های خانواده به اینکه نمی‌دانی و نمی‌توانی، قضاوت‌های عجولانه، توقعات نابجا و تصورات غلط، علت بسیاری از افسردگی‌ها و اضطراب‌ها می‌باشد که با یاد خدا و قدرت و عفو و لطف او میتوان آنها را به آرامش و شادابی مبدل ساخت.^۲

^۲ تفسیر نور، ج ۶ ص ۲۳۲

^۱ تفسیر نور، ج ۶ ص ۲۲۹

دعای روز سیزدهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ طَهِّرْني فِيهِ مِنَ الدَّنَسِ وَالْأَقْدَارِ، وَصَبِّرْني فِيهِ عَلَى كَائِنَاتِ الْأَقْدَارِ، وَوَفِّقْني فِيهِ لِلتَّقَى وَصُحْبَةِ الْأَبْرَارِ، بِعَوْنِكَ يَا قُرَّةَ عَيْنِ الْمَسَاكِينِ.

خداوند! در این روز مرا از پلیدی ها و آلودگی ها پاک کن، و در برابر مقدرات شکبایم نما، و بر پرهیزگاری و همنشینی نیکان موقفم بدار، به یاری ات ای روشنی چشم نیازمندان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

تَتَحَبَّبُ إِلَيْنَا بِالنَّعَمِ وَ نُعَارِضُكَ بِالذُّنُوبِ، حَيْرُكَ إِلَيْنَا نَازِلٌ وَ شَرُّنَا إِلَيْكَ صَاعِدٌ

تو با نعمت ها به ما مهر می ورزی و ما با گناهان با تو مقابله می کنیم، خیرت به سوی ما سرازیر است و بدی ما به سوی تو بالا می آید.

حکمت های نهج البلاغه

مسادات

صِبْخَةُ الْجَسَدِ مِنْ قِلَّةِ الْحَسَدِ

سلامت تن، در دوری از حسادت است.^۱

در محضر رهبر انقلاب

طبیعت

در اسلام، بر ارتباط با طبیعت تکیه شده؛ یعنی اسلام انسان را از طبیعت جدا نکرده، به انسان توصیه کرده که هم به طبیعت برسد و هم از طبیعت استفاده کند.

در قرآن کریم «وَ اسْتَعْمَرَكُم فِيهَا» هم هست، یعنی خدای متعال از شما خواسته که زمین را آباد کنید، طبیعت را آباد کنید، «كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ» هم هست: «كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ»؛ از میوهی آن استفاده کنید. بنابراین، هم شما به زمین رسیدگی می کنید و به طبیعت می رسید و از آن مواظبت می کنید و مراقبت می کنید، هم شما از

طبیعت بهره مند می شوید.^۲

احکام شرعی

نماز

سؤال: آیا حرکت دادن بدن در حال نماز به

طوری که از حالت نماز خارج نشود، جایز است؟

جواب: بدن نمازگزار در حال قرائت و ذکرهای واجب باید آرام باشد؛ در حال ذکرهای مستحب نیز (غیر از ذکر "بحول الله و قوته اقوم و اقع") بدن باید بنا بر احتیاط واجب آرام باشد، پس اگر بخواهد مثلاً مقداری جلو یا عقب برود، ذکر را که به خواندن آن مشغول است، قطع کند و پس از آرامش بدن ادامه دهد، البته حرکت جزئی و کم مثل حرکت انگشتان اشکال ندارد.^۳

شهادی فتنه دیماه ۱۴۰۴

شهید حسین بابری

«شهید حسین بابری» از شهدای اغتشاشات دیماه ایران

اسلامی است.

این معلم بسیجی در ۱۸ دیماه در مرودشت توسط آشوبگران مجروح شد. پیکرش را به حسینیه ای منتقل کردند. اغتشاشگران راه بیمارستان را بسته بودند و در حسینیه هم دارویی برای مداوای او در دسترس نبود.

خون زیادی از او رفته بود و خسته و ناتوان بود، ولی تا آخرین لحظات زندگی لبخند بر لب داشت و دیگران را به ایستادگی دعوت می کرد.

ریاضی

جانان حسن است و دین و ایمان حسن است
در ماه خدا شمس فروزان حسن است
هرچند که ذکر کل دنیاست حسین
ذکر لب سید شهیدان حسن است

«مهدی شریفی»

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۲/۱۲/۱۵)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۲۵۶

زندگی با آیه‌ها (جزء ۱۴)

وَ اصْبِرْ وَ مَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللّٰهِ

صبوری کن، و (بدان که) صبر تو جز با یاری خداوند نیست.

(نحل/۱۲۷)

همسر داوود علیه السلام در بهشت

در قصص الأنبياء به نقل از حلبی از امام صادق علیه السلام چنین نقل شده است که حضرت فرمود:

خداوند متعال به داوود وحی فرمود: خلاده دختر اوس را نوید بهشت ده و به آگاهی او برسان که در بهشت همسر تو خواهد بود. داوود به طرف خلاده رهسپار شد و در خانه‌اش را کوبید.

خلاده بیرون آمد و عرض کرد: آیا چیزی درباره من نازل شده است؟

داوود فرمود: آری.

عرض کرد: چه چیز؟

داوود فرمود: خداوند متعال به من وحی فرمود و خبرم داد که تو همسر من در بهشت خواهی بود و فرمود تو را به بهشت مژده دهم. خلاده گفت: شاید تشابه اسمی میان من و کسی دیگر رخ داده است؟ داوود فرمود: آن خلاده، خود تو هستی! عرض کرد: ای پیامبر خدا! گفته تو را تکذیب نمی‌کنم، اما، به خدا قسم در خود چنین سزامندی نمی‌بینم.

داوود فرمود: از باطن و درونت به من خبر ده که در آن چه می‌گذرد. خلاده گفت: می‌گویم: همیشه به هر دردی که مبتلا شدم و هر گزند و نیاز و گرسنگی که به من رسید، در برابرش صبر کردم و از خداوند نخواستم

آن را از من بر طرف سازد، تا آن که او خود، آن را از من دور کرد و عافیت و گشایش داد و به جای آن، چیزی از خدا نخواستم و او را بر آن شکر و سپاس گفتم. داوود علیه السلام فرمود: بدین سبب است که به این مقام رسیده‌ای.

امام صادق علیه السلام سپس فرمود: این همان دین خداست که برای بندگان صالح خود برگزیده و پسندیده است.^۱

برگزیده روایات پیامون صبر

۱- پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: فِي الصَّبْرِ عَلَى مَا يُكْرَهُ خَيْرٌ كَثِيرٌ؛ در شکیبایی بر ناملایمات، خیر بسیاری نهفته است. (میزان الحکمة، ج ۶ ص ۱۴۴)

۲- پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: إِنَّ الصَّبْرَ نِصْفُ الْإِيمَانِ؛ شکیبایی، نصف ایمان است. (میزان الحکمة، ج ۶ ص ۱۵۰)

۳- امام علی علیه السلام: الصَّبْرُ أَحْسَنُ حُلَلِ الْإِيمَانِ، وَأَشْرَفُ خَلَائِقِ الْإِنْسَانِ؛ صبر، نیکوترین جامه ایمان و ارجمندترین خوی انسان است. (میزان الحکمة، ج ۶ ص ۱۴۵)

۴- امام علی علیه السلام: أَيُّهَا النَّاسُ عَلَيْكُمْ بِالصَّبْرِ؛ فَإِنَّهُ لَا دِينَ لِمَنْ لَا صَبْرَ لَهُ؛ ای مردم! شکیبایی پیشه کنید زیرا هر که شکیبایی نداشته باشد، دین ندارد. (میزان الحکمة، ج ۶ ص ۱۵۰)

۵- امام علی علیه السلام: الصَّبْرُ فِي الْأُمُورِ بِمَنْزِلَةِ الرَّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ، فَإِذَا فَارَقَ الرَّأْسَ الْجَسَدُ فَسَدَ الْجَسَدُ، وَإِذَا فَارَقَ الصَّبْرُ الْأُمُورَ فَسَدَتِ الْأُمُورُ؛ صبر در کارها، به منزله سر در بدن است. همچنانکه اگر سر از بدن جدا شود، بدن فاسد می‌گردد، صبر نیز هرگاه از کارها جدا شود، کارها تباه می‌گردند. (میزان الحکمة، ج ۶ ص ۱۴۵)

^۱ میزان الحکمة، ج ۶ ص ۱۵۵

در محضر رهبر انقلاب

امام مسن مجتبی علیه السلام

پیغمبر با همه‌ی شدت‌ها و رنج‌ها، و امیر مؤمنان با همه‌ی دردها و غم‌ها، و ائمه‌ی دیگر با همه‌ی ستم‌دیدی‌ها، هیچکدام در وضعیتی امام حسن قرار نگرفتند و این عظمت حسن بن علی را نشان می‌دهد؛ زیرا آن دیگران، ائمه‌ی هداة معصومین اگر از سوی دشمن رنج میدیدند، از سوی دوستان آن زخم‌ها را التیام می‌یافتند اما امام حسن مجتبی این جور نبود، نزدیک‌ترین یاران امام حسن به او گفت یا مذلّ المؤمنین!^۲

احکام شرعی

حق الناس

سؤال: آیا تکیه دادن به ماشین یا دیوار خانه دیگران بدون داشتن اجازه از مالک آن (در صورتی که خسارتی وارد نشود)، جایز است؟
جواب: جایز است مگر در صورتی که بداند مالک آن راضی نیست.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید محمد آقابیتی

«شهید محمد آقابیتی» فرمانده پایگاه بسیج شهید آقازاده در نازی‌آباد تهران بود که در جریان اغتشاشات مسلحانه‌ی ۱۸ دیماه در درگیری با اغتشاشگران، بر اثر اصابت نارنجک به شهادت رسید.

ریاضی

از خوان کریم، آب و نان می‌گیرم
با بردن نام او توان می‌گیرم
من روزی اربعین هر سالم را
در نیمه‌ی ماه رمضان می‌گیرم
«علی سلیمان»

۶- امام باقر علیه السلام: لَوْ يَعْلَمُ الْمُؤْمِنُ مَا لَهُ فِي الْمَصَائِبِ مِنَ الْأَجْرِ لَتَمَنَّى أَنْ يُقَرَّضَ بِالْمَقَارِضِ ؛ اگر مؤمن می‌دانست که در مصیبت‌ها چه پاداشی برای او نهفته است، آرزو می‌کرد که با قیچی تکه تکه شود. (میزان الحکمة، ج ۶ ص ۱۵۳)

۷- امام صادق علیه السلام: الصَّبْرُ رَأْسُ الْإِيمَانِ ؛ شکیبایی، (همچون) سر (برای) پیکره‌ی ایمان است. (میزان الحکمة، ج ۶ ص ۱۵۰)

۸- امام صادق علیه السلام: مَنْ ابْتُلِيَ مِنْ شِيعَتِنَا فَصَبَرَ عَلَيْهِ كَانَ لَهُ أَجْرُ أَلْفِ شَهِيدٍ ؛ هر یک از شیعیان ما که گرفتار شود و شکیبایی ورزد، اجر هزار شهید دارد. (میزان الحکمة، ج ۶ ص ۱۵۴)

دعای روز چهاردهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي فِيهِ بِالْعَثَرَاتِ، وَ أَقْلِنِي فِيهِ مِنَ الْخَطَايَا وَ الْهَفَوَاتِ، وَ لَا تَجْعَلْنِي فِيهِ غَرَضًا لِلْبَلَايَا وَ الْأَقَاتِ، بِعَزَّتِكَ يَا عِزَّ الْمُسْلِمِينَ.

خداوندا! در این روز مرا بر لغزش‌هایم مؤاخذه مکن، و از خطاها و گناهانم درگذر، و مرا هدف بلاها و آفت‌ها قرار مده، به عزّت ای عزّت مسلمانان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَّ وَ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

خداوندا! من و پدر و مادرم را بیامرز، و همانگونه که آنها مرا در کوچکی تربیت کردند، مشمول رحمتشان قرار بده!

حکمت‌های نهج البلاغه

فروش (فتاوی) با یتیمان

أَحْسِنُوا فِي عَقِبِ غَيْرِكُمْ تَحْفَظُوا فِي عَقِبِكُمْ
به بازماندگان دیگران احسان کنید تا حرمت بازماندگان شما را نگه دارند.^۱

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۵۹/۵/۶)

^۳ پایگاه اطلاع‌رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۲۶۴

زندگی با آیه‌ها (جزء ۱۵)

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا
اگر خوبی کنید به خودتان خوبی کرده اید، و اگر بدی کنید به خودتان بدی کرده اید.

(اسراء/۷)

نابودی اسرائیل

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيُسُوفُوا وُجُوهَكُمْ وَ لِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ لِيُبَيِّنُوا مَا كُفَرُوا تَبْيِيرًا (اسراء/۷)

اگر نیکی کنید به خودتان نیکی کرده اید و اگر بدی کنید (باز هم) به خود بد کرده اید. پس همین که وعده‌ی (فسادگری) دوم فرا رسد (جنگجویان نیرومند و مؤمن را برای قلع و قمع شما می‌فرستیم) تا سیمای (نظامی و عزت دنیوی) شما را زشت نمایند و (برای گرفتن قدرت) به مسجد الاقصی وارد شوند، همان گونه که بار نخست وارد شدند و تا آنچه را زیر سلطه درآورده‌اند، به سختی ویران کنند.

روایات متعددی که در ذیل این آیه در تفاسیر آمده است، برخی نابودی یهودیان متجاوز را به قبل از قیام حضرت مهدی علیه السلام توسط انقلابیون مؤمن دانسته است، که شمشیرهای خود را بر دوش نهاده، تا مرز شهادت پیش می‌روند و زمینه‌ساز حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام می‌شوند. و برخی وقوع آن را در زمان ظهور امام زمان دانسته که متجاوزان یهود، قلع و قمع خواهند شد.^۱

هر چه کنید به خود کنید!

در آیه فوق به این اصل اساسی اشاره شده که خوبی‌ها و بدی‌های شما به خودتان باز می‌گردد، گر چه ظاهراً مخاطب این جمله بنی اسرائیلند ولی بدیهی است بنی اسرائیل در این مساله خصوصیتی ندارند، این قانون همیشگی در طول تاریخ بشر است، و خود تاریخ گواه آن است.

بسیار بودند کسانی که سنتهای زشت و ناروا و قوانین ظالمانه و بدعتهای غیر انسانی گذاردند و سرانجام دامن خودشان و دوستانشان را گرفت، و در همان چاهی که برای دیگران کنده بودند افتادند.

مخصوصاً ایجاد فساد در روی زمین، و برتری جویی و استکبار (علو کبیر) از اموری است که اثرش در همین جهان دامن انسان را می‌گیرد، و به همین دلیل بنی اسرائیل بارها گرفتار شکست‌های سخت و پراکندگی و بدبختی شدند، چرا که دست به فساد در ارض زدند.

هم اکنون گروهی از قوم یهود یعنی "صهیونیست‌ها" اقدام به غصب سرزمینهای دیگران و آواره ساختن آنها از وطنهایشان و کشتن و نابود کردن فرزندان‌شان کرده‌اند و حتی احترام خانه خدا بیت المقدس را نیز رعایت نکردند. آنها در برخورد با مسائل جهانی، عملاً نشان داده‌اند که تابع هیچ قانون و معیاری نیستند، هرگاه فرضاً یک جنگجوی فلسطینی به سوی آنها شلیک کند آنها در عوض اردوگاههای آوارگان و کودکانها و بیمارستان‌های آنان را بمباران می‌کنند، و در مقابل کشته شدن یک نفر از آنها، گاهی صدها نفر بیگناه را درو می‌کنند و خانه‌های زیادی را منفجر می‌سازند! آنها به هیچیک از مصوبات مجامع بین‌المللی خود را پایبند نمی‌دانند و علناً و آشکارا همه را زیر پا می‌گذارند، بدون شك اینهمه قانون‌شکنی و بیدادگری و اعمال ضد انسانی به خاطر آن است که به قدرت جهان‌خواهی همچون "آمریکا" متکی

^۱ تفسیر نور، ج ۷ ص ۲۳

هستند، ولی این نیز قابل تردید نیست که خود این قوم و جمعیت از نظر اخلاقی و فکری نمونه کاملی از جنایت و نادیده گرفتن همه مسائل انسانی می‌باشند، و این خود مصداقی است از فساد در ارض و برتری جویی و استکبار و باید در انتظار این بود که باز "عِبَادُ لَنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ" بر آنها چیره شوند و وعده قطعی خدا را درباره آنها عملی سازند.^۱

دعای روز پانزدهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ طَاعَةَ الْخَاشِعِينَ، وَ اشْرَحْ فِيهِ صَدْرِي بِإِنَابَةِ الْمُحِبِّينَ، بِأَمَانِكَ يَا أَمَانَ الْخَائِفِينَ.
خداوندا! در این روز اطاعتی همانند فروتنان را روزی ام کن، و با توبه‌ی خاضعانه سینه ام را گشاده دار، به ایمنی ات ای ایمنی بخش ترسیدگان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، شَاهِدِنَا وَ غَائِبِنَا، ذَكْرِنَا وَ أَثْنَانَا، صَغِيرِنَا وَ كَبِيرِنَا
خداوندا! زنده و مرده‌ی ما، حاضر و غائب ما، مرد و زن ما، و کوچک و بزرگ ما را ببخش و بیمارز.

حکمت‌های نهج البلاغه

سفر طولانی

مَنْ تَذَكَّرَ بَعْدَ السَّفَرِ اسْتَعَدَّ
کسی که به یاد سفر طولانی آخرت باشد خود را آماده می سازد.^۲

در محضر رهبر انقلاب

امام مسن مجتبی علیه السلام

امام حسین (علیه السلام)، جزو مدافعان ایده‌ی صلح امام حسن بود. وقتی که در یک مجلس خصوصی، یکی از یاران نزدیک - از این پُرشورها و پُرحماسه‌ها - به امام مجتبی (علیه الصلوة و السلام) اعتراضی کرد، امام حسین

^۱ تفسیر نمونه، ج ۱۲ ص ۳۲

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۲۸۰

با او برخورد کردند: «فغمز الحسين في وجه حجر». هیچکس نمی تواند بگوید که اگر امام حسین به جای امام حسن بود، این صلح انجام نمی گرفت. نخیر، امام حسین با امام حسن بود و این صلح انجام گرفت و اگر امام حسن (علیه السلام) هم نبود و امام حسین (علیه السلام) تنها بود، در آن شرایط، باز هم همین کار انجام می گرفت و صلح میشد.^۳

احکام شرعی

تاكسى اينترنتى

سؤال: بنده با یکی از سکوهاى اینترنتى قرارداد بسته ام که برای من مسافر پیدا کند سپس با مسافر تعیین شده، توافق می کنم که درخواست سفر خود را لغو کند تا حق کمیسیون آن را نپردازم؛ آیا ضامن هستم؟

جواب: بله، علاوه بر اینکه باید توبه کنید، مقدار حق العمل را نیز ضامن هستید.^۴

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید عبدالله لرونند

«شهید عبدالله لرونند» از بسیجیان فعال منطقه یاخچی آباد تهران بود که در ۱۸ دیماه به دست اغتشاشگران به شهادت رسید.
پیکر مطهر او پس از تشییع، در حرم حضرت عبدالعظیم حسنی به خاک سپرده شد.

ریاضی

تاییدن انوار جلی دیدن داشت
روییندن حُسن ازلی دیدن داشت
آن لحظه که فاطمه به طفلش خندید
لبخند محمّد و علی دیدن داشت
«میثم مومنی نژاد»

^۳ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۶۹/۱/۲۲)

^۴ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۱۶)

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى

(خطاب به موسی) گفتیم: نترس! که بی تردید تو (پیروز و) برتری.

(طه/۶۸)

روایتی حضرت موسی با ساحران

قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَى * فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّوْا صَفًّا وَ قَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْلَى * قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى * قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا جِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى * فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةُ مُوسَى * قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى (۶۸) وَ أَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ تَلْفَفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدٌ سَاحِرٍ وَ لَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى * فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجْدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَ مُوسَى^۱

(فرعونیان) گفتند: همانا این دو (موسی و هارون) قطعاً جادوگرند (که) می‌خواهند با سحرشان شما را از سرزمینتان بیرون کنند و آیین برتر شما را براندازند. * پس (اینک تمام نقشه و) کید خود را گرد آورید، سپس در یک صف (و بطور منظم) حاضر شوید. و به تحقیق امروز پیروزی از آن کسی است که برتری یابد (و سحر او غالب شود). * (ساحران) گفتند: ای موسی! آیا تو (ابتدا عصای خود را) می‌افکنی یا ما اول کسی باشیم که بیفکند؟! * (موسی) گفت: بلکه شما بیفکنید. پس (همین که آنان بساط خود را افکندند) ناگهان طناب‌ها و

عصاهای آنان در اثر سحرشان چنان به نظر او (موسی) آمد که حرکت می‌کنند! * پس موسی در دل خود احساس ترس کرد (که مبادا مردم فریب بخورند). * ما (به موسی) گفتیم: نترس! همانا تو خودت برتری. * و آنچه را در دست راست داری بیفکن تا هر چه را آنان ساخته‌اند در کام خود فرو برد (و ببلعد). همانا آنچه آنان ساخته‌اند (فقط) حيله ساحر است و ساحر هر جا رود (و هر چه کند پیروز) و رستگار نگردد. * پس (وقتی آنان معجزه موسی را دیدند که چگونه اژدها همه‌ی بافته‌هایشان را بلعید، تمام) ساحران به سجده افتادند و گفتند: ما به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم.

ایمان آوردن ساحران

همین که ساحران فهمیدند کار موسی علیه السلام سحر و جادو نیست، بی اختیار به سجده افتادند و در حالی که صبح از کافران به شمار می‌آمدند، غروب به جمع شهداء راه خدا پیوستند و با بیان «آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَ مُوسَى» اظهار داشتند که کار ما غلط بوده است، و چون فرعون خود را «رب» مردم می‌دانست، آنها هم کلمه «رَبِّ هَارُونَ وَ مُوسَى» را به کار بردند، زیرا اگر آنها تنها می‌گفتند: «رب موسی»، فرعون می‌گفت: موسی را من تربیت کرده‌ام، از این‌روی ساحران، بعد از کلمه «رب» ابتدا نام هارون علیه السلام و سپس نام موسی علیه السلام را ذکر کردند.

خداوند بدون شرط به پیامبرش وعده برتری می‌دهد، «إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى» ولی به مؤمنین به شرط وفاداری به ایمان، وعده برتری می‌دهد، «وَ أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» زیرا انبیا وفادار هستند، ولی مؤمنین ممکن است دست از وفاداری بردارند، لذا خداوند می‌فرماید: آنان به شرط وفاداری برترند.^۲

^۲ تفسیر نور، ج ۷ ص ۳۶۴

^۱ سوره طه، آیات ۶۳ تا ۷۰

دعای روز شانزدهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ وَفِّقْنِي فِيهِ لِمُوَافَقَةِ الْأَبْرَارِ، وَ جُنِّبْنِي فِيهِ مُرَافَقَةَ الْأَشْرَارِ، وَ آوِنِي فِيهِ بِرَحْمَتِكَ إِلَى دَارِ الْقَرَارِ، يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ.

خداوندا! در این روز مرا بر همراهی نیکان موفق بدار، و از رفاقت با بدکاران دور کن، و در جوار قربت پناه ده، به خداوندی ات ای معبود جهانیان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ اخْتِمْ لِي بِخَيْرٍ، وَ اكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي مِنْ أَمْرِ دُنْيَايَ وَ آخِرَتِي، وَ لَا تُسَلِّطْ عَلَيَّ مَنْ لَا يَرْحُمُنِي

خداوندا! بر محمد و خاندان او درود فرست، و عاقبت مرا ختم به خیر کن، و آنچه از امر دنیا و آخرت مرا آندوهگین ساخته کفایت نما، و کسی که به من رحم نمی کند را بر من مسلط مفرما.

حکمت های نهج البلاغه

علم و دانش

إِذَا أَرَدَلَ اللَّهُ عَبْدًا حَظَرَ عَلَيْهِ الْعِلْمَ

هرگاه خداوند بخواهد بنده ای را خوار کند، دانش را از او دور سازد.^۱

در محضر رهبر انقلاب

انسان با نهج البلاغه

امیرالمؤمنین قله‌ی عدالت است، قله‌ی تقوا است، قله‌ی گذشت است در طول تاریخ.

اگر ملت ایران و ملت‌های مسلمان بخواهند استفاده کنند از درس این انسان بزرگ و برترین انسانها بعد از پیغمبر اکرم، باید به نهج البلاغه بیشتر مراجعه کنند.

من توصیه می کنم امسال فعالان عرصه‌ی فرهنگی به مطالعه‌ی نهج البلاغه و آموزش نهج البلاغه توجه ویژه‌ای

داشته باشند.^۲

احکام شرعی

تصرف در اموال بیماران

سؤال: افرادی که به دلیل کهولت سن یا بیماری‌هایی مثل آلزایمر و سکتة مغزی، مشاعر خود را از دست داده‌اند؛ آیا فرزندان یا نزدیکانشان مجاز به تصرف در اموال آنها برای اداره زندگی خود بیمار هستند؟

جواب: در هر مورد باید از حاکم شرع، اذن گرفته شود.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید سامر شریعتمداری طالقانی

«شهید سامر شریعتمداری طالقانی» یکی از شهدای فتنه دیماه است.

او کارمند اداره منابع طبیعی بود که در شامگاه ۱۸ دیماه در کرج به دست اغتشاشگران با ضربات چاقو به شهادت رسید.

این شهید عزیز در مقابله با فتنه ۱۴۰۱ نیز حضور فعال داشت و به دست آشوبگران مجروح شده بود.

پیکر این شهید بزرگوار در زادگاهش طالقان، با شکوهی وصف نشدنی تشییع شده و به خاک سپرده شد. از او دختری یک و نیم ساله به نام زینب به یادگار مانده است.

ریایی

امشب که فرشتگان سخن می گویند
گویا سخن از زبان من می گویند
ذکر لبشان شنیدنی تر شده است
در ارض و سما حسن حسن می گویند

«یوسف رحیمی»

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۱/۱)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۲۸۸

زندگی با آیه‌ها (جزء ۱۷)

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ
أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

و همانا ما پس از تورات در زبور نوشتیم که: زمین را
بندگان شایسته ما به میراث می‌برند.

(انبیاء/۱۰۵)

وارثان زمین

کلمه‌ی «زبور» در لغت عرب به معنای هر نوع نوشته و کتاب است. «وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزَّبُورِ» ولی به قرینه‌ی آیه «وَأَتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا» به نظر می‌رسد که مراد، کتاب اختصاصی حضرت داود علیه السلام باشد که در برگیرنده مجموعه‌ی مناجات‌ها، نیایش‌ها و اندرزهای آن حضرت است. این کتاب بعد از تورات نازل شده و مراد از «ذکر» در این آیه نیز همان تورات است، چنان که در آیه ۴۸ همین سوره هم گذشت که تورات، ذکر است. «وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَ هَارُونَ الْفُرْقَانَ وَ ضِيَاءً وَ ذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ» بعضی گفته‌اند که منظور از «زبور» در این آیه، تمام کتب آسمانی و مراد از «ذکر»، قرآن مجید است و کلمه‌ی «مِنْ بَعْدِ» نیز بمعنای «علاوه بر» می‌آید، که در این صورت معنای آیه چنین می‌شود: ما علاوه بر قرآن، در تمام کتب آسمانی نوشتیم که وارثان زمین هر آینه بندگان صالح من خواهند بود.

از امام صادق علیه السلام درباره‌ی زبور و ذکر سؤال شد، حضرت فرمودند: ذکر در نزد خداوند است و زبور کتاب نازل شده بر داود است و همه‌ی کتاب‌های نازل شده در نزد اهل علم است و آنان ما (اهل بیت) هستیم.

در پنج مورد از زبور «مزامیر» حضرت داود که امروزه

جزء کتب عهد قدیم بشمار می‌رود، شبیه این تعابیر آمده است که: مردان صالح، وارث زمین خواهند شد.

در روایات متعدد آمده است که آن بندگان صالحی که وارث زمین خواهند شد، یاران حضرت مهدی علیه السلام هستند.^۱

حاکمیت صالحان و مستضعفان

مسئله حاکمیت صالحان و مستضعفان در روی زمین، با عبارت‌ها و بیان‌های مختلفی در قرآن کریم آمده است:

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَيَسْخَرَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ (نور/۵۵)

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ (یونس/۱۴)

أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ (انبیاء/۱۰۵)
وَ أَوْزَنَّا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَ
مَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا (اعراف/۱۳۷)

وَ نُريدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ
نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ (قصص/۵)

دعای روز هفدهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيهِ لِمَصَالِحِ الْأَعْمَالِ، وَ اقْضِ لِي فِيهِ
الْحَوَائِجَ وَ الْأَمَالَ، يَا مَنْ لَا يَحْتَاجُ إِلَى التَّفْسِيرِ وَ
السُّوَالِ، يَا عَالِمًا بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ، صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ.

خداوند! در این روز مرا به سوی کارهای شایسته هدایت کن، و خواسته‌ها و آرزوهایم را برآور، ای که به توضیح و سؤال نیاز نداری، ای دانا به آنچه در سینه‌های جهانیان است، بر محمد و خاندان پاکش درود فرست.

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

وَ ارْزُقْنِي مِنْ فَضْلِكَ رِزْقًا وَاسِعًا خَلَالًا طَيِّبًا

^۱ تفسیر نور، ج ۷ ص ۵۰۴

(خداوند!) از فضل و کرم رزق و روزی گسترده،
حلال و پاکیزه نصیب کن.

حکمت های نهج البلاغه

لَوْ لَمْ يَتَوَعَّدِ اللَّهُ عَلَى مَعْصِيَتِهِ لَكَانَ يَجِبُ أَلَّا
يُغْصَى شُكْرًا لِنِعْمِهِ

اگر خداوند بر گناهان وعده عذاب هم نمی داد، لازم
بود به خاطر سپاسگزاری از نعمت هایش نافرمانی نشود!^۱

در محضر رهبر انقلاب

تکریم شهدا

وظیفه‌ی ما تکریم شهدا است، این را فراموش نباید
بکنیم؛ وظیفه‌ی ما تکریم خانواده‌های شهدا است؛
خانواده‌های شهدا هم از لحاظ اهمّیت صبرشان و کارشان
در ردیف اوّل قرار دارند؛ باید از اینها تکریم کنیم و به
اینها احترام کنیم. و این تکریم هم صرفاً تکریم زبانی
نباشد، اگر چه تکریم زبانی هم مهم است. اینکه بعضی‌ها
میگویند تعارف زبانی [خوب نیست]؛ نه، اینکه ما در زبان
و در اظهاراتمان بزرگداشت برای شهید و مقام شهید قائل
بشویم، چیز مهمّی است؛ کسانی هستند که همین را بر
نمی تابند و ما بایستی در این جهت حرکت کنیم لکن در
کنار این اقدامات عملی، تسهیلات و کمکهای گوناگونی
که وجود دارد، باید نسبت به خانواده‌های شهدا و
خانواده‌های جانبازان و خانواده‌های ایثارگران و مانند
اینها ان شاء الله انجام بگیرد.^۲

احکام شرعی

سجده واجب قرآن

**سؤال: اگر کسی در هنگام ادای نماز واجب یا
مستحب، آیه سجده واجب را بشنود چه وظیفه
ای دارد؟ آیا سجده نماز، جایگزین سجده واجب
می شود؟**

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۲۹۰

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۹۸/۳/۲۷)

جواب: در نماز واجب با گوش دادن به آیه سجده‌ی
واجب، برای سجده اشاره کند و نماز را ادامه دهد
(سجده نماز جایگزین آن نمی شود) و در نماز مستحب با
گوش دادن به آیه سجده‌ی واجب، سجده را به صورت
معمول انجام داده و نماز را ادامه دهد؛ نماز در هر دو
صورت صحیح است.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید علیرضا مقیمی

یکی از شهدای مظلوم فتنه آمریکایی دیماه، «طلبه
شهید علیرضا حقیقی» است.

او در شامگاه ۲۰ دیماه، در مقابل پایگاه بسیج در
حوالی چهارراه ادبیات شیراز، هدف شلیک تروریست‌ها
قرار گرفت و به شهادت رسید.

حقیقی، طلبه‌ای جهادی بود که توانسته بود در بیش از
۷۰۰ نقطه از روستاهای اطراف شیراز و دیگر روستاهای
محروم کشور سه شنبه‌های مهدوی راه‌اندازی کرده و به
تبلیغ اسلام ناب محمدی بپردازد.

یکی از مهمترین اقداماتش در این مسیر، تهیه بسته‌ها و
اقلام غذایی با کمک خیران بود و هر بار که بسته‌های
تهیه می‌شد، خودش سوار بر ماشین قدیمی و فرسوده‌اش،
آنها را به دست نیازمندان می‌رساند.

او ۳۶ سال داشت که شربت شهادت نوشید و دو دختر
۸ و ۱۰ ساله از او به یادگار ماند.

رباعی

شب شاهد چشم‌های بیدارِ علی است
تاریخ در انتظار تکرارِ علی است
خوشبخت کسی که مُهرِ پرونده‌ی او
امضای «براءة من التّار» علی است

«مجتبی خرسندی»

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۱۸)

وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
 باید عفو و گذشت نمایند و از آنان درگذرند. آیا دوست ندارید که خداوند شما را ببخشد؟

(نور/۲۲)

«عفو» و «صفح»

«عفو» یعنی بخشیدن، و «صفح» از صفحه به معنای صورت است، و مقصود از آن، روی گردانی کردن با عفو و اغماض، و نادیده گرفتن و فراموش کردن خطاست، که مرحله ای بالاتر از «عفو» است. در برخی از آیات قرآن کریم توصیه به عفو شده است، همچون:

وَالْكَافِرِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ (آل عمران/۱۳۴)
 فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ (آل عمران/۱۵۹)

و در برخی از آیات، توصیه به صفح شده است، همچون:

فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ (حجر/۸۵)

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (زخرف/۸۹)
 و در بسیاری از آیات نیز، «عفو» و «صفح» در کنار هم ذکر شده اند. یعنی توصیه شده است که انسان نه تنها دیگران را ببخشد، بلکه علاوه بر بخشیدن، خطاهایشان را نیز نادیده بگیرد.

فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ (بقره/۱۰۹)
 فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (مائده/۱۳)
 وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ (نور/۲۲)
 وَإِنْ تَعَفُّوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (تغابن/۱۴)

برگزیده روایات پیامون عفو و بخشش

۱- پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: أَلَا اخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ خَلَاتِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؟: الْعَفْوُ عَمَّنْ ظَلَمَكَ، وَتَصِلُ مَنْ قَطَعَكَ، وَالْإِحْسَانُ إِلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْكَ، وَإِعْطَاءُ مَنْ حَرَمَكَ؛ آیا شما را از بهترین خوی های دنیا و آخرت خبر ندهم؟ گذشت از کسی که به تو ستم کرده است، و پیوستن به کسی که از تو بریده است، و نیکی با کسی که به تو بدی کرده است، و عطا کردن به کسی که از تو دریغ داشته است. (میزان الحکمة، ج ۷ ص ۴۵۸)

۲- پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: إِذَا أَوْقَفَ الْعِبَادُ نَادَى مُنَادٍ: لِيُثْمَ مِنْ أَجْرِهِ عَلَى اللَّهِ وَلِيُدْخِلَ الْجَنَّةَ. قِيلَ: مَنْ ذَا الَّذِي أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ؟ قَالَ: الْعَافُونَ عَنِ النَّاسِ؛ آنگاه که بندگان در صحرای محشر گرد آورده شوند، آواز دهنده ای جار زند: آن کسی که مزدش با خداست برخیزد و به بهشت رود. گفته می شود: چه کسی مزدش با خداست؟ می گوید: بخشاینده گان مردم. (میزان الحکمة، ج ۷ ص ۴۵۸)

۳- پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: تَعَاَفَوْا تَسْقُطِ الصُّغَائِرُ بَيْنَكُمْ؛ از یکدیگر گذشت کنید تا کینه های میان شما از بین برود. (میزان الحکمة، ج ۷ ص ۴۵۹)

۴- امام علی علیه السلام: شَيْنَانِ لَا يُورَنُ تَوَائِبُهُمَا: الْعَفْوُ وَالْعَدْلُ؛ دو چیز است که ثواب آنها [از سنگینی] قابل وزن کردن نیست: گذشت و دادگری. (میزان الحکمة، ج ۷ ص ۴۶۱)

۵- امام علی علیه السلام: جَازٍ بِالْحَسَنَةِ وَتَجَاوَزٍ عَنِ السَّيِّئَةِ مَا لَمْ يَكُنْ ثَلَمًا فِي الدِّينِ أَوْ وَهْنًا فِي سُلْطَانِ الْإِسْلَامِ؛ [بدی یا خوبی را] به نیکی پاداش ده و از بدی در گذر، به شرط آن که به دین لطمه ای نزند یا در قدرت اسلام ضعیفی پدید نیآورد. (میزان الحکمة، ج ۷ ص ۴۶۶)

۶- امام صادق علیه السلام: ثَلَاثٌ مِنْ مَكَارِمِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ: تَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ، وَتَصِلُ مَنْ قَطَعَكَ، وَتَحْلِمُ إِذَا

در محضر رهبر انقلاب

شب قدر

در ماه رمضان دل‌هایتان را هر چه می‌توانید با ذکر الهی نورانی‌تر کنید، تا برای ورود در ساحت مقدس لیلۃ‌القدر آماده شوید، که شب قدر شب سلیم و سلامت معنوی و بیماری‌های معنوی، بیماری‌های مادی و بیماری‌های عمومی و اجتماعی است و سلامتی از همه اینها، در شب قدر ممکن است؛ به شرطی که با آمادگی وارد شب قدر شوید.^۲

احکام شرعی

واریزی نامعلوم

سؤال: مبلغی به کارت من واریز شده، ولی نمی‌دانم از طرف کیست، مصرف آن چه حکمی دارد؟

جواب: اگر حسابی است که فقط درآمد خودتان به آن واریز می‌شود، مصرف آن منعی ندارد.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید علی زمانیان

۲۵ دیماه بود که «طلبه شهید علی زمانیان» در خودروی شخصی در شهر رودسر گیلان با سلاح گرم اغتشاشگران به شهادت رسید.

پیکر مطهر شهید پس از تشییع با شکوه در همدان، به روستای زادگاهش جهان آباد نهاوند منتقل شده و به خاک سپرده شد.

رباعی

در راه نماز، جان بيفشانند علی

بر خلق، نماز را شناسانند علی

با این همه، چون شهید شد در محراب

گفتند: مگر نماز می‌خواند علی؟!

«سید رضا مؤید»

جَهْلَ عَلَیْكَ ؛ سه چیز از خصلت‌های ارزشمند دنیا و آخرت است: گذشت از کسی که به تو ستم کرده است، پیوستن به کسی که از تو بریده است و بردباری ورزیدن هر گاه نسبت به تو رفتار جاهلانه‌ای شود. (میزان الحکمة، ج ۷ ص ۴۶۲)

۷- امام صادق علیه السلام: الصَّفْحُ الْجَمِيلُ أَنْ لَا تُعَاقِبَ عَلَى الذَّنْبِ ؛ گذشت نیکو، این است که بر گناه و خطا کیفر نکنی. (میزان الحکمة، ج ۷ ص ۴۶۳)

دعای روز هجدهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ تَبَهَّنِي فِيهِ لِبَرَكَاتِ أَسْحَارِهِ، وَ نَوِّرْ فِيهِ قَلْبِي بِضِيَاءِ أَنْوَارِهِ، وَ خُذْ بِكُلِّ أَعْضَائِي إِلَى اتِّبَاعِ آثَارِهِ، بِنُورِكَ يَا مُنَوِّرَ قُلُوبِ الْعَارِفِينَ.

خداوند! مرا در این روز به برکت‌های سحرگاهانش هشیار بگردان، و دلم را با فروغ روشنی‌هایش نورانی کن، و همه اعضایم را به پیروی از آثارش به کار گیر، ای روشنگر دل‌های عارفان!

فرازی از دعای ابوحمزه ثمالی

وَ ارْزُقْنِي حَجَّ بَيْتِكَ الْحَرَامِ فِي عَامِنَا هَذَا وَ فِي كُلِّ عَامٍ وَ زِيَارَةَ قَبْرِ نَبِيِّكَ وَ لَا تُخْلِنِي يَا رَبِّ مِنْ تِلْكَ الْمَشَاهِدِ الشَّرِيفَةِ وَ الْمَوَاقِفِ الْكَرِيمَةِ.

(خداوند!) حج خانه‌ات، و زیارت قبر پیامبر و امامان - که درود خدا بر آنان باد - را در این سال و در هر سال روزی ام فرما، و مرا - ای پروردگار من! - از (زیارت) این بارگاه‌های گرامی، و جایگاه‌های ارزشمند محروم مگردان.

حکمت‌های نهج‌البلاغه

عبرت

مَا أَكْثَرَ الْعِبَرَ وَ أَقَلَّ الْإِعْتِبَارَ

چقدر فراوانند عبرت‌ها، و چقدر اندکند عبرت‌پذیران.^۱

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۷۶/۹/۵)

^۳ پایگاه اطلاع‌رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ نهج‌البلاغه، حکمت ۲۹۷

زندگی با آیه‌ها (جزء ۱۹)

فَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَ جَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَاداً كَبِيراً
از کافران اطاعت مکن، و به وسیله قرآن با آنان به
جهادی بزرگ پرداز.

(فرقان/۵۲)

برخورد با کافران

برخورد ما با کفار چند مرحله دارد:

اول: عدم اطاعت از آنان. «فَلَا تُطِيعِ».

دوم: مبارزه و جهاد. «و جَاهِدْهُمْ».

جهاد و مبارزه نیز چند قسم است:

جهاد با شمشیر که جهاد اصغر است، جهاد علمی با منطق
قرآن و پاسخ دادن به شبهات دشمنان که جهاد کبیر
است.^۱

پیام‌های این آیه شریفه

۱- سازش با کفار ممنوع است. «فَلَا تُطِيعِ» (هر گونه
تقاضای انحرافی کفار را با قاطعیت رد کنید).

۲- زمانی می‌توانید در برابر کفار، مستقل و مقاوم و
با صلابت باشید که متمرکز باشید. «لَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ
قَرْيَةٍ نَذِيراً فَلَا تُطِيعِ» یعنی اکنون که رهبری در وجود یک
پیامبر متمرکز است، شما نیرومندید، پس سازش نکنید.

۳- پیروی نکردن از کفار کافی نیست، جهاد لازم
است، آن هم جهادی بزرگ و همه‌جانبه. «فَلَا تُطِيعِ ... وَ
جَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَاداً كَبِيراً».

۴- مبارزه‌ی منفی، یکی از شیوه‌های مبارزه است. (با
ترك اطاعت از کفار، با آنان جهاد کن) «فَلَا تُطِيعِ ... وَ

جَاهِدْهُمْ».

۵- قرآن بهترین ابزار جهاد علمی و فرهنگی و
نیرومندترین وسیله‌ی بحث و محاجه با دشمنان اسلام
است. «جَاهِدْهُمْ بِهِ».

۶- دشمنان شما برای تهاجم فرهنگی و فکری تلاش
ها دارند، شما هم بیکار نباشید. «جَاهِدْهُمْ» طرفینی است.
۷- جهاد علمی و منطقی علیه کفر و شرک، بزرگ‌ترین
جهاد است. «جِهَاداً كَبِيراً».^۲

دعای روز نوزدهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ وَفِّرْ فِيهِ حَظِّي مِنْ بَرَكَاتِهِ، وَ سَهِّلْ سَبِيلِي
إِلَى خَيْرَاتِهِ، وَ لَا تَحْرِمْنِي قَبُولَ حَسَنَاتِهِ، يَا هَادِياً
إِلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ.

خداوند! در این روز بهره‌ام را از برکاتش فراوان
گردان، و راهم را به نیکی‌هایش آسان کن، و از پذیرش
فضایل آن محروم‌م مساز، ای هدایت‌کننده به سوی
حقیقت آشکارا!

فرازی از دعای ابوحمزه ثمالی

اللَّهُمَّ ثُبْ عَلَيَّ حَتَّى لَا أَعْصِيكَ وَ أَلْهِمْنِي الْخَيْرَ
وَ الْعَمَلَ بِهِ، وَ حَسْبَيْتَكَ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ مَا أَبْقَيْتَنِي يَا
رَبَّ الْعَالَمِينَ.

خدایا توفیق توبه‌ام ده تا نافرمانی ات نکنم، و خیر و
عمل به آن و ترس از خودت را در شب و روز مادامی
که زنده‌ام در دلم بیانداز، ای پروردگار جهانیان!

حکمت‌های نهج البلاغه

تقوای الهی

اتَّقُوا مَعَاصِيَ اللَّهِ فِي الْخَلَوَاتِ، فَإِنَّ الشَّاهِدَ هُوَ
الْحَاكِمُ

از نافرمانی خدا در خلوت‌ها بپرهیزید، زیرا همان
کسی که می‌بیند [یعنی خداوند]، حکم خواهد کرد.^۳

^۲ تفسیر نور، ج ۸ ص ۲۶۶

^۳ نهج البلاغه، حکمت ۳۲۴

^۱ تفسیر نور، ج ۸ ص ۲۶۶

در امیرالمؤمنین عطف و ترحم و رقت قلب در حدّ اعلاست که واقعاً برای انسانهای معمولی، چنین حالتی کمتر پیش می‌آید. مثلاً کسانی که به فقرا کمک کنند و به خانواده‌های مستضعف سر بزنند، زیادند؛ اما آن کسی که اولاً این کار را در دوران حکومت و قدرت خود انجام دهد، ثانیاً کار یک روز و دو روزش نباشد - کار همیشگی او باشد - ثالثاً به کمک کردن مادی اکتفا نکند؛ برود با این خانواده، با آن پیرمرد، با این آدم کور و نابینا، با آن بچه‌های صغیر بنشیند، مأنوس شود، دل آنها را خوش کند و البته کمک هم بکند و بلند شود، فقط امیرالمؤمنین است. شما در بین انسانهای رحیم و عطف، چند نفر مثل این طور انسان پیدا میکنید؟ امیرالمؤمنین در ترحم و عطفش، این گونه است.

او به خانهای بیوه زن صغیردار که می‌رود؛ تنورش را که آتش میکند، نان که برایش می‌پزد و غذایی را که برایش برده است، با دست مبارک خود در دهان کودکش می‌گذارد، بماند؛ برای این که این کودکان گرفته و غمگین، لبخندی بر لبانشان بنشیند، با آنها بازی میکند، خم میشود آنها را روی دوش خود سوار میکند، راه می‌رود و در کلبه‌ی محقر آنها سرگرمشان میکند، تا گل خنده بر لبان کودکان یتیم بنشیند! این، رحم و عطف امیرالمؤمنین است، که یکی از بزرگان آن وقت گفت: آن قدر دیدم امیرالمؤمنین با انگشتان مبارک خودش، غسل در دهان بچه‌های یتیم و فقیر گذاشت که «لوددث»^۱ انی کنت یتیم؛ در دلم گفتم، کاش من هم بچه‌ی یتیمی بودم که علی این طور مرا مورد لطف و تفضل خود قرار می‌داد!

سؤال: آیا ضبط صدای دیگران بدون اطلاع آنها جایز است؟

جواب: در غیر سخنرانی‌های عمومی و امثال آن بنا بر احتیاط جایز نیست.^۲

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید عبدالله محمد دوست

شامگاه ۱۸ دیماه بود که حجة الاسلام و المسلمین «شهید عبدالله محمد دوست» روحانی مردمی و فعال منطقه ۵ تهران برای دفاع از مسجد و پایگاه بسیج در فلکه اول شهران، به دل میدان زد تا با جوانان صحبت کند و آنان را به آرامش دعوت کند.

او با جمعیت صحبت کرد، ولی جواب حرف هایش، سنگ‌هایی بودند که به سمتش پرتاب شدند و از این میان، سنگی بزرگ به سرش اصابت کرده و او را نقش زمین کرد. اولین کسی که کنارش رسید، پسرش بود. او سعی کرد پدر را عقب ببرد. یکی از دوستانشان نیز درخواست آمبولانس داد، اما در آن شلوغی، ماشین امداد نمی‌توانست به آسانی برسد.

و سرانجام، این روحانی انقلابی که برادر شهید، و از جانبازان دفاع مقدس بود، در فتنه آمریکایی اسرائیلی دیماه ۱۴۰۴ به برادر شهیدش ملحق شد.

رباعی

با چشم تر و دعا به لب، قدر بدان
با ذکر و نماز مستحب، قدر بدان
دنبال شب قدر اگر می‌گردد
شب‌های خدا را همه شب قدر بدان

«مجید بوری»

^۱ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۷۵/۱۱/۱۲)

^۲ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۲۰)

أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا
وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ

آیا مردم پنداشتند که تا گفتند ایمان آوردیم، رها می شوند و مورد آزمایش قرار نمی گیرند؟

(عنکبوت/۲)

ترجمه منظوم آیات آغازین سوره عنکبوت

سرآغاز گفتار، نام خداست

که رحمتگر و مهربان خلق راست

الف لام میم است آغاز کار

که رمزی است از جانب کردگار

به دل می نمایند آیا گمان

همین که برانند روی زبان

که هستیم مومن به یکتا خدا

رها می شوند و نیاید بلا؟

از این پیش بودند بسیار اُمم

شدند امتحان با بلایا و غم^۱

آزمایش الهی؛ یک سنت جاویدان

بعد از ذکر حروف مقطعه به یکی از مهمترین مسائل

زندگی بشر که مسأله شدايد و فشارها و آزمونهای الهی

است اشاره کرده، می گوید: «آیا مردم گمان کردند همین

اندازه که اظهار ایمان کنند (و شهادت به توحید و رسالت

پیامبر دهند) به حال خود واگذارده خواهند شد و آنها

امتحان نمی شوند؟!» (أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا

وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ).

بعد بلا فاصله به ذکر این حقیقت می پردازد که امتحان یک سنت همیشگی و جاودانی الهی است، امتحان مخصوص شما جمعیت مسلمانان نیست، سنتی است که در تمام امتهای پیشین جاری بوده است، می فرماید: «ما کسانی را که قبل از آنها بودند آزمایش کردیم» (وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ).

آنها را نیز در کوره های سخت امتحان افکندیم، آنها نیز همچون شما در فشار دشمنان بی رحم و جاهل و بی خبر و متعصب و لجوج قرار داشتند.

باید هم چنین باشد چرا که در مقام ادعا هر کس می تواند خود را برترین مؤمن، بالاترین مجاهد، و فداکارترین انسان معرفی کند، باید وزن و قیمت و ارزش این ادعاها از طریق آزمون روشن شود.

آری «باید خدا بداند چه کسانی راست می گویند، و چه کسانی دروغگو هستند» (فَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَ لِيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ).

بدیهی است خدا همه اینها را می داند، منظور از «علم» در اینجا ظهور آثار و شواهد عملی است، یعنی باید علم خدا درباره مردم عملاً در خارج پیاده شود، و تحقق عینی یابد، و هر کس آنچه را در درون دارد بیرون ریزد، تا ثواب و جزا و کیفر مفهوم داشته باشد.^۲

دعای روز بیستم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي فِيهِ أَبْوَابَ الْجَنَّةِ، وَ اغْلِقْ عَنِّي فِيهِ أَبْوَابَ النَّارِ، وَ وَقِّفْنِي فِيهِ لِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ، يَا مُنْزِلَ السَّكِينَةِ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ.

خداوندا! در این روز درهای بهشت را به رویم بگشا، و درهای دوزخ را به رویم ببند، و بر تلاوت قرآن موقم بدار، ای آرامش بخش دلهای مؤمنان!

فرای از دعای ابو حمزه ثمالی

سَيِّدِي أَنَا الصَّغِيرُ الَّذِي رَبَّيْتَهُ، وَأَنَا الْجَاهِلُ الَّذِي

^۲ برگزیده تفسیر نمونه، ج ۳ ص ۴۸۹

^۱ ترجمه قرآن (مجد)، ص ۳۹۷

عَلَمَتَهُ، وَ أَنَا الضَّالُّ الَّذِي هَدَيْتَهُ، وَ أَنَا الْوَضِيعُ الَّذِي رَفَعْتَهُ، وَ أَنَا الْخَائِفُ الَّذِي أَمَنْتَهُ، وَ الْجَائِعُ الَّذِي أَشْبَعْتَهُ، وَ الْعَطْشَانُ الَّذِي أَرَوَيْتَهُ، وَ الْعَارِي الَّذِي كَسَوْتَهُ، وَ الْفَقِيرُ الَّذِي أَغْنَيْتَهُ، وَ الضَّعِيفُ الَّذِي قَوَّيْتَهُ، وَ الدَّلِيلُ الَّذِي أَعَزَّزْتَهُ، وَ السَّقِيمُ الَّذِي شَفَيْتَهُ، وَ السَّائِلُ الَّذِي أَعْطَيْتَهُ، وَ الْمَذْنُبُ الَّذِي سَتَرْتَهُ، وَ الْخَاطِئُ الَّذِي أَقْلَتَهُ، وَ أَنَا الْقَلِيلُ الَّذِي كَثَّرْتَهُ، وَ الْمُسْتَضْعَفُ الَّذِي نَصَرْتَهُ

آقای من! من همان بنده‌ی کوچکم که او را پرورش دادی، و همان نادانم که دانایش کردی، و همان گمراهم که هدایتش نمودی، و همان افتاده‌ام که بلندش کردی، و همان ترسانم که امانش دادی، و همان گرسنه‌ام که سیرش کردی، و همان تشنه‌ام که سیرابش نمودی، و همان عریانم که او را پوشاندی، و همان محتاجم که بی‌نیازش نمودی، و همان ناتوانم که نیرویش دادی، و همان خوارم که عزیزش گرداندی، و همان بیمارم که شفایش دادی، و همان گدایم که عطایش نمودی، و همان گنه‌کارم که او را پوشاندی، و همان خطاکارم که از او درگذشتی، و همان ناچیزم که بزرگم نمودی، و همان ناتوانم که یاری اش فرمودی.

حکمت‌های نهج البلاغه

دعا بدون اقدام

الدَّاعِي بِلا عَمَلٍ كَالزَّائِمِي بِلا وَثَرٍ

دعا کننده (یا دعوت کننده) بدون عمل، مانند تیراندازی است که با کمان بدون زه تیراندازی کند.^۱

در محضر رهبر انقلاب

شب قدر

شب قدر مناسبتی است برای اینکه دل‌هایمان را با مقام والای امیر مؤمنان و سرور متقیان عالم قدری آشنا کنیم و درس بگیریم. هر چه که در فضائل ماه رمضان و وظائف

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۳۳۷

بندگان صالح در این ماه بر زبان جاری شود و بتوان گفت، امیرالمؤمنین (علیه الصلوة و السلام) نمونه‌ی کامل آن و برجسته‌ترین الگو برای آن خصوصیت است.^۲

احکام شرعی

عزاداری در آبا (تمان)

سؤال: یکی از ساکنان مجتمع مسکونی از فضای مشاع ساختمان (پارکینگ و زیرزمین) برای برگزاری مراسم عزاداری استفاده می‌کند؛ آیا با توجه به عدم رضایت برخی دیگر از مالکان، این عزاداری جایز و مورد قبول است؟

جواب: تصرف در مشاعات ساختمان مذکور (حتی برای عزاداری) بدون رضایت همه مالکان جایز نیست ولی شایسته است که مالکان محترم برای برگزاری این امر ارزشمند و پر ثواب اجازه دهند، البته به گونه‌ای که موجب اذیت و آزار ساکنان نشود.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید علی اصغر حسن زاده

«سرتیپ دوم شهید علی اصغر حسن زاده» جانشین فرمانده انتظامی شهرستان اسفراین بود که روز ۱۸ دیماه در هجوم اغتشاشگران مجروح شده و بر اثر شدت جراحات وارده دچار ضربه مغزی شد.

اعضای پیکر این شهید عزیز به چندین نیازمند پیوند عضو اهدا شد و فرصتی دوباره برای زندگی به آنان داد.

ریایی

دردا که امام بت شکن را کشتند
در حال نماز بوالحسن را کشتند
می گفت علی کنار قبر زهرا:
روزی که تو را زدند من را کشتند

«سید رضا مؤید»

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۸۷/۶/۲۹)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۲۱)

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

و کسانی که در راه ما (تلاش و) جهاد کردند، راه های (قرب به) خود را به آنان نشان خواهیم داد.

(عنکبوت/۶۹)

مجاهدت و هدایت

در اینکه منظور از "جهاد" در اینجا چیست؟ و آیا جهاد با دشمن است، یا جهاد با نفس، یا جهاد در راه شناخت خدا از طرق علمی و استدلالی؟ مفسران احتمالات متعددی داده‌اند.

و همچنین در مورد تعبیر "فینا" که آیا منظور در راه رضای خدا است، یا در راه جهاد با نفس، یا در طریق عبادت، یا در طریق مبارزه با دشمن؟

ولی پیدا است که هم تعبیر به "جهاد" تعبیر وسیع و مطلقی است و هم تعبیر "فینا"، بنا بر این هر گونه جهاد و تلاشی را که در راه خدا و برای او و به منظور وصول به اهداف الهی صورت گیرد شامل می‌شود، خواه در طریق کسب معرفت باشد، یا جهاد با نفس، یا مبارزه با دشمن یا صبر بر طاعت، یا شکیبایی در برابر وسوسه معصیت، یا در مسیر کمک به افراد مستضعف، و یا انجام هر کار نیک دیگر.

کسانی که در این راهها به هر شکل و هر صورت برای خدا مجاهده کنند مشمول حمایت و هدایت الهی هستند. ضمناً از آنچه گفتیم روشن شد که منظور از "سبل" در اینجا راههای مختلفی است که به سوی خدا منتهی می‌شود: راه جهاد با نفس، راه مبارزه با دشمنان، راه علم و دانش و فرهنگ، خلاصه جهاد در هر یک از این راهها

سبب هدایت به مسیری است که به خدا منتهی می‌شود. این وعده‌ای است که خداوند مؤکداً به همه مجاهدان راهش داده، و با انواع تأکیدات (لام تأکید و نون تأکید ثقیله) آن را مؤکد ساخته و پیروزی و ترقی و موفقیت را در گرو دو چیز شمرده، "جهاد" و "خلوص نیت".

جمعی از فلاسفه معتقدند که اندیشه و مطالعه و تفکر ایجاد علم و دانش نمی‌کند، بلکه روح انسانی را برای پذیرش صور معقولات آماده می‌سازد و هنگامی که روح انسانی آماده پذیرش شد فیض علم از خالق متعال و واهب الصور بر روح انسان پاشیده می‌شود.

بنابراین انسان باید در این راه جهاد کند ولی هدایت به دست خدا است.

و اینکه در حدیث وارد شده است که علم به کثرت تعلیم و تعلم نیست بلکه نوری است که خداوند به قلب هر کس بخواهد و شایسته بداند می‌افکند نیز ممکن است اشاره به همین معنی باشد.^۱

پیام‌های این آیه شریفه

۱- برای رسیدن به هدایت ویژه‌ی الهی، تلاش لازم است و باید گام اول را خود انسان بردارد. «جَاهِدُوا ... لَنَهْدِيَنَّهُمْ»، چنانکه در جای دیگر می‌فرماید: «إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ».

۲- گاهی، یک گام و یک لحظه تلاش خالصانه، هدایت و نجات ابدی را به دنبال دارد. («جَاهِدُوا» به صورت ماضی و «لَنَهْدِيَنَّهُمْ» به صورت مضارع و مستمر آمده است.)

۳- در مدیریت و رهبری، لازم نیست تمام ابعاد کار از روز اول روشن باشد، همین که گامی الهی بر داشته شد، در وسط راه، هدایت‌های غیبی می‌آید. «جَاهِدُوا ... لَنَهْدِيَنَّهُمْ».

^۱ تفسیر نمونه، ج ۱۶ ص ۳۴۸

۴- آنچه به تلاش‌ها ارزش می‌دهد، خلوص است.
(فینا).

۵- راه‌های وصول به قرب الهی، محدودیتی ندارد.
(شُبُلنا).

۶- به وعده‌های خداوند اطمینان داشته باشیم.
(کَتَهْدِيَنَّهُمْ) (حرف لام و نون تأکید، نشانه‌های تأکید است).

۷- نشانه‌ی نیکوکار بودن، تلاش در راه حق و اخلاص است.
(جَاهِدُوا فِينَا ... لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ).

۸- همراه بودن خدای بزرگ با بنده‌ای ضعیف، یعنی رسیدن انسان به همه چیز. (إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ) چنانکه در دعای عرفه‌ی امام حسین علیه السلام می‌خوانیم: «ما ذا فقد من وجدك و ما ذا وجد من فقدك» هر که تو را یافت، چه کمبودی دارد و هر که تو را از دست داد، چه دارد؟^۱

دعای روز بیست و یکم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِيهِ إِلَى مَرْضَاتِكَ دَلِيلًا، وَ لَا تَجْعَلْ لِلشَّيْطَانِ فِيهِ عَلَيَّ سَبِيلًا، وَ اجْعَلِ الْجَنَّةَ لِي مَنْزِلًا وَ مَقِيلًا، يَا قَاضِيَ حَوَائِجِ الطَّالِبِينَ.

خداوند! برای رسیدنم به خشنودی ات در این روز راهنمایی مقرر کن، و راهی برای تسلط شیطان بر من قرار مده، و بهشت را منزل و محل بازگشتم بگردان، ای برآورنده حاجت‌های طلب‌کنندگان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

سَيِّدِي أَخْرِجْ حُبَّ الدُّنْيَا مِنْ قَلْبِي
سرورم! محبت دنیا را از دلم بیرون کن.

حکمت‌های نهج البلاغه

برترین ثروت

الْغِنَى الْأَكْبَرُ الْيَأْسُ عَمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ

برترین دارایی، ناامیدی از چیزهایی است که در

دست مردم است.^۲

در محضر رهبر انقلاب

روز جهانی قدس

راهپیمایی روز قدس همیشه نشانه‌ی اتحاد ملت ایران و اقتدار ملت ایران است؛ همچنین نشانه‌ی این است که ملت ایران بر سر اهداف مهم و سیاسی و اساسی خود، پایدار و بااستقامت است. این جور نیست که شعار حمایت از فلسطین را بدهد، بعد که یکی دو سال بگذرد رها کند ... راهپیمایی روز قدس یکی از افتخارات ملت ایران است.^۳

احکام شرعی

ممل نجاست در مال نماز

سؤال: آیا می‌توان هنگام نماز بجهای را بغل کرد که لباس یا پوشک او نجس است (البته بدون اینکه نجاست به لباس یا بدن نمازگزار سرایت کند)؟

جواب: بنابر احتیاط واجب اجتناب شود.^۴

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید جواد کشاورز

سرتیپ دوم «شهید جواد کشاورز» رییس پلیس مبارزه با مواد مخدر مشهد بود که در جریان اغتشاشات، در شامگاه یکشنبه ۲۱ دیماه با سلاح گرم تروریست‌های مسلح به شهادت رسید.

رباعی

یا رب ز کرم حال دعا بخش مرا
وز حال دعا جرم و خطا بخش مرا
تا امشب اگر مرا نیامرزیدی
امشب به علی مرتضی بخش مرا

«غلامرضا سازگار (میشم)»

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۳۴۲

^۳ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۱/۷)

^۴ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ تفسیر نور، ج ۹ ص ۱۷۲

زندگی با آیه‌ها (جزء ۲۲)

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

بی‌گمان، شیطان دشمن شما است، پس شما نیز او را دشمن بگیرید.

(فاطر/۶)

دشمنی شیطان با انسان

عداوت او از نخستین روز آفرینش آدم شروع شد، و هنگامی که بر اثر عدم تسلیم در برابر فرمان خدا در مورد سجده بر آدم مطرود درگاه پروردگار گردید، سوگند یاد کرد که برای همیشه کمر دشمنی نسبت به آدم و فرزندان او بستم، و حتی برای این کار تقاضای مهلت و طول عمر از خدا نمود!

او بر سر گفته خود ایستاده، و کوچکترین فرصت را برای اعمال عداوت و وارد کردن ضربه بر شما غنیمت می‌شمرد، آیا عقل اجازه می‌دهد که شما او را به دشمنی نپذیرید و یک لحظه از او غافل بمانید؟ تا چه رسد به اینکه بخواهید "خطوات شیطان" و گامهای او را پیروی کنید، یا اینکه او را به عنوان رفیق شفیق و دوست ناصح بپذیرید؟ أَ فَتَتَّخِذُونَهُ وَ ذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَ هُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ "آیا او و فرزندان او اولیای خود به جای من انتخاب می‌کنید، در حالی که دشمن سر سخت شما هستند؟! (کهف/۵۰).

به علاوه او دشمنی است که از هر طرف به شما هجوم می‌کند، چنانکه خودش می‌گوید: ثُمَّ لَا تَجِدُنَهُمْ مِنْ بَيْنِ أَعْدَائِهِمْ وَ مِنْ خَلْفِهِمْ وَ عَنْ أَيْمَانِهِمْ وَ عَنْ شَمَائِلِهِمْ "من از هر سو به سراغ فرزندان آدم می‌روم، از پیش رو، از پشت سر، از سمت راست و از سمت چپ" (اعراف/۱۷).

و به خصوص اینکه او در کمینگاهی است که "او انسان را می‌بیند و انسان او را نمی‌بیند" إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَ قَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ "شیطان و دار و دسته‌اش شما را می‌بیند از آنجا که شما آنها را نمی‌بینید" (اعراف/۲۷).

البته این مانع از قدرت شما بر دفاع از خویش شدن در برابر وسوسه‌های او نیست.

... به هر حال عداوت شیطان نسبت به بنی آدم مطلبی است که در آیات فراوانی از قرآن به آن اشاره شده است و حتی مکرر بر مکرر به عنوان عدو مبین (دشمن آشکار) از او یاد کرده.

از چنین دشمنی همیشه باید بر حذر بود. در دنباله آیه برای تاکید بیشتر می‌افزاید: "او فقط حزبش را برای این دعوت می‌کند که اهل آتش سوزان جهنم باشند" (إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ).

"حزب" در اصل به معنی جماعت و گروهی است که دارای تشکل و شدت عمل باشند، ولی معمولاً به هر گروه و جمعیتی که پیروی از برنامه و هدف خاصی می‌کنند اطلاق می‌شود.

منظور از "حزب شیطان" پیروان او و کسانی که در خط او هستند می‌باشد.

البته شیطان نمی‌تواند همه کس را عضو رسمی حزب خویش قرار دهد، و آنها را به سوی جهنم دعوت کند، نفرت حزب او کسانی هستند که در آیات دیگر قرآن از آنها یاد شده، و دارای نشانه‌های زیرند:

کسانی که طوق بندگی و ولایت او را بر گردن نهاده‌اند (إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ) "سلطه او تنها بر کسانی است که ولایت او را پذیرفته‌اند" (نحل/۱۰۰).

"آنها که شیطان بر آنان چیره شده به گونه‌ای که خدا را از یاد آنها برده، آنان حزب شیطانند، و حزب شیطان زیانکاران واقعی هستند" اسْتَحْذَرِ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانَ فَأَنسَاهُمْ

ذَكَرَ اللَّهُ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (مجادله/۱۹).

جالب اینکه در سه مورد از آیات قرآن سخن از حزب الله به میان آمده، و در سه مورد از حزب شیطان تا چه کسانی در این حزب نام نویسی کنند، و چه کسانی عضو آن حزب باشند؟

ولی به هر حال طبیعی است که شیطان حزب خود را به کجا دعوت می کند به آلودگی و گناه، به پلیدی های شهوات، به شرک و طغیان و ستم و سرانجام به آتش جهنم.^۱

دعای روز بیست و دوم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي فِيهِ أَبْوَابَ فَضْلِكَ وَ أَنْزِلْ عَلَيَّ فِيهِ بَرَكَاتِكَ وَ وَفِّقْنِي فِيهِ لِمَوْجِبَاتِ مَرْضَاتِكَ وَ أَسْكِنِّي فِيهِ بُحْبُوحَاتِ جَنَّتِكَ يَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ.

خداوندا! در این روز درهای لطف و کرم را به رویم بگشا، و برکات را بر من نازل کن، و بر اسباب خشنودی ات موقم بدار، و در میان بهشت ساکنم کن، ای اجابت کننده درخواست درماندگان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

أَعِنِّي بِالْبُكَاءِ عَلَى نَفْسِي (خداوندا!) مرا بر گریه به حال خودم یاری کن.

حکمت های نهج البلاغه

بدترین عیب

أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعِيبَ مَا فِيكَ مِثْلَهُ
بزرگترین عیب آن است که بر چیزی خرده بگیری،
که مانند آن در خودت وجود دارد!^۲

در محضر رهبر انقلاب

شب قدر

در حقیقت از شب قدر، انسان مؤمن روزه دار، سال

نوی را آغاز می کند.

در شب قدر تقدیر او در دوران سال برای او از سوی کاتبان الهی نوشته می شود.
انسان وارد یک سال نو، مرحله ی نو و در واقع یک حیات نو و ولادت نو می شود. در راهی به حرکت در می آید، با ذخیره ی تقوا این راه را طی می کند.^۳

احکام شرعی

مجلس فتم

سؤال: در شهر ما رسم است که صاحب عزا مردم را برای مجلس فاتحه و صرف غذا دعوت می کند؛ آیا این رسم، شرعی است یا خلاف شرع محسوب می شود؟

جواب: اگر با رعایت مسائل شرعی (مثل رعایت حق ورثه نابالغ) باشد، خلاف شرع محسوب نمی شود؛ البته غذا خوردن نزد صاحبان عزا و در منزلشان مکروه است و مستحب است تا سه روز برای آنان غذا فرستاده شود.^۴

شهادی فتنه ی دیماه ۱۴۰۴

شهید کیومرث حسینی نژاد

«سردار شهید کیومرث حسینی نژاد» جانشین فرمانده انتظامی شهرستان مبارکه اصفهان بود که در حمله شامگاه پنجشنبه ۱۸ دیماه بر اثر ضربات متعدد چاقو و انواع سلاح سرد توسط اغتشاشگران به درجه رفیع شهادت نائل آمد.
دو فرزند از این شهید عزیز به یادگار مانده است.

ریاضی

سرزنده ای از عطر پگاه رمضان
قدسی شدی از لطف نگاه رمضان
فریاد بزن که ننگ بر غاصب قدس
در جمعه ی پایانی ماه رمضان
«محمدعلی ساکی»

^۳ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۳۸۸/۶/۲۹)

^۴ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

^۱ تفسیر نمونه، ج ۱۸ ص ۱۸۲

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۳۵۳

زندگی با آیه‌ها (جزء ۲۳)

وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

بی تردید، لشکر ما پیروزند.

(صافات/۱۷۳)

یک سؤال مهم

در اینجا سؤالی مطرح می‌شود و آن اینکه: اگر مشیت و اراده الهی بر یاری پیامبران و پیروزی مؤمنان قرار گرفته، چگونه مشاهده می‌کنیم که در طول تاریخ پرماجرای بشر پیامبرانی به شهادت رسیدند، و گروه‌هایی از مؤمنان مواجه با شکست شدند؟

اگر این یک سنت تخلف ناپذیر الهی است، پس این استثنایا برای چیست؟! در پاسخ می‌گوئیم:

اولاً: پیروزی معنی وسیعی دارد، و همیشه به معنی غلبه ظاهری و جسمانی بر دشمن نیست، گاه پیروزی پیروزی مکتب است، و مهمترین پیروزی همین است. ... امام حسین علیه السلام و یارانش در کربلا واقعا شربت شهادت نوشیدند، ولی هدف آنها این بود که چهره زشت "بنی امیه" را که مدعی خلافت پیامبر بودند اما در حقیقت جامعه اسلامی را به عصر جاهلیت باز می‌گرداندند نشان دهند، و به این هدف بزرگ رسیدند، مسلمانان را از خطر آنان آگاه کردند و اسلام را از سقوط رهایی بخشیدند، آیا می‌توان گفت آنها در کربلا مغلوب شدند؟!

مهم این است که انبیاء و جنود الهی یعنی مؤمنان در برابر تمام تلاشهای مستمر و منسجم دشمنان حق توانستند اهداف خود را در دنیا پیش ببرند و پیروان زیادی پیدا

کنند و خط مکتبی خود را تداوم بخشند، و در برابر آن همه طوفان قد علم کنند و حتی در دنیای امروز افکار اکثریت مردم جهان را به خود متوجه سازند.

نوع دیگر از پیروزی داریم که پیروزی تدریجی در برابر دشمن در طول قرن‌ها است که گاه نسلی به میدان می‌آید و پیروز نمی‌شود، اما نسل‌های آینده دنبال کار آنها را می‌گیرند و به پیروزی می‌رسند (مانند پیروزی نهایی لشکر اسلام بر لشکر صلیبیون بعد از دویست سال!) این نیز پیروزی برای مجموع محسوب می‌شود.

ثانیاً: فراموش نباید کرد که وعده خداوند دایره به غلبه مؤمنان یک وعده مشروط است نه مطلق، و بسیاری از اشتباهات از عدم توجه به این حقیقت سرچشمه می‌گیرد. زیرا در آیات مورد بحث کلمه "عبادنا" (بندگان ما) و "جندنا" (لشکر ما) و یا تعبیرات مشابه دیگری که در این زمینه در سایر آیات قرآن آمده، مانند «حَرْبَ اللَّهِ» و «الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا» و «وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ» و مانند اینها همه دلیل روشنی است برای شرائط پیروزی.

ما می‌خواهیم نه مؤمن مجاهدی باشیم، و نه جند مخلصی، و با این حال بر دشمنان حق و عدالت پیروز شویم! ما می‌خواهیم در مسیر الهی با افکار و برنامه‌های شیطانی پیش برویم، بعد تعجب می‌کنیم که چرا مغلوب دشمنان هستیم، مگر ما به وعده‌های خود عمل کرده‌ایم که از خدا مطالبه وفا به وعده‌هایش می‌کنیم؟!

در جنگ احد پیامبر اسلام وعده پیروزی به مسلمانان داده بود، و در مرحله اول جنگ نیز پیروز شدند، اما گروهی به فکر جمع‌آوری غنائم و ایجاد تفرقه و نفاق و رها کردن فرمان رسول خدا افتادند، و در حفاظت از دستاورد پیروزی آغاز جنگ و دره احد کوتاهی کردند، و همین امر سبب شکست نهایی آنها در آن جنگ شد.^۱

^۱ تفسیر نمونه، ج ۱۹، ص ۱۸۸

دعای روز بیست و سوم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي فِيهِ مِنَ الذُّنُوبِ، وَ طَهِّرْ نِي فِيهِ مِنَ
الْعُيُوبِ، وَ اَمْتَحِنْ قَلْبِي فِيهِ بِتَقْوَى الْقُلُوبِ، يَا مُقِيلَ
عَثَرَاتِ الْمَذْنِبِينَ.

خداوند! در این روز مرا از گناهان شستشو ده، و از
عیب ها پاک گردان، و قلبم را به وسیله ی پرهیزگاری
دلها بیازمای، ای در گذرنده از لغزش های گنهکاران!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

فَمَا لِي لَا أَبْكِي، أَبْكِي لِخُرُوجِ نَفْسِي، أَبْكِي لِظُلْمَةِ
قَبْرِي، أَبْكِي لِضِيقِ لَحْدِي، أَبْكِي لِسُؤَالِ مُنْكَرٍ وَ
نَكِيرٍ إِنِّي

چرا گریه نکنم؟ گریه می کنم برای بیرون رفتن جان از
بدنم، گریه می کنم برای تاریکی قبرم، گریه می کنم برای
تنگی لحدم، گریه می کنم برای پرسش نکیر و منکر از
من.

حکمت های نهج البلاغه

تیغ کلاه!

رُبَّ قَوْلٍ أَنْقَذَ مِنْ صَوْلٍ

چه بسا سخنی که اثرش از حمله ی مسلحانه بیشتر
است!^۱

در محضر رهبر انقلاب

شخصیتی بی نظیر

درباره ی امیرالمؤمنین، خب گفته ها و نوشته ها در
تاریخ، در ادبیات، در حدیث آنقدر انباشته و بزرگ است
که من گمان نمی کنم درباره ی هیچ شخصی این همه
سخن گفته شده باشد، این همه مدح شده باشد؛ حتی در
غیر مسلمانها، حتی از غیر شیعه، بزرگانی، علمائی، کتابها
نوشته اند؛ شرح نهج البلاغه ی ابن ابی الحدید یک کتاب
قطر بزرگ با مجلدات بسیار، و شرح های نهج البلاغه و
شرح های سخنان آن بزرگوار و شرح نامه به جناب

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۳۹۴

مالک اشتر و شرح حال های ایشان در تاریخ، در ادبیات
به قدری زیاد است که عرض کردم، نمی شود نظیری
برای او پیدا کرد.^۲

احکام شرعی

فحاشی

سؤال: دشنام و فحش چیست و چه حکمی دارد؟

جواب: اگر مسلمانی را به عمل یا صفتی زشت بنامند؛
مثلاً به او بخیل یا گدازاده بگویند، یا کور یا به نام
حیوانی، صدا کنند، چنانچه این تعبیرات در عرف، شتم و
تحقیر محسوب شود، دشنام و حرام می باشد.^۳

شهادی فتنه ی دیماه ۱۴۰۴

شهید ابوالفضل مقدسی

«شهید ابوالفضل مقدسی» مأمور یگان ویژه پلیس
تهران بود که برای مأموریتی یک هفته ای به شیراز رفت.
این جوان ۲۴ ساله در ۱۸ دیماه در مرودشت شیراز
برای حفاظت از مسجد به میدان آمد و توسط گروهی از
آشوبگران محاصره شد.

ضربات چاقو، قمه و میله های آهنین، بی امان و پی
درپی بر پیکر آن جوان فرود آمد. و هنگامی که پیکر بی
رمقش نقش زمین بود، شعله های آتش دور تا دورش را
گرفت، و آشوبگران حتی به پیکر بی جان او نیز رحم
نکردند.

رباعی

آن غربت تازه ی علی را دیدند
اشک چو گدازه ی علی را دیدند
آن شب که تن فاطمه را می بردند
تشیع جنازه ی علی را دیدند

«جواد محمدزمانی»

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۱۰/۱۳)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۲۴)

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا

تَنْزِيلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا

همانا کسانی که گفتند: «پروردگار ما خداست»، و (بر این عقیده) مقاومت نمودند، فرشتگان بر آنان نازل می شوند (و می گویند): «نترسید و غمگین مباشید».

(فصلت/۳۰)

نزول فرشتگان بر مؤمنان با استقامت

بسیارند کسانی که دم از عشق الله می‌زنند، ولی در عمل استقامت ندارند، افرادی سست و ناتوانند که وقتی در برابر طوفان شهوات قرار می‌گیرند با ایمان وداع کرده، و در عمل مشرک می‌شوند، و هنگامی که منافعشان به خطر می‌افتد همان ایمان ضعیف و مختصر را نیز از دست می‌دهند.

علی علیه السلام در یکی از خطبه‌های نهج البلاغه این آیه را با عبارت گویا و پر معنایی تفسیر می‌کند و بعد از تلاوت آن می‌فرماید: «و قد قلت ربنا الله فاستقيموا على كتابه و على منهاج امره و على الطريقة الصالحة من عباده، ثم لا تمرقوا منها، و لا تبدعوا فيها، و لا تخالفوا عنها»، «شما گفتید پروردگار ما الله است اکنون بر سر این سخن پایمردی کنید، بر انجام دستورهای کتاب او، و در راهی که فرمان داده، و در طریق پرستش شایسته او، استقامت به خرج دهید، از دایره فرمانش خارج نشوید، در آئین او بدعت مگذارید و هرگز با آن مخالفت نکنید».

در حدیث دیگری از پیغمبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله می‌خوانیم که این آیه را تلاوت فرمود سپس

افزود: «قد قالها الناس، ثم كفر اكثرهم، فمن قالها حتى يموت فهو ممن استقام عليها»

«گروهی این سخن را گفتند سپس اکثر آنها کافر شدند، اما کسی که این سخن را بگوید و همچنان به آن تداوم دهد تا مرگش فرا رسد او از کسانی است که بر آن استقامت کرده».

و اگر می‌بینیم در حدیثی که از امام علی بن موسی الرضا علیه السلام نقل شده در پاسخ سؤال از تفسیر استقامت فرمود: «هی و الله ما انتم عليه»، «استقامت همان روش ولایتی است که شما دارید»، به معنی این نیست که مفهوم آیه در مساله ولایت خلاصه شود بلکه چون پذیرش رهبری ائمه اهل بیت ضامن بقاء خط توحید و روش اصیل اسلام و ادامه عمل صالح است، استقامت را به این معنی تفسیر فرموده است.^۱

دعای روز بیست و چهارم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِيهِ مَا يُرْضِيكَ وَ أَعُوذُ بِكَ فِيهِ
مِمَّا يُؤْذِيكَ وَ أَسْأَلُكَ التَّوْفِيقَ فِيهِ لِأَنْ أُطِيعَكَ وَ لَا
أَعْصِيكَ يَا جَوَادَ السَّائِلِينَ.

خداوندا! در این روز اسباب خشنودی ات را از تو می‌خواهم، و از آنچه تو را می‌آزارد به تو پناه می‌برم، و توفیق در اطاعت و عدم نافرمانی ات را از تو می‌خواهم، ای بخشنده‌ی درخواست کنندگان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

إِرحم في هذه الدنيا عُربتي، و عِنْدَ الْمَوْتِ
كُرْبَتِي، و فِي الْقَبْرِ وَحْدَتِي، و فِي اللَّحْدِ وَحْشَتِي، و
إِذَا نُشِرْتُ لِلْحِسَابِ بَيْنَ يَدَيْكَ ذُلَّ مَوْقِفِي
(خداوندا!) در این دنیا بر غریبی ام رحم کن، و در هنگام مرگ بر اندوهم، و در قبر بر تنهایی ام، و در لحق بر ترسم، و در زمانی که برای حساب در مقابله حاضر شدم بر جایگاه ذلیلانه ام.

^۱ تفسیر نمونه، ج ۲۰، ص ۲۷۰

حکمت های نهج البلاغه

به یاد مرگ باش

صَعَّ قَبْرَكَ وَ اَخْطَطُ كَبْرَكَ وَ اَذْكُرْ قَبْرَكَ

فخر فروشی را کنار بگذار، تکبر و خود بزرگ بینی را رها کن، و به یاد مرگ باش.^۱

در محضر رهبر انقلاب

زندگی شهیدانه

بعد از شهادت شیروودی، من رفتم شیروود؛ یک روستای کوچکی است و یک مجموعه‌ی کمی مردم در آنجا هستند. از یک روستایی یک جوانی مثل این آدم درمی‌آید، عملیات قهرمانانه‌ای انجام می‌دهد، به او ترفیع می‌دهند، بعد نامه می‌نویسد به فرمانده خودش که من خواهش می‌کنم این ترفیع را از من بگیرید، من برای اینها نیامدم میدان جنگ؛ من برای خاطر حرف امام آمدم، برای خاطر وظیفه آمدم، برای خاطر اسلام آمدم. اینها به زبان آسان است؛ کدام ماها آماده هستیم به راحتی از نام و نشان و عنوان و مقام و مانند اینها بگذریم؟ از من عمامه به سر تا دیگران.

این یک جوان است - شیروودی یک پسر جوانی بود دیگر؛ یک جوانی بود، مال یک روستای مازندران - که به این حد از معرفت و یقین و اخلاص می‌رسد که این جور فداکاری می‌کند، این جور حرف می‌زند.

برای یک ارتشی، شش ماه هم که ترفیع می‌دهند مهم است؛ [به خاطر] فلان کاری که شما کردید، این شش ماه ترفیع! این مهم است. آن وقت، یک نفر را دو درجه، سه درجه به خاطر کار بزرگی که انجام داده بیاورند بالا - این ترفیعی که به آن شهید داده بودند، دو سه درجه بود - بگویند نمی‌خواهم! اینها خیلی مهم است.^۲

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۳۹۸

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۳/۶/۲۸)

احکام شرعی

مسجد

سؤال: مسجدی که از قدیم موقوفه است و از نیت واقف خبر نداریم، آیا می‌توانیم یک طبقه روی مسجد بسازیم یا برای مسجد زیر زمین بسازیم و اجاره بدهیم تا منبع درآمدی برای مسجد باشد؟

جواب: احداث طبقه‌ی فوقانی یا تحتانی در مکانی که مسجد است، به عنوان غیرمسجد شرعا ممکن نیست و طبقات احداثی جدید نیز حکم مسجد را داشته و اجاره دادن آن صحیح نمی‌باشد.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید قاسم عزیزی

«شهید قاسم عزیزی» تازه داماد ۲۱ ساله اهل اراک، مأمور یگان ویژه پلیس تهران بود که برای مأموریتی یک هفته‌ای به شیراز رفت، و در شامگاه ۱۸ دیماه در مرودشت به دست اغتشاشگران داعش صفت به شهادت رسید.

فاجعه‌ای که آشوبگران به دستور رئیس جمهور جنایتکار آمریکا به بار آوردند، خاطرات جنایت‌های منافقین دهه شصت، و داعشی‌های بی‌دین را زنده کرد. تروریست‌های مسلح وقتی قاسم را با گلوله از پا در آوردند، سر از بدن مطهرش جدا کرده و سپس لاستیک روی جسمش ریختند و پیکرش را با بنزین سوزاندند.

رباعی

سرو است و به ایستادگی متهم است

از شش جهت آماج هزاران ستم است

شعرم همه‌ارزانی این یک مصرع:

«جمهوری اسلامی ایران، حرم است»

«میلاد عرفان پور»

^۳ پایگاه اطلاع‌رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۲۵)

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ
(ای پیامبر! به مردم) بگو: من از شما بر این (رسالت خود) هیچ مزدی جز مودت نزدیکانم را نمی‌خواهم.
(شوری/۲۳)

مزد رسالت

با نگاهی به قرآن می‌بینیم که شعار تمام انبیا این بود که ما جز از پروردگارمان پاداشی نمی‌خواهیم. در سوره شعراء از آیه ۱۰۹ تا آیه ۱۲۷، سخن حضرت نوح، هود، صالح، لوط و شعیب علیهم السلام و در سوره سبأ آیه ۴۷، سخن پیامبر اسلام چنین است: مزد و پاداش من تنها بر خداوند است. «إِنْ أُجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ»

... پیامبر اسلام نیز از مردم درخواست مزد مادی نداشت، ولی چندین مرتبه از طرف خداوند با کلمه «قُلْ» مأمور شد تا مزد معنوی را که به نفع خود مردم است، از مردم تقاضا کند. «قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ» این مزد معنوی نیز در دو تعبیر آمده است. یکبار می‌فرماید: من هیچ مزدی نمی‌خواهم جز آنکه هر که خواست راه خدا را انتخاب کند، «إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا» و یکبار در آیه مورد بحث که می‌فرماید: «لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ» بنا بر این مزد رسالت دو چیز است: یکی انتخاب راه خدا و دیگری مودت قربی. جالب آنکه در هر دو تعبیر کلمه «إِلَّا» مطرح شده است، یعنی مزد من تنها همین مورد است.

با کمی تأمل می‌فهمیم که باید راه خدا و مودت اهل بیت یکی باشد، زیرا اگر دو تا باشد، تناقض است، یعنی نمی‌توان گفت: من فقط تابستان‌ها مطالعه می‌کنم و بار

دیگر گفت: من فقط زمستان‌ها مطالعه می‌کنم. زیرا محصور باید یک چیز باشد.

پیامبر اسلام از طرف خداوند یک بار مأمور می‌شود که به مردم بگوید: مزد من تنها انتخاب راه خداست و بار دیگر مأمور می‌شود که بگوید: مزد من فقط مودت قربی است. در واقع باید این دو درخواست یکی باشد. یعنی راه خدا همان مودت قربی باشد.^۱

دعای روز بیست و پنجم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مَحِبًّا لِأَوْلِيَائِكَ وَ مُعَادِيًّا لِأَعْدَائِكَ مُسْتَنَّا بِسُنَّةِ خَاتَمِ أَنْبِيَائِكَ يَا عَاصِمَ قُلُوبِ النَّبِيِّينَ.

خداوند! در این روز مرا دوستدار اولیائت، و دشمن دشمنانت، و عمل کننده به روش خاتم پیامبران قرار ده، ای نگهدار دل‌های پیامبران!

فرای از دعای ابو حمزه ثمالی

يَا سَيِّدِي إِنْ وَكَلْتَنِي إِلَىٰ نَفْسِي هَلَكَتُ
مولای من! اگر مرا به خودم واگذار کنی هلاک می‌شوم.

حکمت‌های نهج البلاغه

(سبب ادب)

كَفَاكَ أَدَبًا لِنَفْسِكَ اجْتِنَابُ مَا تَكْرَهُهُ مِنْ غَيْرِكَ
برای رسیدن به ادب، همین بس که از آنچه بر دیگران نمی‌پسندی دوری کنی.^۲

در محضر رهبر انقلاب

توطئه دشمنان

بنده هیچ نظام انقلابی را در دنیا در تاریخ این دو سه قرن انقلابها نمی‌شناسم که تا این اندازه در معرض توطئه و دشمنی و طرّاحی دشمنان قرار گرفته باشد. شما نگاه کنید ببینید از اول انقلاب، از تحریکات

^۱ تفسیر نور، ج ۱۰ ص ۳۹۳

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۴۱۲

شهید علی اکبر زارعی

«شهید علی اکبر زارعی» نوجوان ۱۸ ساله بسیجی از شهدای فتنه اخیر است.

شامگاه پنجشنبه ۱۸ دیماه، هنوز جمعیت نمازگزاران مسجد سیدالشهدا علیه السلام در پاکدشت ورامین کاملاً پراکنده نشده بودند. کفش‌ها کنار در بود و صدای خداحافظی‌ها در حیاط مسجد می‌پیچید که ناگهان اغتشاشگران از راه رسیدند. لحظاتی بعد، فضای آرام مسجد جای خود را به هجوم و خشونت داد.

اغتشاشگران با قصد ضرب و شتم نمازگزاران وارد مسجد شدند. در این میان، بسیجیان حافظ امنیت که در مسجد حضور داشتند، برای نجات جان مردم وارد عمل شدند و تلاش کردند نمازگزاران را هرچه سریع‌تر به بیرون هدایت کنند.

جمعیت از مسجد خارج شدند ولی هنوز سه نفر از نمازگزاران در طبقه پایین مسجد محبوس بودند، که دو نفر از بسیجی‌ها، یعنی علی اکبر زارعی و طاها عزیزی جان خود را در کف دست گرفتند و همه محبوس شدگان را نجات دادند. اما خود گرفتار آتش شدند و زنده زنده در شعله‌ها سوختند.

علی اکبر تنها فرزند خانواده بود. او خودش راه شهادت را انتخاب کرده بود و بارها به خانواده و اطرافیانش گفته بود که من راه حاج قاسم را ادامه می‌دهم.

رباعی

ماییم و شکوه نصر، إن شاء الله
قدس است و شکستِ حصر، إن شاء الله
یک جمعه‌ی نزدیک، نُصَلِّي فی القدس
همراه امام عصر إن شاء الله

«سید محمدجواد شرافت»

قومی و قومیتها را تحریک کردن، تا مسلح کردن گروه‌های چپ - گروه‌های چپ در ایران کم‌وبیش بودند؛ اینها را مسلح کنند، در دانشگاه و جاهای دیگر اینها را بگنجانند، آماده‌ی برای حرکت علیه نظام - تا تحریک و پشتیبانی گرگ خونخواری مثل صدام حسین که تحریکش کردند، وادارش کردند، تشویقش کردند که به مرزهای ما حمله کند، تا ترورهای هدفمند، ترور شهید مطهری، ترور شهید بهشتی، ترور شهید مفتاح، ترور شهید رجائی، ترور شهدای محراب و همین‌طور ادامه پیدا کند تا ترور دانشمندان هسته‌ای، تا ترور جوانان فعال انقلابی؛ ببینید، اینها مجموعه‌ی طراحی‌هایی است که علیه نظام برخاسته‌ی از انقلاب در ایران انجام گرفت. بعد هم تحریمهای همه‌جانبه، بعد هم حملات مستقیم مثل حمله‌ی آمریکایی‌ها به طبس و آن قضیه‌ی معروف و معجز آسا یا حمله‌ی به هواپیمای مسافربری و اسقاط هواپیما و از این قبیل کارها؛ این کارها نسبت به نظام برآمده‌ی از انقلاب اسلامی، از اوّل انقلاب شروع شد و البته تا امروز هم ادامه دارد. انواع این طرحها و این توطئه‌ها از لحاظ تنوع، از لحاظ شدت عمل، از لحاظ مضمون خباثت‌آمیز آنها، به نظر من در هیچ انقلابی از این انقلابهای شناخته‌شده‌ی دنیا سابقه ندارد.^۱

احکام شرعی

نماز

سؤال: شخص معذوری که می‌توانسته بر روی میز سجده کند اما از روی جهل، مهر را با دست بلند می‌کرده و به پیشانی می‌گذاشته است؛ آیا نمازهایی که به این نحو خوانده را باید قضا کند؟

جواب: این کار صدق سجده نمی‌کند؛ لذا باید نمازها را قضا کند.^۲

^۱ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۳/۱۴)

^۲ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۲۶)

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ
وَ أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَ اللَّهُ مَعَكُمْ

پس هرگز سست نشوید و (دشمنان را) به صلح (ذلت بار) دعوت نکنید در حالی که شما برترید، و خداوند با شماست.

(محمد/۳۵)

صلح بیجا و ذلت بار

افراد سست و ضعیف الایمان برای فرار از زیر بار جهاد و مشکلات میدان جنگ غالباً مساله صلح را مطرح می‌کنند، مسلماً صلح بسیار خوب است اما در جای خود، صلحی که تامین اهداف والای اسلامی کند، و حیثیت و عظمت و آبروی مسلمین را حفظ نماید، نه صلحی که آنها را به خواری و ذلت کشاند.

لذا می‌فرماید: "اکنون که دستورهای گذشته را شنیدید سست نشوید و دشمنان را دعوت به صلح نکنید در حالی که شما برترید" (فَلَا تَهِنُوا وَ تَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَ أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ).

یعنی حالا که نشانه‌های پیروزی و برتری شما آشکار شده چگونه با پیشنهاد صلح که مفهومش عقب‌نشینی و شکست است پیروزیهای خود را عقیم می‌گذارید؟

این در حقیقت صلح نیست، این تسلیم و سازشی است که از سستی و زبونی سرچشمه می‌گیرد، این یک نوع عافیت‌طلبی زشتی است که عواقب دردناک و خطرناک به بار می‌آورد.

و در ذیل آیه برای تقویت روحیه مسلمین مجاهد می‌افزاید:

"و خدا با شما است، و ثواب اعمالتان را هرگز نمی‌کاهد" (وَ اللَّهُ مَعَكُمْ وَ لَنْ يَزِيدَكُمْ أَعْمَالَكُمْ) کسی که خدا با او است همه عوامل پیروزی را در اختیار دارد، هرگز احساس تنهایی نمی‌کند، ضعف و سستی به خود راه نمی‌دهد، به نام صلح، تسلیم دشمن نمی‌شود، و فراورده‌های خونهای شهیدان را در لحظات حساس به باد نمی‌دهد.

... از آنچه گفتیم روشن شد که آیه مورد بحث هیچ تضادی با آیه ۶۱ سوره انفال ندارد، آنجا که می‌فرماید وَ إِنَّ جَنْحُوا لِلْسَّلَامِ فَأَجْنَحْ لَهَا وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ: "اگر آنها تمایل به صلح نشان دهند تو نیز از در صلح درآ، و بر خدا تکیه کن که او شنوا و دانا است" تا یکی را ناسخ دیگری قرار دهیم.

بلکه هر یک از این دو ناظر به مورد خاصی است، یکی اشاره به "صلح معقول" و دیگری "صلح نابجا" است، یکی صلحی است که منافع مسلمین را کاملاً تامین می‌کند، و دیگری صلحی است که از ناحیه مسلمانان ضعیف و سست در آستانه پیروزیها مطرح می‌گردد.

و لذا به دنبال آیه سوره انفال می‌گوید:
وَ إِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ: "اما اگر آنها بخواهند با مطرح کردن صلح تو را فریب دهند و نیرنگی در کار باشد هرگز تسلیم مشو، و نگرانی به خود راه مده، چرا که خداوند پشتیبان تو است."^۱

دعای روز بیست و ششم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي فِيهِ مَشْكُورًا، وَ ذَنْبِي فِيهِ مَغْفُورًا، وَ عَمَلِي فِيهِ مَقْبُولًا، وَ عَيْبِي فِيهِ مَسْتُورًا، يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ.

خداوند! در این روز تلاشم را مورد سپاس، و گناهم را آمرزیده، و عملم را پذیرفته شده، و عیبم را پوشیده قرار ده، ای شنواترین شنوندگان!

^۱ تفسیر نمونه، ج ۲۱ ص ۴۸۹

فرای از دعای ابوحمزه ثمالی

اللَّهُمَّ أَعْطِنِي السَّعَةَ فِي الرِّزْقِ، وَ الْأَمْنَ فِي الْوَطَنِ، وَ قُرَّةَ الْعَيْنِ فِي الْأَهْلِ وَ الْمَالِ وَ الْوَلَدِ، وَ الْمَقَامَ فِي نِعْمِكَ عِنْدِي، وَ الصَّحَّةَ فِي الْجِسْمِ، وَ الْقُوَّةَ فِي الْبَدَنِ، وَ السَّلَامَةَ فِي الدِّينِ

خداوندا! وسعت روزی، و امنیت در وطن، و روشنی چشم در خانواده و مال و فرزند، و ماندگاری نعمت ها، و سلامتی جسمی، و قوت در بدن، و سلامتی دین را به من عنایت فرما.

حکمت های نهج البلاغه

لذت زودگذر

أَذْكُرُوا انْقِطَاعَ اللَّذَاتِ وَ بَقَاءَ التَّيَبَاتِ

پایان لذت ها، و بر جای ماندن تلخی ها را به یاد آورید.^۱

در محضر رهبر انقلاب

امید آفرینی

بنده مکرر روی مسئله امید برای جوانها تکیه می کنم. علت این است که امید در واقع تضمین کننده ی آینده ی کشور است. اگر کسی امید را در جوان امروز و نوجوان امروز تولید کند، به وجود بیاورد، تزریق بکند، در واقع به ساخت آینده ی کشور کمک کرده است.

اینهایی که سعی می کنند از لج نظام یا از لج یک کسی یا از لج یک دولتی جوانها را ناامید کنند، در واقع دارند به آینده ی کشور لطمه می زنند.

امید آفرینی این است که پیشرفتها را برایشان توضیح بدهید، نقاط مثبت را توضیح بدهید، چشم اندازهای شوق انگیز را توضیح بدهید ... این امید است که او را به حرکت در خواهد آورد و در راه درست پیش خواهد برد.^۲

احکام شرعی

غسل

سؤال: آیا کسی که چند غسل واجب بر عهده دارد، با انجام غسل جنابت، بقیه غسل ها از عهده او ساقط می شود؟

جواب: اگر غسل جنابت بر عهده او باشد، با انجام غسل جنابت هر غسل واجبی که بر عهده دارد ساقط می شود.^۳

شهادی فتنه ی دیماه ۱۴۰۴

شهید طاها عزیزی فواه

«شهید طاها عزیزی خواه» دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی آزاد تهران بود.

او عضو بسیج دانشجویی دانشکده شیمی بود و در فعالیت های جهادی، اردوهای راهیان نور و فعالیت های فرهنگی حضور پررنگی داشت.

این جوان ۲۳ ساله در ۱۸ دیماه در مسجد سیدالشهدا علیه السلام در پاکدشت حضور داشت که آشوبگران مسجد را به آتش کشیدند.

بسیجی های حافظ امنیت مسجد، برای نجات نمازگزاران دست به کار شدند، و دو تن از بسیجی ها یعنی طاها عزیزی خواه و علی اکبر زارعی برای نجات دیگران بسیار تلاش کردند، و پس از نجات تمام نمازگزاران، خود اسیر شعله ها شدند و زنده زنده در آتش سوختند و به شهادت رسیدند.

رباعی

آن نخل به خون تپیده را می بوسید
آن مشک ز هم دریده را می بوسید
خورشید کنار علقمه خم شده بود
دستان ز تن بریده را می بوسید

«محمدرضا سهرابی نژاد»

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۴۳۳

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۳/۲/۱۲)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۲۷)

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ
(همه چیز در کتاب تقدیر الهی ثبت شده است)، تا بر آنچه از دست شما رفته، اندوهگین نشوید، و به [سبب] آنچه به شما داده است شادمانی نکنید.

(حدید/۲۳)

مغازه‌ای که سوخت و نابود شد!

رفیقی داشتم که ای کاش زنده بود و من می‌توانستم به او بگویم که یک شب در جلس ما بیاید تا ما بتوانیم او را از نزدیک ببینیم. ولی اکنون او در بین ما نیست. این رفیق من، در زمان حیاتش مغازه پر درآمدی داشت. علت پردرآمدی مغازه‌اش هم خوبی خودش بود. او خیلی خوب بود. این قدر او خوب بود که با اینکه صد مغازه آن طرف‌تر از مغازه او هم جنس‌های مغازه او را داشتند، ولی مردم آن صد مغازه را رها می‌کردند و می‌آمدند از مغازه او خرید می‌کردند؛ چون او خیلی آدم باانصافی بود.

... به خوبی یادم است او همیشه یک عبا زیر بغلش بود. وقتی که هوا سرد می‌شد، آن را بر دوش خود می‌انداخت، و برای نماز به مسجد می‌آمد، و باز بعد از خواندن نماز، آن را بر روی دوشش می‌انداخت. خیلی هم آرام راه می‌رفت. یک روز که او آرام آرام داشت به طرف مغازه‌اش می‌رفت. کسی آمد و به او گفت که کجا می‌روی؟ او گفت: مثل هر روز، هشت صبح به مغازه‌ام می‌روم. آن شخص گفت: امروز به مغازه‌ات نرو. او گفت: چرا مگر بازار تعطیل است؟ آن شخص گفت: نه، مغازه شما دیگر تعطیل شد. رفیقم گفت: چطور تنها

مغازه ما تعطیل شد؟ گفت: دیشب در نیمه‌های شب سیم‌های قدیمی برق اتصالی پیدا کرد و جرقه زد و مغازه بغل شما که یک جعبه‌فروشی بود، آتش گرفت. آنجا که جای آمدن ماشین آتش‌نشانی نبود و برای همین نتوانستند جلوی پیشرفت آن آتش را بگیرند. پس آتش‌های آن مغازه به مغازه شما هم رسید و هم مغازه و هم جنس‌هایت را خاکستر کرد. شدت آتش چنان بود که ساختمان مغازه‌ات هم فرو ریخت. الان هم آن جا مأموران آتش‌نشانی ایستاده‌اند.

ممکن است جوانان باور نکنند؛ ولی این ماجرای است که خود من در جریان آن بودم. آخر، من آن وقت در همان نزدیکی‌ها زندگی می‌کردم. او بعد از شنیدن آنچه برایش پیش آمده بود، همان‌طوری که عبا زیر بغلش بود، به مسجد رفت و عبا را بر روی دوشش انداخت و دو رکعت نماز عاشقانه و با حال برای خدا خواند. سلام نماز را که داد، با لحنی صمیمانه به خداوند گفت: دلت می‌خواست من پیرمرد با این محاسن سفیدم دیگر این بار سنگین دنیا بر روی دوشم نباشد، و وقت مردنم هم دغدغه نداشته باشم و نگویم، آی پول! و آی مغازه‌ام! چه عشقی با من کردی که این بار سنگین را خاکستر کردی و به باد دادی که من راحت بمیرم. بعد او اصلاً به مغازه‌اش نرفت که ببیند چه شده است. او به خانه برگشت و یکی دو سال بعد هم از دنیا رفت.

این حال از کجا برای انسان آمده بود؟ از این آیه: «لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ»^۱.

دعای روز بیست و هفتم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ فَضْلَ لَيْلَةِ الْقَدْرِ، وَ صَيِّرْ أُمُورِي فِيهِ مِنَ الْعُسْرِ إِلَى الْيُسْرِ، وَ اقْبَلْ مَعَاذِيرِي وَ حُطَّ عَنِّي الْوِزْرَ، يَا رَءُوفًا بِعِبَادِهِ الصَّالِحِينَ.

^۱ ایمان و آثار آن (شیخ حسین انصاریان)، ص ۲۶۷

احکام شرعی

زکات فطره

سؤال: آیا فطریه مهمان شب عید فطر، بر عهده میزبان است؟

جواب: مهمان یک شبه نان خور محسوب نمی‌شود، لذا زکات فطره او بر میزبان واجب نیست، ولی اگر کسی غیر از شب عید مدتی مهمان دیگری است که عرفاً نان خور او محسوب می‌شود، فطریه او به عهده میزبان است.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید عرفان دربانی

«شهید عرفان دربانی» نوجوانی ۱۶ ساله بود که در روز شنبه ۲۰ دیماه در راه بازگشت به خانه توسط تروریست های مسلح به شهادت رسید.

عرفان و برادرش با موتور در حال رفتن به خانه بودند که چند موتورسوار، به آنان نزدیک شده و عرفان را از ناحیه سر مورد هدف قرار داده و او را به شهادت رساندند.

این شهید عزیز اهل مسجد و هیئت و برنامه های فرهنگی و مذهبی بود، و روحیه همکاری و مشارکت از ویژگی های مهم او به حساب می آمد.

پیکر شهید عرفان دربانی پس از تشییع با شکوه، در حیاط آستان امامزاده عبدالله سه راه آذری تهران به خاک سپرده شد.

ریاضی

گر عمر دراز باشدت یا کوتاه
فرقی نکنند، مسافری خواه نخواه
آسوده به قبر می رود آن کس که
آلوده نگشته آستینش به گناه

«ولی الله کلامی زنجانی»

خداوند! در این روز درک فضیلت شب قدر را نصیب کن، و کارهایم را از سختی به آسانی مبدل گردان، و عذرم را بپذیر و گناه و جرمم را بریز، ای آنکه بر بندگان شایسته ات مهربانی!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

إِلَهِی وَ سَيِّدِی وَ عِزَّتْکَ وَ جَلَالِکَ لَئِنْ طَالَبْتَنِی بِذُنُوبِی لِأُطَالِبَنَّکَ بِعَفْوِکَ وَ لَئِنْ طَالَبْتَنِی بِلُؤْمِی لِأُطَالِبَنَّکَ بِکَرَمِکَ وَ لَئِنْ أَدَخَلْتَنِی النَّارَ لِأُخْبِرَنَّ أَهْلَ النَّارِ بِحُبِّی لَکَ

ای معبود من! و ای سید و مولای من! به عزّت و شکوهت سوگند که اگر مرا به گناهانم بازخواست کنی، تو را به بخشایش طلب می‌کنم، و اگر مرا به فرومایگی‌ام بازخواست کنی، تو را به کرمّت درخواست می‌کنم، و اگر مرا به آتش افکنی، به دوزخیان خواهم گفت که دوست دارم.

حکمت های نهج البلاغه

یادگیری امکام شرعی

مَنْ اتَّجَرَ بِغَيْرِ فِقْهِ فَقَدْ ارْتَضَمَ فِي الرَّبَا
کسی که بدون آموزش فقه اسلامی تجارت کند، به ربا خواری آلوده شود.^۱

در محضر رهبر انقلاب

جنایتی بی سابقه

جنایتی که امروز رؤسای حکومت صهیونی دارند انجام میدهند، به گمان من در تاریخ بی سابقه است. کودکان را با گرسنگی و تشنگی بکشند؛ کودکان را با تشنگی و گرسنگی به قتل برسانند؛ کودکانی را که برای گرفتن غذا به یک جایی آمدند، به رگبار ببندند؛ این در دنیا تا آنجایی که بنده از تاریخ اطلاع دارم، چیز بی سابقه‌ای است.^۲

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۴۴۷

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۶/۲)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۲۸)

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا * وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

و هر کس تقوای الهی پیشه کند، [خدا] برای او راه نجات قرار می‌دهد. و از جایی که فکرش را نمی‌کند، به او روزی می‌رساند، و هر کس بر خدا توکل کند، او برایش کافی است.

(طلاق/۳ و ۲)

تقوی الهی

در حدیثی از ابوذر غفاری نقل شده که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «انی لا علم آیه لو اخذ بها الناس لکفتهم: وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا... فما زال يقولها و يعيدها». «من آیه‌ای را می‌شناسم که اگر تمام انسانها دست به دامن آن زنند برای حل مشکلات آنها کافی است، پس آیه "وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ" را تلاوت فرمود و بارها آن را تکرار کرد».

... ذکر این مطلب نیز لازم است که هرگز مفهوم آیه، این نیست که انسان تلاش و کوشش برای زندگی را به دست فراموشی بسپارد، و بگوید در خانه می‌نشینم و تقوا پیشه می‌کنم و ذکر "لا حول و لا قوة الا بالله" می‌گویم تا از آنجا که گمان ندارم به من روزی می‌رسد، نه هرگز مفهوم آیه چنین نیست، هدف تقوی و پرهیزکاری توأم با تلاش و کوشش است، اگر با این حال درها به روی انسان بسته شد خداوند گشودن آنها را تضمین فرموده است.

و لذا در حدیثی می‌خوانیم که یکی از یاران امام صادق علیه السلام "عمر بن مسلم" مدتی خدمتش نیامد،

حضرت جوایای حال او شد، عرض کردند: او تجارت را ترك گفته، و رو به عبادت آورده، فرمود: وای بر او «ا ما علم ان تارك الطلب لا يستجاب له»، «آیا نمی‌داند کسی که تلاش و طلب روزی را ترك گوید دعایش مستجاب نمی‌شود؟»

سپس افزود: «جمعی از یاران رسول خدا وقتی آیه «وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ» نازل شد درها را به روی خود بستند، و رو به عبادت آوردند و گفتند: "خداوند روزی ما را عهده‌دار شده!" این جریان به گوش پیامبر رسید، کسی را نزد آنها فرستاد که چرا چنین کرده‌اید؟ گفتند: ای رسول خدا! چون خداوند روزی ما را تکفل کرده و ما مشغول عبادت شدیم، پیامبر فرمود:

«انه من فعل ذلك لم يستجب له، عليكم بالطلب!»، «هر کس چنین کند دعایش مستجاب نمی‌شود، بر شما باد که تلاش و طلب کنید»^۱.

دعای روز بیست و هشتم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ وَفِّرْ حَظِّي فِيهِ مِنَ النَّوَافِلِ، وَ أَكْرِمْ نِي فِيهِ بِإِحْصَارِ الْمَسَائِلِ، وَ قَرِّبْ فِيهِ وَسِيلَتِي إِلَيْكَ مِنْ بَيْنِ الْوَسَائِلِ، يَا مَنْ لَا يَشْغَلُهُ الْخَافُ الْمُلْحِنُ.

خداوند! در این روز بهره مرا از مستحبات سرشار بگردان، و با آماده ساختن خواسته‌ها گرامی ام بدار، و وسیله تقریب را از میان وسیله‌ها فراهم ساز، ای آن که پافشاری اصرار کنندگان، او را مشغول نمی‌سازد!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

إِلَهِي وَ سَيِّدِي إِنْ كُنْتَ لَا تَغْفِرُ إِلَّا لِأَوْلِيَائِكَ وَ أَهْلِ طَاعَتِكَ فَإِلَى مَنْ يَفْرَغُ الْمُذْنِبُونَ؟

ای معبود من! و ای سید و مولای من! اگر قرار است که تنها دوستان و پیروانت را بیامیزی، پس گنهکاران به چه کسی پناه ببرند؟

^۱ تفسیر نمونه، ج ۲۴ ص ۲۳۶

حکمت های نهج البلاغه

افتیاری کلام

لَا حَيْرَ فِي الصَّمْتِ عَنِ الْحُكْمِ، كَمَا أَنَّهُ لَا حَيْرَ فِي الْقَوْلِ بِالْجَهْلِ

در آنجا که باید سخن گفت، خاموشی سودی ندارد، و آنجا که باید خاموش ماند سخن گفتن خیری نخواهد داشت.^۱

در محضر رهبر انقلاب

چه ربطی به آمریکا دارد؟

در جنگ دوازده روزه در ایران علاوه بر کشتارهای کور و بمبی که ریختند روی سر هزار و خرده ای جمعیت [و آنها] را به شهادت رساندند، دانشمندان ما را ترور کردند. او افتخار میکند به اینکه دانشمند ایرانی را ترور کرده؛ بله، دانشمند را ترور کردید، افرادی امثال طهرانچی و عباسی و مانند اینها را ترور کردید، لکن علمشان را نمیتوانید ترور کنید. افتخار میکند که صنعت هسته ای ایران را بمباران کردیم و از بین بردیم. خیلی خب، به همین خیال باش! اما اصلاً شما چه کاره هستید که اگر یک کشوری صنعت هسته ای دارد شما دخالت کنید بگویید «باید» و «نباید»؟ شما چه کاره ای دنیایید؟ چه ربطی به آمریکا دارد که ایران امکانات هسته ای و صنعت هسته ای دارد یا ندارد؟^۲

احکام شرعی

زکات فطره

سؤال: اگر زن به جهت نیاز شوهر، در تأمین مخارج زندگی کمک کند؛ چه کسی باید زکات فطره آنها را بدهد؟

جواب: اگر کمک به طوری باشد که در این صورت هم زن نان خور شوهر محسوب شود، شوهر باید در

صورت توانایی زکات فطره خود و همسرش را بدهد.^۳

شهدای فتنه دیماه ۱۴۰۴

شهید امیرصادق جوانشیری

«شهید امیرصادق جوانشیری» جوان ۱۸ ساله ای بود که تازه دیپلم خود را گرفته بود و برای ورود به دانشگاه آماده می شد.

امیرصادق از بسیجیان مشهد به حساب می آمد که در شب ۱۹ دیماه برای مقابله با اغتشاشگران به میدان آمد. او در شب حادثه لباس بسیجی پوشیده بود و فقط یک بی سیم داشت. نه سلاحی داشت، نه تجهیزات خاصی.

در محدوده بلوار طبرسی، حوالی پل هوایی بین چهارراه گاز و چهارراه مجلسی، نیروها در محاصره افتادند. اغتشاشگران از کوچه ها و معابر فرعی هجوم آوردند. تعدادشان لحظه به لحظه بیشتر می شد؛ از حدود صد و پنجاه نفر به پانصد نفر.

فرمان عقب نشینی داده شد. امیرصادق و هادی یزدانی روی موتور با هم بودند که موتورشان خاموش شد، و در محاصره آشوبگران قرار گرفتند.

اغتشاشگران با سلاح سرد به گردن امیرصادق ضربه زدند و او را از موتور به زمین انداختند، و پیکرش را به وسط جمعیت کشاندند و حدود پانزده تا بیست دقیقه با چاقو، سنگ، آجر و لگد بر او تاختند و اینگونه با قساوت او را مظلومانه به شهادت رساندند.

رباعی

حلال جمیع مشکلات است حسین
شوینده ی لوح سیئات است حسین
ای شیعه! تو را چه غم ز طوفان بلا
جایی که سفینه النجاة است حسین

«صغیر اصفهانی»

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۴۷۱

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۷/۲۸)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه ها (جزء ۲۹)

فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

هرچقدر برایتان میسر است قرآن بخوانید.

(مَزمل/۲۰)

هرچقدر می توانید، قرآن بخوانید!

در اینکه منظور از جمله "فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ"، آنچه از قرآن برای شما میسر است بخوانید چیست؟ گفتگو بسیار است.

جمعی آن را به نماز شب تفسیر کرده اند که در لا به لای آن حتما آیات قرآن خوانده می شود، و بعضی گفته اند منظور همان تلاوت قرآن است هر چند در اثناء نماز نباشد، سپس بعضی مقدار آن را به پنجاه آیه، و بعضی به یکصد آیه، و بعضی دویست آیه، تفسیر کرده اند، ولی هیچیک از این اعداد دلیل خاصی ندارد، بلکه مفهوم آیه این است که هر مقداری که انسان به زحمت نمی افتد از قرآن بخواند.

بدیهی است منظور از "تلاوت قرآن" در اینجا تلاوتی است به عنوان درس و فراگیری برای خودسازی و پرورش ایمان و تقوا.

سپس به بیان دلیل دیگری برای این تخفیف پرداخته می افزاید: "خداوند می داند که گروهی از شما بیمار می شوند، و گروهی دیگر برای تحصیل معاش و ابتغاء فضل الهی راهی سفر می کردند، و گروه دیگری در راه خدا جهاد می کنند، و این امور مانع از آن خواهد شد که عبادات شبانه را در نصابی که قبلاً تعیین شده به طور مداوم انجام دهند" (عَلِمَ أَنَّ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَى وَ آخِرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَ

آخِرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ).

و همین سبب دیگری برای تخفیف این برنامه است، لذا بار دیگر تکرار می کند "حال که چنین است آن مقدار که برای شما ممکن است و توانایی دارید در شب از قرآن تلاوت کنید" (فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ).

روشن است که ذکر بیماری، و مسافرتها ضروری، و جهاد فی سبیل الله، به عنوان سه مثال برای عذرهای موجه است، ولی منحصر به اینها نیست، منظور این است چون خداوند می داند شما گرفتار مشکلات مختلف زندگی در روز خواهید شد، و این مانع تداوم آن برنامه سنگین است، به شما تخفیف داده است.^۱

قرآن بخوان!

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: عَلَيْكَ بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ؛ فَإِنَّ قِرَاءَتَهُ كَفَّارَةٌ لِلذُّنُوبِ، وَ سَتْرٌ فِي النَّارِ، وَأَمَانٌ مِنَ الْعَذَابِ؛ بر تو باد خواندن قرآن؛ زیرا خواندن آن کفاره گناهان است و پرده ای در برابر آتش و موجب ایمنی از عذاب. (میزان الحکمة، ج ۹ ص ۳۴۵)

دعای روز بیست و نهم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ غَشِّنِي فِيهِ بِالرَّحْمَةِ، وَ ارْزُقْنِي فِيهِ التَّوْفِيقَ وَ الْعِصْمَةَ، وَ طَهِّرْ قَلْبِي مِنْ غَيَاهِبِ التُّهْمَةِ، يَا رَحِيماً بِعِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ.

خداوندا! در این روز مرا در لطف و رحمت داخل کن، و توفیق عمل و دوری از گناه را روزی ام گردان، و دلم را از سیاهی های تهمت پاک گردان، ای مهربان بر بندگان با ایمان!

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

إِلَهِي إِنْ أَدَخَلْتَنِي النَّارَ فَفِي ذَلِكَ سُرُورٌ عَدُوَّكَ وَ إِنْ أَدَخَلْتَنِي الْجَنَّةَ فَفِي ذَلِكَ سُرُورٌ نَبِيِّكَ، وَ أَنَا وَ اللَّهُ أَعْلَمُ أَنَّ سُرُورَ نَبِيِّكَ أَحَبُّ إِلَيْكَ مِنْ سُرُورِ عَدُوَّكَ

خدایا اگر مرا وارد دوزخ کنی موجب خوشحالی

^۱ تفسیر نمونه، ج ۲۵ ص ۱۹۴

دشمن توست، و اگر مرا به بهشت وارد نمایی، موجب خوشحالی پیامبر توست، و من - به خدا سوگند - می‌دانم که دلشادی پیامبرت نزد تو، از خرسندی دشمنت محبوب‌تر است.

حکمت‌های نهج البلاغه

دوری از گناه

مَا الْمُجَاهِدُ الشَّهِيدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَعْظَمَ أَجْرًا مِمَّنْ قَدَرَ فَعَفَّ لَكَادَ الْعَفِيفُ أَنْ يَكُونَ مَلَكًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ

پاداش مجاهد شهید در راه خدا بیشتر از کسی نیست که قدرت بر گناه داشته ولی خودداری نموده است. چنین انسان با عفتی نزدیک است فرشته ای از فرشتگان باشد.^۱

در محضر رهبر انقلاب

روزه و تقوا

هدف روزه عبارت است از تقوا. تقوا چیست؟ تقوا از ماده‌ی «وقایه» است. وقایه یعنی حفظ. تقوا یعنی وسیله‌ی حفظ، وسیله‌ی مصونیت، عنصر مصونیت‌بخش؛ این تقوا است. تقوا انسان را مصون می‌کند؛ از چه چیز؟ از بدی‌ها، از وسوسه‌ها، از بداندیشی‌ها، از بدخواهی‌ها، از خیانتها، از فسقها، از شهوت‌رانی‌ها، از بی‌اعتنائی به وظیفه، از ترک فعل واجب؛ تقوا این است؛ این خیلی مهم است.

روزه به شما یک نمونه‌ای، یک مستوره‌ی کوچکی از این حالت را اعطا می‌کند؛ یعنی شما گرسنه هستید غذا هم هست، تشنه هستید آب هم هست [اما] نمی‌خورید و نمی‌آشامید؛ یعنی خودداری می‌کنید؛ این همان تقوا است، منتها در چند ساعت روز و نسبت به چند مورد محدود؛ این حالت باید عمومیت پیدا کند.^۲

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۴۷۴

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۳/۱۲/۲۲)

احکام شرعی

زکات فطره

سؤال: پدری که زکات فطره نمی‌دهد،

تکلیف فطریه زن و فرزند او چه می‌شود؟

جواب: تکلیفی ندارند و لازم نیست زکات فطره بدهند.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید هادی یزدانی

«شهید هادی یزدانی» جوان ۲۳ ساله ای بود که از فعالان بسیج دانشجویی دانشگاه آزاد پردیس گلپه‌ار واحد مشهد به شمار می‌آمد.

او در شب ۱۹ دیماه به همراه بسیجیان محله برای ایجاد آرامش و جلوگیری از آشوب اغتشاشگران به محله طبرسی رفت.

فرمان عقب نشینی آمد و نیروها از صحنه دور شدند، ولی در یک لحظه هادی یزدانی توسط اغتشاشگران محاصره شد، و ضربات متعدد چاقو، سنگ و چوب، گاردریل و کاتر بر پیکرش فرود آمد.

اغتشاشگران در صدد سوزاندن بدن و موتور بودند که موفق نشدند؛ ولی سطح جراحت آنقدر بالا بود که تا می‌خواستند او را به بیمارستان امام حسین علیه السلام که فاصله کمی با محل وقوع حادثه یعنی محله طبرسی دارد برسانند؛ در بین راه شهید شد و به بیمارستان نرسید.

ریاضی

سرسلسله‌ی اهل کرم خامنه ای است

کوبنده‌ی اصحاب ستم خامنه ای است

یک غرّش او برای دشمن کافی است

معنای مدافع حرم خامنه ای است

«اکبر اسماعیلی وردنجانی»

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)

زندگی با آیه‌ها (جزء ۳۰)

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا * إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

پس بی تردید همراه سختی، آسانی است.

آری، بی تردید همراه سختی، آسانی است.

(شرح/۶۰۵)

سختی و آسانی قرین هم هستند

غم مخور مشکلات و سختیها به این صورت باقی نمی‌ماند، کارشکنی های دشمنان برای همیشه ادامه نخواهد یافت، و محرومیت های مادی و مشکلات اقتصادی و فقر مسلمین به همین صورت ادامه نمی یابد.

آن کس که تحمل مشکلات کند، و در برابر طوفانهای ایستادگی به خرج دهد روزی میوه شیرین آن را می‌چشد، روزی که فریاد دشمنان خاموش، کارشکنی‌ها بی رنگ، جاده‌های پیشرفت و تکامل صاف، و پیمودن مسیر حق آسان خواهد شد.

گرچه بعضی از مفسران این آیات را اشاره به فقر مالی عمومی مسلمانان در آغاز ظهور اسلام شمرده‌اند، ولی گستردگی مفهوم آیات همه مشکلات را شامل می‌شود، این دو آیه به صورتی مطرح شده که اختصاص به شخص پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و زمان آن حضرت نیز ندارد و بلکه به صورت یک قاعده کلی و به عنوان تعلیلی بر مباحث سابق مطرح است، و به همه انسانهای مؤمن مخلص و تلاشگر نوید می‌دهد که همیشه در کنار سختیها آسانیا است، حتی تعبیر به "بعد" نمی‌کند بلکه تعبیر به "مع" که نشانه همراهی است می‌کند.

آری چنین است که با هر مشکلی آسانی آمیخته، و با هر صعوبتی سهولتی همراه است، و این دو همیشه با هم

بوده و با هم خواهند بود.

این نوید و وعده الهی است که دل را نور و صفا می‌بخشد، و به پیروزیها امیدوار می‌کند، و گرد و غبار یاس و نومیدی را از صفحه روح انسان می‌زداید.

در حدیثی آمده است که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

«و اعلم ان مع العسر يسرا، و ان مع الصبر النصر، و ان الفرج مع الكرب»

«بدان که با سختیها آسانی است، و با صبر پیروزی و با غم و اندوه خوشحالی و گشایش است».

و در حدیثی از امیر مؤمنان علی علیه السلام می‌خوانیم: زنی شکایت همسرش را نزد آن حضرت برد که او چیزی بر من اتفاق نمی‌کند، در حالی که همسرش واقعا تنگدست بود، علی علیه السلام از اینکه همسر او را به زندان بیفکند خودداری کرد، و در جواب فرمود:

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (و او را به صبر و شکیبایی دعوت کرد).

آری:

صبر و ظفر هر دو دوستان قدیمند

بر اثر صبر نوبت ظفر آید^۱

دعای روزی ام ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيَامِي فِيهِ بِالشُّكْرِ وَالْقَبُولِ، عَلَى مَا تَرْضَاهُ وَ يَرْضَاهُ الرَّسُولُ، مُحْكَمَةً فُرُوعُهُ بِالْأُصُولِ، بِحَقِّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

خداوندا! روزه ام را در این روز، بر پایه آنچه می‌پسندی و پیامبرت می‌پسندد مورد سپاس و پذیرش قرار ده، درحالی‌که فروعش بر اصولش استوار باشد، به حق سرورمان محمد و اهل بیت پاکش، و سپاس خدای را که پروردگار جهانیان است.

^۱ تفسیر نمونه، ج ۲۷ ص ۱۲۷

فرازی از دعای ابو حمزه ثمالی

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْفَسَلِ وَالْهَمِّ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَالْغَفْلَةِ وَالْقَسْوَةِ وَالذَّلَّةِ وَالْمَسْكَنَةِ وَالْفَقْرِ وَالْفَاقَةِ وَكُلِّ بَلِيَّةٍ، وَالْفَوَاحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ

خداوند! به تو پناه می‌برم از تنبلی، و سستی، و اندوه، و ترس، و بخل، و بی‌خبری، و سنگدلی، و خواری، و بیچارگی، و نداری، و درماندگی، و تمام گرفتاری‌ها، و کارهای زشت آشکار و پنهانی.

حکمت‌های نهج البلاغه

بزرگترین گناه

أَشَدُّ الذُّنُوبِ مَا اسْتَحَفَّ بِهِ صَاحِبُهُ

سخت‌ترین (و بزرگترین) گناه، معصیتی است که گناهکار آنرا کوچک بشمارد.^۱

در محضر رهبر انقلاب

عید فطر

امروز دنیای اسلام احتیاج دارد به نقاطی که آنها را به هم وصل می‌کند و متصل می‌کند و از آنها یک واحد فعال و کارآمد می‌سازد. عید فطر یکی از آنها است. در دعائی که ما در قنوت نماز عید فطر می‌خوانیم که «وَلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ [ذُخْرًا] وَ شَرَفًا وَ [كَرَامَةً] وَ مَزِيدًا»، این جمله‌ی «مزید» جمله‌ی پُر مغز و پُر معنایی است؛ یعنی این عید فطر موجب این است که عزت اسلام، عزت رسول مکرم روزبه‌روز افزایش پیدا کند؛ دین او، راه و روشی که او در مقابل بشریت قرار داد، روزبه‌روز گسترش پیدا کند، افزایش پیدا کند.

عید فطر یک چنین خصوصیتی دارد. کی این اتفاق خواهد افتاد؟ آن عید فطری که مردم در آن در کنار یکدیگر قرار نگیرند، تضرع نکنند، با خدا حرف نزنند،

^۱ نهج البلاغه، حکمت ۴۷۷

اجتماع تشکیل ندهند، این خصوصیت را ندارد. عید فطر را ما می‌سازیم، ما [آن را] به عنوان شرف و مزید و برکت برای اسلام و مسلمین قرار می‌دهیم؛ با رفتار خودمان، با حرکتی که انجام می‌دهیم. اگر در امت اسلامی اتحاد وجود داشته باشد، همت وجود داشته باشد، بصیرت وجود داشته باشد، عید فطر حقیقتاً مزید خواهد بود.^۲

احکام شرعی

زکات فطره

سؤال: فراموش کرده‌ایم زکات فطره بپردازیم، حکم آن چیست؟

جواب: اگر زکات فطره را جدا کرده اید همان را بپردازید و اگر جدا نکرده‌اید، بنا بر احتیاط واجب باید بدون نیت ادا و قضاء، با قصد قربت بپردازید.^۳

شهدای فتنه‌ی دیماه ۱۴۰۴

شهید امیر فولادی

«شهید امیر فولادی» جوان ۲۲ ساله اهل دوراهان بروجن بود.

او دانشجوی رشته حقوق در تهران بود و برای امرار معاش در یک املاکی نیز کار می‌کرد.

شامگاه ۱۸ دیماه بود که در مسیر برگشت به منزل در تهران با اصابت تیر اغتشاشگران به پهلوی و قلب به شهادت رسید.

رباعی

ای موهبت خدای رحمان بدرود

ای راحت جان، بهار قرآن بدرود

ای عید بزرگ بندگی بر تو سلام

ای فصل خوش رحمت و غفران بدرود

«محمد تقی عارفیان»

^۲ بیانات رهبر انقلاب در تاریخ: (۱۴۰۴/۱/۱۱)

^۳ پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب (leader.ir)